

ORVOSKARI, HIRMONDÓ

Pécs, 2007. november – december

Békés, boldog karácsonyi ünnepeket kívánunk!

TARTALOM

KARÁCSONY

*(Kiss Tamás összeállítása)***Megemlékezés az 1956-os forradalomról****Visszatekintés az Egyetemi Orvosnapok eseményeire****A Magyar Tudomány Ünnepe****170 éve született Erzsébet királyné***(dr. Benke József)***Az ÁOK Tanácsának ülése****A Doktori Tanács ülése***(dr. Fischer Emil)***Habilitációs eljárások engedélyezése***(dr. Lázár Gyula)***A Berde Botond Alapítvány története***(dr. Schneider Imre)***Életpálya lehetőségek az átalakuló****egészségügyben** *(Szarka Dániel)***Szakképzés önköltségen***(dr. Ertl Tibor)***Pro Scientia Aranyérem** *(T. Krisztián)***„Fund raising” tevékenység újraindítása***(dr. Pintér András)***A pécsi orvoskar lett a legjobb****Alapítvány az Orvostudomány Fejlesztésének****Támogatására – keretek***(dr. Bogár Lajos)***Reflexió** *(dr. Jobst Kázmér)***Tanlabor-fejlesztés a Fogászati és Szájsebészeti****Klinikán** *(dr. Benke Bea)***Belefaradok az alvásba** *(dr. Faludi Béla)***Ószbúcsúztató, évbúcsúztató***(dr. Pajor Lászlóné)***Új lehetőségek és módszerek az egészségügyi és orvostudományban***(Bognár Rita, dr. Róth Erzsébet, dr. Melegh Béla)***Sporteredmények***(Farkas György, Teczely Tamás, dr. Rugási**Endréné)*

KÖNYVBEMUTATÓK

Benke József: Az orvostudomány története*(dr. Lozsádi Károly, Farkasvölgyi Frigyesné)***A klinikaalapító** *(szerk.: dr. Wittmann István)*

RENDEZVÉNYEK, ESEMÉNYEK:

MSZKT kongresszus, Mentorképző kurzus, Gyermekgasztroenterológiai tudományos ülés és tanfolyam, Geriátriával foglalkozó kongresszus

Pályázatok

Intézeti, klinikai hírek

Tudományos közlemények

Kedves Olvasók!

Mivel összevont november-decemberi számot tartanak kezükben, ezért a „Tiborc fohásza...” egyfelől – a költő, Kecskési Tollas Tibor személyén keresztül – az 1956-os forradalom, másfelől a „szegények gyámoltója”, a 800 éve született Árpád-házi Szent Erzsébet előtti tisztelgés.

Tóth Árpád: „Egy lány a villamosban” című versénél, véleményem szerint, kevés elragadóbbat írtak a „szép irodalomról”, az olvasás varázslatos gyönyörűségéről. Talán most, a karácsonyi ünnepkör eljövételével kicsit több időnk jut a szeretteinkkel való beszélgetés mellett az olvasásra. A rövid válogatás többi szövege is önmagáért beszél, ezért nem halogatom tovább a műélvezetet, velük kívánok szép karácsonyt, boldog új esztendőt Mindannyiuknak!

Kiss Tamás
könyvtáros

Tollas Tibor

TIBORC FOHÁSA SZENT ERZSÉBETHEZ

Dr. Papp Gábornak

Kenyérosztó, szent asszonyunk,
magunkra miért hagytál?
Ekét és kardot forgató
néped ma új vigaszt vár.

Hazád gyermekként hagytad el,
s lettél világ árvája,
ezüst ágyadból így vetettek
szegények szalmájára.

Telt gyomorral is éhezők,
az Igét várják tőled.
S kötényedből kenyér helyett
lelkek rózsái nőnek.

Az eltékozolt holnapok
fogyó nemzete lettünk,
gyermektelen ágy – jól tudod –
hajdan virágos kertünk...

Ösvényén hűgünk helyett
a felmagasztalt szajhák...
Szent asszonyunk vívd meg nekünk
rózsáid forradalmát!

Anyád, Gertrúdisz udvarát
besúgók, udvaroncok
léhűtő hada tölti meg,
s nekünk dobják a koncot.

Apád kereszties hadai
Szent Földet ostromolják.
A magunk földje szent nekünk!
S fosztják hazai hordák.

Pőrjaink parázs panasza
nem segít, – sem a fegyver.
Köztünk járnak a gyilkosok,
s túrnunk kell türelemmel.

Bitorolják a lelkünk is,
sírunk felett a földet,
s róluk fizetett igricek
még háladalat regölnék.

Zsibbasztó zsoldárt énekelj,
irgalmas egék hallják.
Szent asszonyunk, vívd meg nekünk
rózsáid forradalmát!

Miért mentél Thüringiába?
Itt van csodákra szükség.
Itt kell a kenyér és virág,
hol nő a keserűség.

Hátunk föltépték ostorok,
hitünket elhajtották,
magtalan mezőink felett
hajolj hiteddel hozzánk.

Oldd le félelmünk darócát,
lélemben megújulva,
fölemelt fejjel nézhessünk
jövönkbe és múltunkba.

Sanyarú sorsunkra tekints,
áldd meg szegényeinket,
a meráni zsarnokoktól
te szabadíts meg minket!

Szent asszonyunk, vétkeinket
virágaid takarják...
Csak hiteddel vívhajtuk meg
rózsáid forradalmát.

Andechs, 1987. április

Tóth Árpád

EGY LÁNY A VILLAMOSBAN

Fiatal lány volt, ám ölébe ejtett
Szemmel már úgy ült, mint dús terhű nő,
Ki révedezve sejtí már a rejtett
Jövőt, mely szíve alján csendbe nő,
Maga körül minden zajt elfelejtett,
Lesiklott róla Gond, Tér és Idő
Körötte durva, lármás utasok
Tolongtak, s ő csak ült és olvasott.

Néztem hevült arcomkáját merengve:
Ki tudja, milyen sötét hivatal
Felé viszi szegény leányt a zengve
Robogó, zsúfolt, sárga ravatal?
De addig még övé a betűk lelke,
A kopott regény minden szava dal:
Grófnővé szépül, herceg lejt feléje,
S féltérden helyezi szívét eléje.

S megáldottam magamban ócska könyvét;
Ó, mert lehet akármi ponyva bár,
Letörli egy sorsocska árva könnyét,
S a vad világ többé nem oly sivár:
Egy árnyalattal tűrhetőbb, egy gyöngéd
Sóhajjal jobb, nem fáj úgy élni már –
Egy rossz író is így érhet föl tisztelt
Rendű és rangú harminchat minisztert!

Ó, hadd rontsák hát mások a világot,
Politikák, jelszavak és hadak!
Csak a tollakat ne fogja meg átok,
Írók kicsinyje s nagyja, rajta csak!
Isten szívét nem bizta, csak tirátok,
S míg ég és föld bús rommá omlanak,
Hű könyveinkben daloljon a lélek
Vigaszos daccal: mégis szép az élet!

O. Henry

HÁROMKIRÁLYOK AJÁNDÉKA (The Gift of the Magi, 1905)

Egy dollár nyolcvanhét cent. Ez minden vagyona. És ebből is hatvan cent csupa pennyben. Egy- meg kétpennynként rakosgatja félre, úgyhogy már rettegett tőle a fűszeres, a zöldséges meg a hentes, ha belépett a boltba – neki meg égett az arca szégyenében, mert érezte, hogy magukban fukarnak tartják a kicsinyes alkudozása miatt. Della háromszor is megszámlálta. Egy dollár nyolcvanhét cent. És holnap karácsony napja.

Most már világos, nem tehet egyebet, mint hogy lehuppan a kopott díványra, és jól kibőgi magát. Della ezt valóban meg is tette. Ami azt a filozófiai megállapítást váltja ki az emberből, hogy az élet csak zokogásból, szipogásból meg mosolygásból áll, de főként szipogásból.

Míg a ház asszonya a zokogás első stádiumából fokozatosan a másodikba csendesül, nézzünk körül az otthonában. Bútorozott szoba, heti bére nyolc dollár. Koldustanyának éppen nem mondható, de a kolduskataszteren dolgozó közegek bizony könnyen rásüthetnék ezt a minősítést.

Lent a lépcsőházban van egy levélszekrény, amelybe nem fér be a levél, egy villanycsengő, amelyből a látogató egyetlen hangot sem bír kicsikarni, valamint egy névjegy a következő névvel: „Mr. James Dillingham Young”.

A Dillingham név kiírása még a jómódnak abból az idejéből származik, amikor viselőjének heti harminc dollár volt a fizeté-

se. Most, hogy jövedelme húsz dollárra zsugorodott, a Dillingham név betűi is annyira elmosódtak, mintha feltett szándékuk volna, hogy egyetlen szerény és igénytelen D-vé húzódjanak össze. Amikor azonban Mr. James Dillingham Young hazajön, és belép a lakásba, Mrs. Dillingham Young, a felesége, akit Della néven már bemutatunk az olvasónak, csak Jimnek szólítja, és a nyakába borul. Ez pedig igen jó dolog.

Della kibőgte magát, aztán a púderpamaccsal eltüntette arcáról a sírás nyomait. Az ablakhoz állt, és szomorúan kitekintett; a kilátás egy szürke macskára nyílt: a macska a szürke udvar szürke fala alatt sétált. Holnap lesz karácsony napja, s neki összesen 1,87 dollárja van Jim ajándékára. Hónapok óta félrerak minden pennyt, s ez az eredmény. Heti húsz dollárból nem futja sokra. A kiadások nagyobbak, mint számította. Ez örökösen így van. 1,87 dollárja van mindössze, ennyiből vehet Jimnek ajándékot. Az ő Jimjének. Pedig hány boldog órát töltött azzal, hogy kitervelte, mi szépet vegyen neki. Valami finom, különleges, igazán értékes holmit – ami egy icipicit méltó a megtiszteltetésre, hogy Jim tulajdona legyen.

A szoba két ablaka között volt egy állótükrös. Az olvasó talán látott már állótükröt nyolcdolláros bútorozott szobákban. Ha egy nagyon sovány s igen fúrge mozgású személy nézi benne hosszanti irányú csikos, gyors egymásutánban megjelenő tükröké-

Felelős szerkesztő: Róth Erzsébet, Barthó Loránd

Tördelőszerkesztő: Babarciné Stettner Lenke.

A szerkesztőség címe: PTE Általános Orvostudományi Kar Sajtóirodája, 7624 Pécs, Szigeti út 12.

Tel.: 536-116. E-mail: hirmondo@aok.pte.hu ■ HU ISSN 1586-1031

Elektronikus publikáció: www.aok.pte.hu/hirmondo ■ HU ISSN 1586-1295

Nyomtatta a PTE ÁOK Nyomdája. Vezető: Ollmann Ágnes

Az első borítón Tám László, a hátsón Rodler Miklós és Barthó Loránd (tél) fényképei. Középen Tám László: Séta a házsongárdi temetőben.

pét, többé-kevésbé pontos fogalmat alkothat magának a külsejéről. Minthogy Della karcsú volt, megtanulta, hogyan kell megnéznie magát a tükörben.

Egyszer csak elperdült az ablaktól, s a tükör elé állt. A szeme ugyan ragyogott, de az arca húsz másodperc leforgása alatt egészen elszíntelenedett. Gyors mozdulatokkal kibontotta a haját a tükör előtt, s teljes hosszában leengedte.

James Dillingham Youngéknak összesen két kincsük volt: roppant büszkék voltak rájuk mind a ketten. Az egyik: Jim aranyórája, amely még az apjától maradt rá. Ő is az apjától örökölte. A másik Della haja. Ha Sába királynőjének történetesen a szellőztetőaknával szemben volna a lakosztálya, holtbiztos, hogy Della hajmosás után az ablakon lógná ki a haját, csakis azért, hogy lepipálja Ófelsége ékszereit. S ha Salamon király lenne náluk a házmester, s kincsei az alagsorban lennének felhalmozva, Jim mindig megnézné az óráját, valahányszor elmenne mellette, csakis azért, hogy az öreg a szakállát tépje irigységében.

Mint mondtam, Della leeresztette gyönyörű haját: térden alul ért csillogó, hullámzó, rőt barna hajzuhatag, s mint valami palást, beburkolta egész alakját. Aztán gyorsan, idegesen megint feltűzte fűrtjeit. A keze közben tétovázva megállt egy percre, s egy-két könnycsepp gördült le a szeméből a kopott piros szőnyegre.

Magára kapta elnyűtt barna kabátját, feltette a régi barna kalapját. Perdült egyet, s a szeme még mindig csillogott, amikor kiropogott az ajtón, s lefutott a lépcsőn, ki az utcára.

Meg sem állt, míg egy cégtábla elé nem ért, amelyen ez volt látható: „*Madame Sofronie. Vendéghaj nagy választékban.*” Della felrohant az emeletre, majd pihegve megállt, hogy összeszedje az erejét.

A Madame magas, sápadt, rideg asszony volt, külseje rácáfolt szép nevére.

– Megveszi a hajamat? – kérdezte Della.

– Attól függ – mondta az asszony. – Vegye le a kalapját, hadd látom, milyen.

Della vállán leomlott a barna hajzuhatag.

– Húsz dollár – mondta az asszony, szakértő mozdulattal megemelve a nehéz fűrtöket.

– Adja ide a pénzt, de gyorsan – mondta Della.

Rózsaszín lepkeszárnyon repült el a következő két óra. Della végigjárta az áruházakat. Ajándékot keresett Jimnek.

Nagy sokára talált is valamit; mintha egyenesen Jim számára készült volna, csakis neki, és senki másnak. Átkutatta az áruházakat egész készletét, de egyikben sem talált hozzá hasonlót. Platina óralánc volt, mintázata nemesen egyszerű, értékét csupán az anyaga hirdette, s nem holmi cikornyás, talmi minta – bár ilyen egyszerű volna minden, ami jó! A lánc valóban méltó volt az Órához. Mihelyt Della meglátta, rögtön tudta, hogy ezt pedig Jim fogja viselni. Olyan ez a lánc, mint a férje. Szerénységgel párosult nemesség, ez az, ami Jimre és a láncra egyaránt jellemző.

Huszonegy dollárt kértek érte, s Dellának nyolcvanhét cent maradt a zsebében, mikor hazasietett. Ennek az óraláncnak a birtokában Jim most már bizvást megnézheti bármely társaságban, mennyi az idő. A pompás órára ugyanis ez ideig olykor csak lopva pillanthatott, mert lánc helyett csupán egy ócska bőrszíjra volt felerősítve.

Hazatérve Della mámoros öröme némileg fölülkerekedett az óvatos, józan megfontolás. Elővette a sütővasat, meggyújtotta a gázt, s hozzálátott, hogy helyrehozza a nagylelkűséggel pá-

rosult szerelem romlását. Márpedig, kedves barátaim, az efféle romlást helyrehozni minden esetben roppantul nehéz feladat, mondhatni óriási feladat.

Negyven perc múlva Della fejére apró, tömött fűrtöcskék simultak: egészen olyan lett, mint egy huncut iskolás fiú. Della hosszan, gondosan, kritikus szemmel szemlélte tükörképét.

– Ha Jim menten meg nem öl, ahogy meglát – gondolta magában –, akkor biztosan azt mondja majd, hogy olyan vagyok, mint egy Coney Island-i kóristalány. De mihez kezdtem volna egy dollár nyolcvanhét centtel?

Hét órára kész volt a kávé, a hirtelen sült borjúszeletekhez pedig a kályha szélén állt a forró serpenyő.

Jim pontosan járt haza. Della a markában szorított óraláncsal az asztal sarkán ült, az ajtó mellett, amelyen a férje majd belép. Aztán egyszerre csak meghallotta Jim lépteit a lépcsőházban, lent az első emeleten, s erre hirtelen elsápadt. Della gyakran fohászodott magában egészen egyszerű, mindennapi dolgokért, s most azt rebegte: Édes Istenem, add, hogy Jim így is szépnek találjon!

Kinyílt az ajtó, Jim belépett, s az ajtót betette maga mögött. Sovány, magas, az arca komoly. Szegény fiú, mindössze huszonekét éves, és már családfenntartó. Új felöltőre lett volna szüksége, és nem volt kesztyűje.

Jim megállt az ajtónál, mozdulatlanul, mint a vizsla, mikor fűrtet szimatol. Dellára szegezte tekintetét, de az asszonyka nem tudott kiolvasni a szeméből semmit, és megrettent. Jim pillantásában nem volt sem harag, sem meglepődés, sem rosszallás, sem iszonyat, sem valamilyen más érzés, amelyre Della felkészült. Jim csak bámult rá mereven, furcsa, kifejezéstelen arccal.

Della leugrott az asztalról, és elébe állt.

– Jim drágám – kiáltotta –, ne nézz így rám! Levágtam a hajamat, és eladtam. Itt a karácsony, és nem akartam, hogy úgy múljon el, hogy meg ne ajándékozzalak. A hajam majd kinő megint, mondd, ugye, nem haragszol? Muszáj volt megtennem. Az én hajam nagyon gyorsan nő. Szóljál hát meg, Jim, mondd, hogy: Boldog karácsonyi ünnepeket!, és örüljünk egymásnak. Ha tudnád, milyen szép, milyen gyönyörű ajándékot vettem neked!

– Levágtad a hajad? – kérdezte Jim nehezen forgó nyelvvel, mintha a legkeményebb szellemi megerőltetéssel sem bírta volna ezt a nyilván való tényt megérteni.

– Levágtam és eladtam – mondta Della. – Hát így már nem tetszem neked? Pedig az vagyok, aki voltam, a hajam nélkül is, nem igaz?

Jim furcsán körüljáratta tekintetét a szobában.

– Azt mondd, nincs meg a hajad? – szólt szinte bárgyú arccal.

– Hát aztán – válaszolt Della. – Mondom, hogy eladtam. Volt, nincs, vége. Karácsonyeste van, kisfiam. S most légy kedves hozzám, hiszen miattad vágtam le. A hajamat szálanként megszámlalhatták – folytatta az asszonyka, hirtelen elkomolyodva, édes-melegen –, de ki méri fel, hogy én téged mennyire szeretlek?!... Süthetem már a húst, Jim?

Jim hamar magához tért különös révületéből. Karjába kapta asszonykáját. S mi most tíz másodpercre fordítsuk el tapintatosan a tekintetünket, vegyünk figyelmesen szemügyre valamely jelentéktelen tárgyat a szobában. Heti nyolc dollár vagy évi egymillió – hát nem mindegy? A matematikusok vagy más okos emberek bizonyára helytelenül válaszolnák meg ezt a kérdést. A három napkeleti bölcs értékes ajándékokat hozott, de ilyen kincs nem volt a kincseik között. A továbbiakban majd fény derül e

homályos célzásra.

Jim kihúzott a zsebéből egy csomagot, s az asztalra dobta.

– Nehogy félreérts, Dell – mondta. – Felőlem levághatod, leborotválhatod vagy megmoshatod a hajad, attól még én éppúgy foglak szeretni. De bontsd csak ki ezt a csomagot, és tüstént meglátod, miért voltam úgy oda az első pillanatban.

A fúrge fehér ujjak sietve letépték a spárgát meg a papírt. Aztán elragadtatott örömsikoly hangzott fel, majd sajnos nőies hirtelenséggel keserves zokogás és jajveszékeltetés, úgyhogy a ház urának minden rendelkezésre álló eszközt latba kellett vetnie, hogy megvigasztalja az asszonyát.

A csomag ugyanis a Fésűket tartalmazta, azt a fésűkészletet, amely már régóta Della csodálatának tárgya volt, egy broadwayi üzlet kirakatában. Gyönyörű fésűk voltak, tiszta teknőcből, a szélük ékkövel kirakva, pontosan az az árnyalat, amely az ő hajdani szép hajához illett volna. A fésűk sokba kerültek, Della szíve mégis majd elpedt értük, pedig semmi reménye sem volt rá, hogy ez a készlet valaha is az övé legyen. S íme, most mégis az övé lett, s az áhított ékességénél is gyönyörűbb hajfonat... nincs többé!

Della kebléhez szorította a fésűket, s végre mégis ráemelte tekintetét a férjére. Könnyben úszó szemmel, mosolyogva mondta:

– Az én hajam ám nagyon gyorsan nő!

Aztán mintegy leperzselt szőrű kismacska, hirtelen felszökött, s felkiáltott:

– Jaj!

Jim még nem látta az ő ajándékát. Della mohó várakozással nyújtotta felé a nyitott tenyerén. A tompa fényű nemesfém szikrázva csillant meg az asszonyka szenvedélyes szerelmének fényében.

– Ugye, csodálatos ez a lánc, Jim? Bejártam érte az egész várost. No, most aztán napjában százszor is megnézheted, mennyi az idő. Add csak ide az órád, hadd lássam, milyen rajta.

De Jim ahelyett, hogy engedelmeskedett volna, ledőlt a díványra, kezét a tarkója alá tette, és csak mosolygott.

– Della – mondta –, rakjuk el a karácsonyi ajándékokat, őrizzük csak egyelőre a szekrényben. Túlágosan szépek, semhogy pillanatnyilag használhassuk őket. Eladtam az órát, abból vettem neked a fésűket. Süsd ki azt a húst, kérlek.

A háromkirályok, akik ajándékokat hoztak a jászolban fekvő kisdednek, mint tudjuk, bölcssek voltak, nagyon bölcssek. Ők találták ki a karácsonyi ajándékozás szép szokását. S minthogy bölcssek voltak, bölcsesség volt bizonyára az ajándékaikban is; nyilván minden ajándékuk különleges ajándék volt, ki lehetett cserélni, ha történetesen más is ugyanazt hozta volna. Én itt bárdolatlan szavakkal egy jelentéktelen történetet mondtam el két bolondos gyerekről, akik hónaposszobában laktak, s balga módon feláldozták egymásért legdrágább kincsüket. Befejezésül hadd mondjam meg mégis napjaink bölcseseinek, hogy minden ajándékozó közül ők ketten voltak a legbölcsőbbek. Az ilyenek a legbölcsőbbek mindazok közül, akik ajándékokat adnak, és akiket megajándékoznak. Mindenütt ők a legbölcsőbbek. Bizony mondom, ők a napkeleti királyok.

Juhász Gyula

KARÁCSONY FELÉ

Szép Tündérország támad föl szívemben
Ilyenkor decemberben.
A szeretetnek csillagára nézek,
Megszáll egy titkos, gyönyörű ígétet,
Ilyenkor decemberben.

...Bizalmas szívvel járom a világot,
S amit az élet vágott,
Beheggesztem a sebet a szívemben,
És hiszek újra égi szeretetben,
Ilyenkor decemberben.

...És valahol csak kétkedő beszédet
Hallok, szomorún nézek,
A kis Jézuska itt van a közelben,
Legyünk hát jobbak, s higgyünk rendületlen,
S ne csak így decemberben.

1902

Nemes Nagy Ágnes

KARÁCSONY

Fehér föld, szürke ég, a láthatáron
narancsszín fények égtek hűvösen.
Pár varjú szállt fejem felett kerengve
s el nem repültek volna úzve sem.

Csak álltam szürkén, szürke ég alatt.
– S egyszerre, mint gyors, villanó varázs
egy kicsi szó hullott elém: karácsony,
mint koldus kézbe illatos kalács.

Csodáltam. És a számon hála buggyant,
nem láttam többet kósza varjakat:
olyan szelíd volt, mint a gyermek álma,
s olyan meleg volt, mint a nyári nap.

(Református Élet, 1937. dec. 25.)

2007. október 19-én, a Dr. Romhányi György aulában tartottuk koszorúzási ünnepségünket az 1956-os forradalomra emlékezve.

Ünnepi beszédet mondott dr. Miseta Attila professzor, dékánhelyettes a kar vezetése nevében és dr. Péter Károly főorvos az 1956-os Diákparlament elnöke. Matuska Réka és Standi Hajnalika, a Művészeti Kar hallgatói Bartók Béla hegedűduóból adtak elő részleteket. Váncsodi József (ÁOK) Radnóti Miklós Előhang egy monodrámához, Somogyi László (ÁOK) Márai Sándor Mennyből az angyal c. versét mondta el. A kar vezetése nevében dr. Miseta Attila, dr. Nyárády József dékánhelyettesek és dr. Kollár Lajos klinikai főigazgató, az 56-os Diákparlament nevében dr. Debreczeni László és dr. Péter Károly főorvosok, a Hallgatói Önkormányzat nevében Sarmyai Ákos és Szabó Ivett helyezték el a kegyelet és emlékezés koszorúit.

1956

DR. MISETA ATTILA dékánhelyettes ünnepi beszéde Nagy Imre megrendítő mondatainak hangfelvételével kezdődött.

Tisztelt Ünneplő Közönség!

Lehetetlen emóciók nélkül hallgatni Nagy Imre utolsó, segélykérő üzenetét. Mint az 1956 után született generáció tagja, nálam méltóbbak fognak utánam szólni, s 1956-ról egy gondolatot szeretnék kiemelni. Tudjuk jól hogy segítséget se nyugatról, se keletről nem kaptunk. Ismerjük jól a következményeket: ítéletnek

álcázott gyilkosságok, hosszú börtönök és évtizedeken át tartó hátrányos megkülönböztetés, diszkrimináció. S erre az utolsó részre szeretnék koncentrálni. Ma, amikor a média hangos attól, ha bármely etnikai csoport bármelyik tagját hátrányos megkülönböztetés éri, kevesebb szó esik arról, hogy negyven éven keresztül a legsötétebb ideológiai alapú diszkrimináció uralta ezt az országot. Kevesebb szó esik arról, hogy ennek a fajta diszkriminációnak a rendszerváltás óta sincsen vége. Hiszen a politikai hovatarozás, a párthierarchiában elfoglalt hely sajnos a mai társadalomban is az anyagi javak elosztásának, a befolyások leosztásának a meghatározója.

Nem csak akkor kellene összetartanunk, amikor baj van – 1848-ban. 1919-ben, 1956-ban –, hanem megelőzendő a bajokat a hétköznapiakban is elengedhetetlen az összetartás minimuma. 1956 üzenete az is, hogy az akkor megmutatkozott példás összetartás, melynek célja a nemzet függetlenségének visszaállítása volt, nem lehet sikeres, ha csak egy rövid időszakra vonatkozik, mert segítséget sehonnan nem várhatunk.

Ennek megfelelően kellene ma is építkeznünk, szakmai alapokon és nem pártérdek vagy a politikai és gazdasági befolyások mentén.

Mi ennek az előremutató pozitív tervezésnek az egysége? Sok egysége van, de a legfőbb egysége maga a nemzet. Amikor Szolzsenyicint megkérdezték arról, hogy ki az orosz, akkor a következő, számomra nagyon rokonszenves választ adta, „mutatis mutandis ki a magyar: aki a többi orosz/magyar emberrel lelki közösséget vállal”. Nem genetikai, nem etnikai, nem vallási, nem gazdasági közösséget. Mert „kell lennie valaminek, amihez tartozunk, ami nagyobb mint a család, de kisebb, mint az egész világ”. Nem csak vészhelyzetben, nem csak emigrációban kellene azt felismerni, hogy mi magyarok, akarjuk vagy nem, egy ilyen közösséget alkotunk, hanem a hétköznapiakban is.

Itt ezen a helyen szót kell ejteni arról is, hogy más kisebb, de igen értékes közösségek is léteznek minden társadalomban. Ilyenek az orvosok, az orvosokat oktató tanárok, mindenki, aki a beteg emberrel foglalkozik.

Hiszem ugyanis, hogy a szakmailag megalapozott fejlődés szükségszerűen gazdaságos is, megteremt a jólét valós alapjait. Ehhez az ideológiai és politikai érdeken túlmutató stratégiai tervezésre lenne szükség. Sajnos ez napjainkban se mindig valósul meg.

Emlékezzünk azokra az 1956-osokra, akik már nem lehetnek közöttünk, de ne felejtjük el őket, ne felejtjük el a tanulságokat!

Segítsük egymást, bíráljuk egymást, de tartsunk össze, bánjunk egymással és embertársainkkal szeretettel, megértéssel orvoshoz, a betegekkel foglalkozókhoz méltóan!

2007-10-19.

DR. PÉTER KÁROLY

az 56-os Diákparlament Társaság elnöke:

1956. október 23-án, 11 éves önkényuralom után elemi erővel kitört hazánkban a forradalom, szinte az egész ország egy emberként ugrott talpra. Már az első éjszakán „... a Szovjet kormányzat történelmi tévedést követett el, amikor vérell festette meg forrásunk vizét...”

Az ezt követő események 12 napjának története ismert. Egy toprongyos, szakadt, parittyás Dávid szállt szembe egy „világbirodalom” pécélos hadseregével (a Góliáttal).

A végeredményt is ismerjük: 1956. november 4-én 04 órakor a szovjet hadsereg a „Forgósél hadművelet”-tel megszállta Magyarországot. (Berlint elfoglaló nagyságú hadsereggel és hadvezérekkel: 16 hadosztály; 2 légi hadosztály + 1 ezred; Zsukov hadügyminiszter és Konyev marsall!)

Ezt követte az évekig tartó megtorlás! (Csak Baranya megyében 1956. nov. 4.–1957. jún. 2-ig 2290 főt vettek őrizetbe; internáltak 2065 személyt; ügyészégi őrizetbe vettek 829 állampolgárt; preventív őrizetben tartottak 553 embert; az egész országban kivégeztek kb. 400 embert!) 200 000 ember hagyta el az országot.

Ezt követően 1989-ig (33 év) csak ellenforradalomról lehetett szólni. Nyugaton egyre több, a magyar forradalomról foglalkozó könyv jelent

meg: 1957-ben az első évfordulóra Albert Camus Nobel-díjas francia író „A magyarok vére” c. megemlékezés: „... A legázolt, bilincsbe vert Magyarország többet tett a szabadságért és igazságért, mint bármelyik nép a világon az elmúlt húsz esztendőben. Ahhoz, hogy ezt a történelmi leckét megértse a fülét betömő, szemét eltakaró nyugati társadalom, sok vérnek kellett elhullnia – s ez a vérfolyam most már alvad az emlékezetben... A magára maradt Európában csak úgy maradhatunk hívek Magyarországhoz, ha soha és sehol el nem áruljuk, amiért a magyar harcosok életüket adták és soha sehol – még közvetve sem – igazoljuk a gyilkosokat!”

1989-ben – világpolitikai konstellációk – hatására megtörtént a rendszerváltás, megalkult a független magyar demokratikus köztársaság. Azonban ma ismét felhők gyülekeznek hazánk égén!

Fotó: Kittkáné Bódi Katalin

Pécs, 2007. október 18.

EGYETEMI ORVOSNAPOK

Az Orvoskar legjelentősebb ünnepe az évente megrendezésre kerülő Egyetemi Orvosnapok. Idén, október 26-27-én 39. alkalommal tartottak Orvosnapokat a kar vezetői, oktatói, hallgatói, alkalmazottai, és nem utolsósorban egykori diákjai. *Dr. Gábrriel Róbert*, egyetemünk rektora üdvözölte az ünnepségen megjelenteket, majd *dr. Németh Péter* professor, orvostudományi dékán, *dr. Kovács L. Gábor* professor, akadémikus, az OEKK elnöke és *dr. Kolár Lajos* professor, klinikai főigazgató köszöntötte az ünnepségek résztvevőit. Múltkor számunk részletesen foglalkozott a kitüntettekkel, kiemelkedő eredményeket elért oktatókkal, hallgatókkal, intézetekkel, klinikákkal. A Pro Facultate Medicinae kitüntetettek nevében *dr. Lénárd László* professor, akadémikus, egyetemünk volt rektora hálás szavakkal köszöntö meg az elismerést. Szeretettel gratulálunk a kiemelkedő teljesítményt nyújtó hallgatóinknak, kolégáinknak.

Mivel a sok évvel ezelőtt végzett orvostudományi kollégák összegyűjtése elég körülményes, ezért az utolsó pillanatig alakuló névsort ezúttal kiegészítve közöljük.

ARANYDIPLOMÁSOK:

Dr. Bandics István, dr. Batai István, dr. Bihari Lajos, dr. Ceglédi József, dr. Csáki László, dr. Cseke István, dr. Csúz László, dr. Dicső Katalin, dr. Dobzsevics Sándor, dr. Gergely László, dr. Gondos Gyula, dr. Hal Tamás, dr. Horváth Kálmán, dr. Horváth Zsuzsanna, dr. Idei István, dr. Katatics Imre, dr. Kelemen Lajos, dr. Keller Gáborné dr. Litkei Eszter, dr. Keszthelyi Béla, dr.

Kovács Csaba, dr. Legányi Jenő, dr. Medgyesi Péter, dr. Molnár Jenő, dr. Peer János, dr. Pongrácz Péter, dr. Pozsgai Zoltán, dr. Rom Rudolf, dr. Rozsos István, dr. Sipos Katalin, dr. Szalai József, dr. Szegedy Ernő, dr. Szendrődi Miklós, dr. Szűts Ervin, dr. Tanka János, dr. Újvári Mária, dr. Vakli László, dr. Varga Gyula, dr. Vass József, dr. Várkonyi Péter, dr. Várnai Ilona.

Az aranydiplomában részesülő kollégák nevében *dr. Keszthelyi Béla* főorvos mondott köszönetet.

Karunkon nemes hagyomány elhunyt professzoraink domborművének elkészíttetése és az aulában történő elhelyezése. Ezzel kívánunk méltó emléket állítani munkásságuknak. Az ünnepség keretében került sor a 2006. szeptember 23-án elhunyt *dr. Kelényi Gábor* professzor, volt rektor domborművének felavatására a Dr. Romhányi György aula oszlopcsarnokában. A dombormű *Fábos György* képzőművész alkotása.

Ugyancsak az ünnepség keretében került sor *dr. Benke József* egyetemi docens *Az orvostudomány története* című könyvének dedikálására, melyet *dr. Lozsádi Károly* egyetemi tanár, az orvostudományok doktora és *Farkasvölgyi Frigyesné*, a Medicina Könyvkiadó vezérigazgatója mutatott be (lásd a 27. oldalt).

November 3-a a Magyar Tudomány Ünnepe. Az a nap, amelyen *Széchenyi István* birtokainak 1 évi jövedelmét ajánlotta fel Magyar Tudós Társaság alapítására. Ezzel valóra vált a Magyar Tudományos Akadémia megalapítása. Idén november 3. és 30. között országszerte több mint 400, a magyar tudományt ünneplő rendezvény közül válogathattak az érdeklődők.

Egyetemünk a rendezvénysorozat keretében 2007. november 8-án a Dr. Romhányi György Aulában ünnepi szenátusi ülést tartott. Az ülésen *dr. Kamp Salamon*, a Művészeti Kar tanszékvezetője beszédében emlékezett meg Kodály Zoltán születésének 125. évfordulójáról, valamint vezényletével az Egyetemi Kórus Kodály műveket adott elő. Ünnepi beszédet *dr. Font Márta* rektorhelyettes asszony mondott. *Dr. Gábor Róbert* rektor és a Szenátus ez alkalomból avatta egyetemünk díszdoktorává *dr. Frantisek Mezihorak* (felterjesztő Sári Mihály docens, a Felnőttképzési és Emberi Erőforrás Fejlesztési Kar Kultúratudományi Intézetének igazgatója) és *dr. Edwin L. Cooper* (felterjesztő dr. Németh Péter professzor, orvostudományi dékán) professzorokat. Az ünnepi ülésen vette át *dr. Vértés Marietta*, karunk Élettani Intézetének nyugalmazott egyetemi tanára Professor Emerita, valamint *dr. Pintér András*, az Általános Orvostudományi Kar Gyermekgyógyászati Klinikájának nyugalmazott egyetemi tanára Professor Emeritus címét.

Ugyancsak az ünnepségen került sor címzetes egyetemi tanári és docensi címek átadására.

Ez alkalommal vette át habilitációs oklevelét az orvostudományok területén karunkról: *dr. Berki Tímea* egyetemi docens (Immunológiai és Biotechnológiai Intézet), *dr. Garai János* egyetemi docens (Kóréletani és Gerontológiai Intézet), *dr. Helyes Zsuzsanna* egyetemi adjunktus (Farmakológiai és Farmakoterápiai Intézet), *dr. Nyitrai Miklós* egyetemi docens (Biofizikai Intézet), *dr. Sütő Gábor* egyetemi docens (Immunológiai és Reumatológiai Klinika), *dr. Kozicz Tamás* egyetemi adjunktus és *dr. Morava Éva* tanársegéd (Orvosi Genetikai és Gyermekfejlődéstani Intézet).

Dr. Pintér András Professor Emeritus, dr. Vértés Marietta Professor emerita, dr. Edwin L. Cooper, egyetemünk Honoris causa professzora és Sári Mihály egyetemi docens

PhD-oklevelüket vették át az Általános Orvostudományi Karról *dr. Bartis Domokos* egyetemi tanárségéd (Immunológiai és Biotechnológiai Intézet), *dr. Czimmer József* klinikai orvos (I. sz. Belgyógyászati Klinika), *dr. Mazák István* egyetemi tanárségéd (II. sz. Belgyógyászati Klinika és Nephrológiai Központ), *dr. Márton Sándor* egyetemi adjunktus (Aneszteziológiai és Intenzív Terápiás Intézet), *dr. Meleg Edina* egyetemi tanárségéd (Biofizikai Intézet), *dr. Meskó Norbert* adjunktus (Illyés Gyula Főiskolai Kar), *dr. Molnár Gergő*

egyetemi tanárségéd (II. sz. Belgyógyászati Klinika és Nephrológiai Központ), *dr. Nagy Sándor* egyetemi adjunktus (Gyógyszertechnológiai Intézet), *dr. Péterfi Zoltán* orvos (Baranya Megyei Kórház, Infektológiai Osztály), *dr. Simon Mária* egyetemi tanárségéd (Pszichiátriai és Pszichoterápiás Klinika), *dr. Süle Norbert* egyetemi adjunktus (Patológiai Intézet), *dr. Tapodi Antal* egyetemi tanárségéd (Biokémiai és Orvosi Kémiai Intézet).

A művészetek területén szobrászok, építőművészek vették át DLA-fokozataikat .

Fotó: Kittkáné Bódi Katalin

Edwin L. Cooper

Edwin L. Cooper 1963-ban kapta meg biológus diplomáját a Brown University-n. Ezt követően posztdoktori éveit a UCLA School of Medicine, Department of Infectious Diseases (most az intézet neve Microbiology, Immunology, Medical Genetics)-ben kezdte. 1964-ben assistant professor, majd 1989 és 1993 között intézetigazgató helyettes volt az Anatómiai Intézetben (most az intézet neve: Department of Neurobiology). 1973 óta full professor ebben az intézetben. Edwin Cooper professor ma is az immunbioló-

gia elhivatott oktatója. Tudományos szakterületét kezdettől fogva az immunrendszer evolúciója, az összehasonlító immunológia jelentette. Amikor fiatal kutatóként ezzel a területtel kezdett foglalkozni, ez nem tartozott a divatos, gyors tudományos sikereket hozó területek közé. Kitartását jellemzi, hogy ennek ellenére 1977-ben az Elsevier kiadóval „Developmental and comparative Immunology” (DCI) néven folyóiratot alapított a szakterület összefogására. Ma ez a szakfolyóirat az immunbiológia egyik vezető fóruma. Edwin Cooper professor több mint 400 tudományos publikációval rendelkezik, 25 könyvet és számos könyvfejezetet írt. Tudományos munkásságát világszerte jelentős díjakkal ismerték el. Az Oxford University Press 2003-ban felkérte egy újabb – nagy kihívást jelentő – feladatra, az „evidence Based Complementary and alternative Medicine (eCAM) című folyóirat alapító szer-

kesztői posztjára.

Edwin Coopert nemcsak a számos nemzetközi kitüntetése, kiemelkedő tudományos aktivitása miatt javasoljuk a Doctor Honoris Causa címre. Hosszú évekre visszanyúló munkakapcsolat köti őt egyetemünkhöz, melynek eredményeként számos közös publikáció, doktori tézis született, és nem utolsósorban személyében megismertünk egy igazi egyetemi embert, egy széles műveltségű, eredeti gondolkodót, egy igazi jó barátot.

Erzsébet királyné – egykori egyetemünk névadója – 170 éve született

Erzsébet – Miksa bajor herceg lánya, I. Ferenc József osztrák császár felesége – 1837. december 24-én született Münchenben. 1854-ben lett Ferenc József felesége, 1857-ben járt először Magyarországon. Tíz év múlva, 1867 júniusában koronázták az ország királynéjává. Kedvelt tartózkodási helye volt a gödöllői kastély. Sokat időzött Korfu szigetén. A trónörökös, Rudolf halála rendkívül megviselte. Az európai nagy nyelvek (német, angol, francia, olasz) mellett jól tudott görögül és magyarul is. 61 éves sem volt, amikor a Genfi-tó partján meggyilkolták 1898. szeptember 10-én. Az 1914-ben Pozsonyban alapított 3. magyar tudományegyetem az ő nevét viselte.

Az alábbiakban a magyar királyi Erzsébet tudományegyetem rektorainak Erzsébet napi beszédeiből idézünk néhány gondolatot. (Részletesebben lásd a halála 100. évfordulójára megjelentetett, Az Erzsébet tudományegyetem rektorai és dékánjai c. kötetet.)

Vasvári Ferenc (1872-1952) jogászprofesszor, rektor (akinek házában, a Király u. 19-ben volt 2000 és 2006 között az egyetem történeti múzeum) Erzsébet királynéről való megemlékezésében 1927. november 19-én mondta a veretes szavakat: „Egyetemünk szándékához híven az Erzsébet-napi közgyűlésen a kegyelet oltárán gyűjtünk tüzet. Első gondolatunk ma annak a fejedelmi nőnek emléke felé fordul, akinek nevével királyi férje egyetemünket időtlen időkre kitüntette. Ugyanabban az esztendőben, amelyben a magyar törvényhozás az 1912. évi XXXVI. t.c.-kével egyetemünk felállítását elrendelte, október 19-iki legmagasabb elhatározásával, dicsőült Ferenc József királyunk vértanúságot szenvedett hitvesének nevét adta egyetemünknek. Erzsébet királynénk nemes alakjában egyetemünk az eszményiség nemtőjét tiszteli, azon eszményiségét, amelyet tudományegyetemek keletkezésük óta mindenha képviseltek, még oly időkben is, amidőn utilitarisztikus és materialisztikus irányzatok szinte kizárólagos uralomra látszottak jutni. Ha a megdicsőült királyné emlékezetét felidézzük, szinte zavarba jövünk arra a kérdésre adandó válaszadásnál, vajon ideális lelkületének melyik megnyilatkozása váltotta ki irányában a magyar lélek lángoló szeretetét. Vajon az a szépség, jóság és hűség volt-e az, amely csodálatos lényében szent összhangba olvad? Vagy a súlyos megpróbáltatásoktól átdöfött és őt mater

dolorosává felmagasztalt szívének fájdalma jegyezte-e el őt a magyar nemzettel, amelynek – a költő szavai szerint – öröksége „egy szentelt fájdalom?” Avagy nem-e 15. izbeli ósanyjától, Árpád-házi Szent Erzsébettől, ettől az oltárra emelt magyar királyleánytól való vér szerinti leszármazása, amely köteléket ezen védőszentjéhez viseltetett vallásos kegyelete még bensőbbé tette, – fűzte lelkét nemzetünk lelkéhez? De talán az dobbantotta együvé a magyar nép és királynéjának szívét, mert megéreztek és felismerték egymás életének tragikus vonásait. A tragikum nagy nemzetek és nagy emberek kiváltsága. Magasabb rendű élet alig képzelhető tragikus bonyodalmak nélkül... Számos magyar intézmény viseli a boldogult királynő nevét, élükön a pécsi Erzsébet tudományegyetemmel. Noblesse oblige.”

Imre József (1884-1945) szemészprofesszor, rektor 1928. november 19-én ezeket mondta: „Egyetemünk tanácsa 1918. augusztus 29-én Pozsonyban tartott ülésében elhatározta, hogy áldott emlékü királynénk neve napján ünnepi közgyűlést tart, melynek tárgya a rektori megnyitó szavak mellett azon kar dékánjának tudományos értekezése, melyből a rektor választott... Szeptember 10-én volt 30 éve, hogy Erzsébet királynét elvesztettük. Én csak egy erősen függetlenségi érzésű alföldi város hangulatát idézhetem fel, de ma is érzem, hogy milyen összeszorult szívvel hallottuk... a hírt: Erzsébet királynét megölték! ... Már életében legendás alakja lett a magyar történelemnek. Előbb csak hálára kötelezte a nemzetet azzal, hogy a bécsi Burg gyanakvással, gyűlölettel és áskálódással telt dohos levegőjébe új áramlatot vitt. Tisztán akart látni, megtanulta nyelvünket, történelmünket, irodalmunkat, tájékoztatta magát az aktuális kérdések felől és bár irtózott a politikától és a hivatalos politikusoktól, a női lélek finom művészetével nem egyszer tartotta vissza férjét attól, hogy rossz tanácsadónak szavát kövesse... Merán környékén van, amikor... Vilmos császárnak ezt írja: olvastam

Felséged pohárköszöntőjét. Az abban szeretett királyunk és drága hazánk iránt megnyilatkozó érzelmek végtelenül jól esnek egy magyarul érző szívnek...”

Bozóky Géza (1875-1960) jogászprofesszor, rektor 1930. november 19-én – egyebek közt – ezeket hangsúlyozta: „... Hogy Erzsébet királyné a magyarság irányában rokonszenvet

érez és megérti fájdalmait, annak híre már az abszolutizmus legsötétebb napjaiban,

amikor a haza sorsa felett érzett részvétnek nyilvánosságra hozatala is vétség számba ment, bejárta az országot... Ismeretesek ezek a szavak... Ha a császár dolgai rosszul mennek Olaszországban, az fáj nekem, de ha Magyarországon van baj, az megöl...”

Tóth Zsigmond (1872-1950) orvosprofesszor, rektor 1940. november 19-én ezeket mondta Erzsébet királynéről: „A nemzet azért érzett olyan kimondhatatlan nagy hálát és szeretetet Erzsébet királyné iránt, mert ő bár idegen (bajor) eredetű volt, igaz szeretettel és megértéssel közeledett és viseltetett a magyar nemzet iránt élete végéig, döbbenetes haláláig. Házasságának már első évében nem kis fáradtsággal megtanulta nyelvünket és hogy még közelebb férközzék szívünkhez, a nagy magyar írók és költők (Eötvös, Jókai, Széchenyi, Arany stb.), valamint a magyar történelem ko-

moly tanulmányozásába is elmélyedt. Ezek alapján az ő fennkölt lelke és nemes szívének igaz értéke mindjobban vonzották felénk és végtére a legválságosabb időben férjét, az uralkodót is meggyőzte a félreismert magyarság ősi nagy erejéről és a nemzet hűségéről...”

Varga Damján (1873-1956) irodalmár, akadémikus, rektor 1941-ben, Erzsébet napján szükségét érezte kiemelni: „Erzsébet királynék számára az irodalom nem felszínes szórakozás volt, hanem belső, lelki szükséglet, hiszen Shakespeare több darabját újjörög nyelvre fordította.”

Hodinka Antal (1864-1946) történészprofesszor, akadémikus, rektor 1932. november 19-én mondta: „Csak rektor elődeim megemlékezéséből tudom, hogyan fogadta a magyar nép Erzsébet királyné halálának hírére. Az udvarnál szolgáltam akkor, tudom, hogyan fogadta a csapást a király. Ófelsége reáborult Erzsébet királyné koporsójára... görcsösen zokogva szorongatta... feltápaszkodva suttozta: senki sem tudja, mi mindent vesztemem”.

Benke József

ERZSÉBET NAPI SZAKMAI EMLÉKÜLÉS ÁRPÁD-HÁZI SZENT ERZSÉBET TISZTELETÉRE

Szent Erzsébet születésének nyolcadik centenáriuma alkalmából meghirdetett jubileumi év november 18-án zárult. Az ünnepségsorozathoz kapcsolódva 2007. november 22-re a PTE Klinikai Központ Ápolásvezetése rendezvényt szervezett a Dr. Flerkó Béla tanteremben.

Köszöntőt dr. Kovács L. Gábor professzor, akadémikus, az OEKK elnöke mondott. A rendezvényt dr. Kollár Lajos professzor, a Klinikai Központ főigazgatója nyitotta meg.

Program

Mayer Mihály Megyéspüspök, Pécsi Egyházmegye: Árpád-házi Szent Erzsébet öröksége

Bagi Dániel dr. egyetemi docens, PTE BTK, Közép- és Korajkori Történeti Tanszék: Árpád-házi Szent Erzsébet élete a történész szemével

Dr. Lampek Kinga fejlesztési dékánhelyettes, PTE ETK Egészségfejlesztési és Egészségszociológiai Tanszék: Napjainkban a női szerep

Dr. Rideg Lászlóné intézményigazgató, Szociális Háló Egyesület Pécs-Sellye: Egy ápoló – 10 éves az Árpád-házi Szent Erzsébet Ápolási Intézet

Az Általános Orvostudományi Kar Tanácsának ülése

2007. november 20.

Dr. Németh Péter dékán felhívta a tanács tagjainak figyelmét egy örömteli eredményre: a HVG 45. számának 70. oldalán szereplő hírre, miszerint a magyar felsőoktatás 168 kara közül első helyen az ELTE Bölcsészettudományi Kara és a PTE Orvostudományi Kara végzett (lásd erről még a 18. oldalt.) A részletes adatokat a HVG **Diploma 2008** c. különszáma közli praktikus, a felvételizőknek szánt fontos információkkal együtt.

Felhívta a figyelmet az Életpálya lehetőségek az átalakuló egészségügyben című fórumra (lásd még a 15. oldalt).

1. Egyetemi tanári pályázat véleményezése

Előterjesztő dr. Németh Péter dékán

Kórleltani és Gerontológiai Intézet: Dr. Koller Ákos

Előző szavazatok – igen, nem tartózkodás sorrendben: intézeti szavazás 5, 0,0; Igazgatói értekezlet 39, 0, 1; Tanulmányi Bizottság 12, 0, 0; Tudományos Bizottság 12, 0, 0. A dr. Csérnus Valér dékánhelyettes – elnök, dr. Vértess Zsuzsanna egyetemi docens és dr. Garai János egyetemi docens – tagok alkotta bizottság támogatta a pályázót.

Az Általános Orvostudományi Kar Tanácsa 86 igen, 0 nem, 3 tartózkodás mellett támogatta dr. Koller Ákos egyetemi tanári pályázatát.

2. Szervezeti egységvezetői pályázatok véleményezése

Előterjesztő dr. Németh Péter dékán

Biofizikai Intézet (2 pályázó): dr. Lőrinczy Dénes és dr. Nyitrai Miklós

Dr. Lőrinczy Dénes egyetemi tanár:

Előző szavazatok igen, nem, tartózkodás sorrendben: intézeti szavazás 1, 8 ,5; Igazgatói értekezlet 6, 18 10; Tanulmányi Bizottság 7, 3,

10; K+F Bizottság támogatta, a Tudományos Bizottság alkalmasnak találta a jelöltet a posztra. A Bíráló Bizottság: dr. Miseta Attila elnök és dr. Karádi Zoltán egyetemi docens és ifj. dr. Kellermayer Miklós egyetemi docens nem tartotta megfelelőnek a posztra a pályázót.

Dr. Nyitrai Miklós egyetemi docens:

Előző szavazatok: intézeti szavazás 12, 0, 2; Igazgatói értekezlet 34, 2, 3; Tanulmányi Bizottság 10, 0, 0; K+F Bizottság támogatja, Tudományos Bizottság alkalmasnak tartja és a Bíráló Bizottság támogatja a pályázót.

A Kari Tanács az alábbi szavazati eredménnyel támogatja a szervezeti egységvezetői pályázatokat:

	Igen	Nem	Tartózkodás
Dr. Lőrinczy Dénes	23	37	19
Dr. Nyitrai Miklós	66	10	8

Kórleltani és Gerontológiai Intézet: Dr. Koller Ákos

Előző szavazatok – igen nem tartózkodás sorrendben:

Intézeti szavazás 5, 0, 0; Igazgatói értekezlet 38, 0, 1; Tanulmányi Bizottság 11, 1, 0; K+F Bizottság támogatja, Tudományos Bizottság 12, 0, 0. A Bíráló Bizottság támogatja a pályázót.

A Kari Tanács dr. Koller Ákos szervezeti egységvezetői pályázatát 84 igen, 0 nem, 4 tartózkodással támogatja.

3. Címzetes egyetemi docensi felterjesztés

Felterjesztő dr. Kollár Lajos professzor

	Igen	Nem	Tartózkodás
Dr. Arató Endre	80	3	4
Baranya Megyei Kórház			

4. Honoris causa cím adományozása

Felterjesztő dr. Hideg Kálmán professzor

Dr. Periannan Kuppusamy professzort a a Kari Tanács 84 igen, 0 nem, 3 tartózkodás mellett javasolta a Honoris causa doktori címre.

5. Beszámoló az Általános Orvostudományi Kar gazdasági helyzetéről. Előadó dr. Miseta Attila diákjóléti és gazdasági dékánhelyettes (Lásd erről előző számainkat és a tanácsülés jegyzőkönyvét, mely a könyvtár olvasótermében mindenki számára hozzáférhető.)

6. Bejelentések

Dr. Bogár Lajos professzor, az Angol Alapítvány kuratóriumának elnöke adott tájékoztatót az alapítvány terveiről és az intézetekre, klinikákra jutó támogatások megduplázásáról. A keretek (dologi támogatások és az utazási támogatások – lásd még a 19. és 34. oldalt (a Szerk.) – január 1-jétől állnak rendelkezésre.

Dr. Németh Péter dékán bejelentette, hogy felkérte dr. Pintér András professzort fund raising szolgálatra. (Az ezzel kapcsolatos anyagot lásd a 17. oldalon – a Szerk.)

A Doktori Tanács ülése

2007. november 19.

1. Aktuális ügyek

1/a PhD hallgatók ügyei

Dr. Kovács Krisztina I. éves PhD-hallgató (Orvosi Mikrobiológiai és Immunitástani Intézet) PhD-tanulmányainak halasztását kéri 2008. január 1-től 2008. december 31-ig, tekintettel arra, hogy állást kapott az intézetben. Kérését a DT támogatja.

Varga Judit I. éves PhD-hallgató (Biológiai Intézet) ismételt PhD-tanulmányainak halasztását kéri 2007. november 1-től 2008. augusztus 31-ig, tekintettel arra, hogy állást kapott az intézetben. A Felsőoktatási Törvény módosítása alapján 2008. január 31-ig engedélyezte a DT a halasztást.

Dr. Minik Orsolya III. éves PhD-hallgató (Biokémiai és Orvosi Kémiai Intézet) PhD-tanulmányainak halasztását kéri 2008. február 29-ig, tekintettel arra, hogy gyermeke született. Kérését a DT támogatja.

Dr. Vigh Éva II. éves PhD-hallgató (Kór-életani Intézet) állami ösztöndíjas PhD-tanulmányainak halasztását engedélyezte a Doktori Tanács 2007. április 1-től 2008. március 31-ig, tekintettel arra, hogy EU-s pályázatban vesz részt. Ezt követően dr. Garai János docens kérte a Doktori Tanácstól ezen EU kutatási program PhD-témaként történő elismerését, mely megtörtént, így nevezett hallgatói jogviszonya 2009. augusztus 31-ig tart.

Montskó Gergely II. éves PhD-hallgató (Biokémiai és Orvosi Kémiai Intézet) a 2007. november 15-17-ig Budapesten megrendezésre került XVI. Nemzetközi Semmelweis Szimpóziumon és VI. Magyar Sejtanalitikai

Kongresszuson részt vett és a PhD-tesztet sikeresen megírta. A DT 1,5 kreditpont beszámítását engedélyezi.

Poór Viktor Soma II. éves PhD-hallgató (Laboratóriumi Medicina Intézet) 2007. november 15-17. között a Budapesten megrendezésre került XVI. Nemzetközi Semmelweis Szimpóziumon és VI. Magyar Sejtanalitikai Kongresszuson részt vett és a PhD-tesztet sikeresen megírta. A DT 1,5 kreditpont beszámítását engedélyezi.

Dr. László Kristóf III. éves PhD-hallgató (Élettani Intézet) 2007. október 1-től állami ösztöndíjas hallgatói jogviszonyát szeretné megszüntetni, tekintettel arra, hogy állást kapott az intézetben. Nevezett egyéni felkészülőként kívánja folytatni tanulmányait. Kérését a DT támogatja.

1/b Egyéni felkészülők ügyei:

Dr. Bogner Barna egyéni felkészülő (Közegészségtani Intézet) bejelentette az ÁOK PhD képzéséből történő kilépését tekintettel arra, hogy tanulmányait az Egészségtudományi Karon folytatja. Kérését a DT tudomásul vette.

Dr. Kiss Péter egyéni felkészülő (Anatómiai Intézet) programvezetője dr. Csernus Valér bejelentette, hogy nevezett témavezetője dr. Reglődi Dóra egyetemi docens. A bejelentést a DT tudomásul vette.

Dr. Krajczár Károly, dr. Marada Gyula és dr. Szalma József egyéni felkészülők (Fogászati Klinika) 2007. október 1-től a dr. Sándor Attila egyetemi tanár által vezetett PhD-programból a dr. Keller Mayer Miklós egyetemi tanár által vezetett PhD-programban

szeretnék folytatni tanulmányaikat. Kérésüket a DT tudomásul vette.

Orbán József egyéni felkészülő (Biofizikai Intézet) elkészítette értekezéstervezetét. Az előbírálók, a szigorlati tárgyak és a szigorlati bizottság kijelölése megtörtént.

Magyar Lili egyéni felkészülő (Orvosi Genetikai és Gyermekefejlődéstan Intézet) szigorlati tárgyai és a szigorlati bizottság kijelölése megtörtént.

Cserjesi Renáta egyéni felkészülő (Élettani Intézet) PhD-szigorlata 2007. szeptember 13-án summa cum laude eredménnyel megtörtént.

Dr. Kardos Attila egyéni felkészülő (I. Belklinika – Országos Kardiológiai Intézet) PhD-szigorlata 2007. szeptember 24-én summa cum laude eredménnyel megtörtént. Az opponensek és a védési bizottság kijelölése megtörtént.

Kertes Erika egyéni felkészülő (Élettani Intézet) PhD-szigorlata 2007. október 2-án summa cum laude eredménnyel megtörtént.

Dr. Vizer Miklós Gábor egyéni felkészülő (Szülészeti Klinika) PhD-szigorlata 2007. október 8-án summa cum laude eredménnyel megtörtént.

Dr. Pozsgai Gábor egyéni felkészülő (Farmakológiai Intézet) PhD-szigorlata 2007. október 15-én summa cum laude eredménnyel megtörtént. Az opponensek és a védési bizottság kijelölése megtörtént.

Dr. Koltai Katalin egyéni felkészülő (I. sz. Belklinika) PhD-szigorlata 2007. november 7-én summa cum laude eredménnyel megtörtént.

Dr. Faluhelyi Zsolt egyéni felkészülő

(Közegészségtani Intézet) értekezésének védeése 2007. szeptember 28-án 88 %-os eredménnyel megtörtént. A DT ennek alapján egyhangúlag javasolja az EDB-nek a PhD cím odaítélését.

Boros Borbála egyéni felkészülő (TTK Kémiai Intézet) értekezésének védeése 2007. szeptember 28-án 96 %-os eredménnyel megtörtént. A DT ennek alapján egyhangúlag javasolja az EDB-nek a PhD-cím odaítélését.

Dr. Bönisch Miriam egyéni felkészülő (Sebészeti Oktató és Kutató Intézet – Ausztria) értekezésének védeése 2007. szeptember 29-én 100 %-os eredménnyel megtörtént. A DT ennek alapján egyhangúlag javasolja az EDB-nek a PhD-cím odaítélését.

Rácz Boglárka egyéni felkészülő (Sebészeti Oktató és Kutató Intézet) értekezésének védeése 2007. október 10-én 100 %-os eredménnyel megtörtént. A DT ennek alapján egyhangúlag javasolja az EDB-nek a PhD-cím odaítélését.

Dr. Kis-Csitári István egyéni felkészülő (Szülészeti Klinika) értekezésének védeése 2007. október 30-án 100 %-os eredménnyel megtörtént. A DT ennek alapján egyhangúlag javasolja az EDB-nek a PhD-cím odaítélését.

Elekes Krisztina egyéni felkészülő (Farmakológiai Intézet) értekezésének védeése 2007. november 5-én 100 %-os eredménnyel megtörtént. A DT ennek alapján egyhangúlag javasolja az EDB-nek a PhD-cím odaítélését.

Dr. Várnai Alinda Dalma egyéni felkészülő (Patológiai Intézet) értekezésének védeése 2007. november 16-án 96 %-os eredménnyel megtörtént. A DT ennek alapján egyhangúlag javasolja az EDB-nek a PhD-cím odaítélését.

1/c Új egyéni felkészülők:

Dr. Sarlós Patrícia (III. sz. Belklinika) egyéni felkészülőként szeretne csatlakozni dr. Melegh Béla egyetemi tanár PhD-programjába kettős témavezetéssel (témavezetők: dr. Nagy Lajos és dr. Melegh Béla egyetemi tanárok). Kérését a DT támogatja.

Dr. Góbel Gyula István (Fül-Orr-Gégeklinika) egyéni felkészülőként szeretne csatlakozni dr. Ember István egyetemi tanár PhD-programjába. Kérését a DT támogatja.

Dr. Kovács Krisztina (Patológiai Intézet) egyéni felkészülőként szeretne csatlakozni dr. Pajor László egyetemi tanár PhD-programjába. Kérését a DT támogatja.

Dr. Mészáros Hajnalka (Igazságügyi Orvostani Intézet) egyéni felkészülőként szeretne csatlakozni dr. Komoly Sámuel egyetemi tanár PhD-programjába. Kérését a DT támogatja.

Dr. Kirschner Róbert (Kistarcsa) egyéni

felkészülőként szeretne csatlakozni dr. Papp Lajos egyetemi tanár PhD-programjába. Kérését a DT támogatja.

Dr. Pump Ágnes (Szent Ferenc Kórház Budapest) egyéni felkészülőként szeretne csatlakozni dr. Papp Lajos egyetemi tanár PhD-programjába. Kérését a DT támogatja.

Dr. Fekecs Tamás (Bőrklinika) egyéni felkészülőként szeretne csatlakozni dr. Róth Erzsébet egyetemi tanár PhD-programjába. Kérését a DT támogatja.

Dr. Kádár Zsolt (Bőrklinika) egyéni felkészülőként szeretne csatlakozni dr. Róth Erzsébet egyetemi tanár PhD-programjába. Kérését a DT támogatja.

Dr. Hossein Haddadzadeh Bahri (SOKI) egyéni felkészülőként szeretne csatlakozni dr. Róth Erzsébet egyetemi tanár PhD-programjába. Kérését a DT támogatja.

Dr. Ronald von Jako (USA) egyéni felkészülőként szeretne csatlakozni dr. Róth Erzsébet egyetemi tanár PhD-programjába. Kérését a DT támogatja.

2. Egyebek

■ **Dr. Horváth Örs Péter** egyetemi tanár programindítási kérelme: „Sebészet és határterületei” (Klinikai Orvostudományok Doktori Iskola). A DT a pályázatot külső bírálatra kiadta.

■ **Dr. Decsi Tamás** egyetemi tanár programindítási kérelme: „A bizonyítékokon alapuló orvoslás módszereinek alkalmazása, oktatása és továbbfejlesztése a klinikai kutatómunkában” (Interdiszciplináris Orvostudományok Doktori Iskola). A DT a pályázatot külső bírálatra kiadta.

■ Az **Országos Doktori Adatbázis** kialakítása megtörtént. A DT felhívja az érintett programvezetők, témavezetők, oktatók figyelmét arra, hogy az adatbázisban a személyes adataik kitöltése elengedhetetlen ahhoz, hogy a következő évtől doktori témát hirdessenek, hallgatót vegyenek fel a doktori iskolákban közreműködők. **Dr. Fischer Emil** egyetemi tanár a Doktori Tanács elnöke

Habilitációs eljárások engedélyezése

2007-ben 9 habilitációs kérelem érkezett az Orvostudományi Kar Habilitációs Tanácsához (HT). A habilitációs eljárás zárt részében, 2007. szeptember 27-i ülésén a HT értékelt a pályázatokat, és valamennyit alkalmasnak tartotta arra, hogy azokat szakmai bírálóknak kiadja. A szakmai bírálók az alábbiak szerint értékelték a pályázatokat (zárójelben a szakmai bírálók értékelése):

Dr. Gerlinger Imre egyetemi docens, Fül-, Orr-, Gégészeti és Fej-Nyak Sebészeti Klinika (99 %)

Dr. Habon Tamás egyetemi docens, I. sz. Belgyógyászati Klinika (97 %)

Dr. Janszky József egyetemi docens, Neurológiai Klinika (92 %)

Dr. Kelemen Dezső egyetemi docens, Sebészeti Klinika (96 %)

Dr. Kiss István egyetemi docens, Népegészségtani Intézet (88 %)

Dr. Koppán Miklós egyetemi adjunktus, Anatómiai Intézet és Szülészeti Klinika (88 %)

Dr. Kovács Tibor egyetemi docens, II. sz. Belgyógyászati Klinika (87 %)

Dr. Menyhei Gábor egyetemi docens, Sebészeti Tanszék (93 %)

Dr. Tornóczki Tamás egyetemi adjunktus, Patológiai Intézet (92 %)

A HT a 2006. november 15-i ülésén foglalkozott a bírálatokkal, és a pályázatokat 100 %-os szavazati aránnyal továbbította az Egyetemi Doktori és Habilitációs Bizottsághoz, kérve a nyílt eljárás engedélyezését. Az EDHB november 20-i ülésén maximális támogatottsággal engedélyezte a nyílt eljárás lefolytatását.

Dr. Lázár Gyula egyetemi tanár az ÁOK Habilitációs Tanácsának elnöke

Tíz éves egyetemünk, orvosi karunk Berde Botond Alapítványa

Dr. Berde Botond professzort (Basel) egyetemünk tanácsa 1993-ban „Honoris causa” (h. c.) doktorrá fogadta. Új h. c. doktorunk ennek során jelezte, hogy feleségével, *Gwerder Mária Antoinettel* a Pécsi Orvostudományi Egyetem fiatal oktatói részére továbbképző ösztöndíjat alapítanak. Ily módon szeretnének szerényen hozzájárulni ahhoz, hogy a Pécsi Orvostudományi Egyetem gyorsan és sikeresen felzárkózzon a nyugat-európai kutató orvostudományhoz.

Röviden az alapító életútjáról

A Berdek tősgyökeres erdélyiek. Felmenőik között volt *Berde Mózes*, aki 1848-ban Szebenben alkotmánybiztos volt és 1852-ben emiatt 4 év börtönre ítélték; az ő testvére volt a Kolozsvári Ferenc József tudományegyetem rektora, a polihistor *Berde Áron*, aki 1872-ben, a napjainkban is aktuális jelmondatallal nyitotta meg az egyetemet: „Az egyetemet nem a néma falai, hanem tanárainak szellemi ereje határozza meg”. Nagynénje volt *Berde Mária*, a neves erdélyi író. Édesapja, *Berde Károly* pedig 1931-től 1940-ig, a kolozsvári áthelyezéséig a pécsi Erzsébet Tudományegyetem Bőrgyógyászati Klinikájának volt az igazgatója.

Berde Botond a Ciszterci Rend pécsi Nagy Lajos gimnáziumában érettségizett. Orvosi tanulmányait Pécsen kezdte, majd a család Kolozsvárra költözésével ott folytatta és doktorált. 1944-46 között Pécsen, a *Mansfeld* professzor vezette Gyógyszertani Intézetben asszisztens. *Mansfeld* professzort 1947-ben Budapestre követi az Élettani Intézetbe. 1948-ban professzorával Svájcba megy és a baseli Gyógyszertani Intézetben helyezkedik el. 1949-ben a Sandoz cég Farmakológiai Intézetébe kerül; a vállalatnál nyugdíjazásáig dolgozik. 1965-ben a Kísérletes Orvostudományi Laboratórium vezetője, 1969-ben Head of the Biological and Medical Research Division, 1973-ban Head of Research and Development Pharma of the Sandoz Group, 1980-ban Member of the Executive Committee of the Board.

A bonni egyetem h. c. doktora, számos nemzetközi társaság tagja, ezek között is a legrangosabb a British Pharmacological Society tiszteleti tagsága. A Magyar Tudományos Akadémia tudományos munkásságának elismeréseként külső tagjává választotta.

Berde professzor közleményeiből kitűnik, hogy munkássága jól ötvözi az alap-, és alkalmazott kutatást. Sokat foglalkozott tudomány-

politikai és szervezési kérdésekkel: a gyógyszeripari laboratóriumok szerepével az alapkutatásokban. Berde professzor a hazai tudományos életet mindvégig figyelemmel kísérte és segítette.

Az ösztöndíj alapítására vonatkozó első verziót 1994-ben kapta meg a POTE. Több rektorunk foglalkozott Berde Botond professzor ösztöndíj javaslatával, amelynek végleges formája 1997 nyarára készült el. Ezt követően került közlésre a POTE hivatalos lapjában és jelenik meg azóta is évről-évre az „Orvostudományi Hírmondó”-ban (lásd a kiírást a 33. oldalon – a Szerk.).

A kuratórium tagjai a mindenkori dékán, két-két minősített elméleti és klinikus kolléga. A tagság 4 évre szól és egy második 4 éves periódusra meghosszabbítható. Az elnököt a tagok maguk közül választják. A kuratórium tagjai ellenszolgáltatásban nem részesülnek.

Az alapító meghatározta a kuratórium itt nem részletezett feladatait, valamint javaslatot tett a mindenkori dékán mellett (korábban rektor) *Méhes Károly*, *Schmidt Pál*, *Jobst Kázmér* és *Barthó Loránd* tagokra. Méhes Károly professzor fájdalmas, váratlan elhunytát követően Berde professzor egyetértett azzal, hogy a tagok e sorok íróját a bizottság tagjai sorába beválasszák, majd elnökké való megválasztásával is.

A tíz évvel ezelőtti ösztöndíjalapítás és annak eredményei is indokolták a visszapillantást. Meg kell említeni, hogy a Berde Botond Alapítvány az egyetlen magánkezdeményezésű ösztöndíjforrás a PTE Általános Orvosi Karán. Az alapítók célkitűzése szemléletet tükröz, összefogást sugall és segíteni akar az alapító korábbi alma materének tehetséges munkatársain.

Az elmúlt 10 év során az évente meghirdetett ösztöndíjra évről-évre emelkedő számban több mint 120 kollégánál/kollégánál nyújtotta be pályázatát. A bizottság tagjai minden egyes pályamunkát alaposan áttanulmányoztak és ennek alapján hozták meg a döntésüket. Véletlenszerű, hogy a pályázatot elnyerők 6-6-an kerültek ki a klinikusok, ill. elméleti intézeti munkatársak közül, mivel két alkalommal volt lehetőség az ösztöndíj megosztására. A hazatérésüket követő írásbeli beszámolóik alapján minden pályázatot elnyert esetben közös vonás az, hogy az alapítók szándékának megfelelően a külföldi intézetekben végzett kutatómunkájuk jelentős segítséget jelentett a további hazai tudományos előrehaladásukban.

Tisztelt Dr. h. c. Berde Botond professzor, köszönjük.

Dr. Schneider Imre
professor emeritus,
a kuratórium elnöke

PAB TUDOMÁNYOS DÍJ

A Pécsi Akadémiai Bizottság Elnöksége *DR. FÁBIÁN ZSOLTNAK* kiemelkedő tudományos tevékenysége elismeréséül a régió fiatal kutatóinak alapított PAB Tudományos Díjat adományozta.

Életpálya lehetőségek az átalakuló egészségügyben

Ezekben a hónapokban, amelyek felvételi tájékoztatók és nyílt napok jegyében zajlanak a leendő egyetemisták számára, egyre több fiatalból hallani, hogy eltántorodnak az egészségügyi pályától. Valóban nagy elhivatottság szükséges már a felvételi procedúrához is, és a siker gyakorlatilag egy fok az orvossá válás korántsem „mozgó” lépésőjén. Az egyetemen eltöltött kemény évek felhőtlenebbek lennének, ha medikusként jól megtervezhető életpálya lenne kilátásban Magyarországon. Jelenleg azonban kérdéses a szakorvosi, ezen belül is a rezidensképzés jövője, az egészségügyben zajló átalakulás a hallgatók közül leginkább a végzősök számára jelent bizonytalanságot.

hangzottak szerint az orvos-egészségügyi politikusok nem korlátoznák a fiatalok ilyen irányú törekvéseit: külföldön sem könnyebb, sőt sokszor nehezebb helyzetbe kerül a fiatal nemcsak a nyelvi, de a kulturális különbségek miatt is, másrészt a külföldön megszerzett tudás és gyakorlat gazdagítja a már

Az egyéni és közösségi szinten felmerülő kérdések és aggályok tisztázására adott lehetőséget a Pécsi Tudományegyetem Általános Orvostudományi Kara által szervezett fórum, melynek témája: „Életpálya lehetőségek az átalakuló egészségügyben”. Az orvoskaron különleges esemény részese lehetett az a mintegy 150 hallgató és érdeklődő, aki eljött 2007. november 21-én és meghallgatta három különböző irányultságú, mégis sokszor egyező nézetet valló orvos- egészségpolitikus véleményét.

A meghívott előadók: *dr. Rácz Jenő*, volt egészségügyi miniszter, *dr. Repa Imre*, a kaposvári Kaposi Mór Oktatókórház főigazgatója, *dr. Mikola István*, volt egészségügyi miniszter. A kerekasztal-beszélgetésen részt vettek a kar és megye egészségügyi ágazatvezetői is.

A feltett kérdések az átalakuló egészségügy vetületében az életpálya lehetőségeket taglalták.

Már a felvételiző hallgatók jelentős részében felmerül, hogy külföldön végzi tanulmányának egy részét, és a diploma megszerzését követően az Európai Unió országaiban kezd meg gyógyító tevékenységét. A fórumon el-

konzolidálódott egészségügyet, így a betegek érdekét szolgálhatja. Azonban *dr. Mikola István* hangsúlyozta, hogy a kezdő orvosoknak itthon kellene megteremteni a körülményeket. *Dr. Rácz Jenő* szerint fontos lenne megvalósítani az általa kidolgozott humánerőforrás-menedzselési modellt, amely bérfelzárkóztatás révén is megteremtené a visszatérés feltételeit.

A jelenlegi átalakítások mellett a relatív orvoshiány ellenére az ún. súlyponti kórházak saját gazdálkodásukból frissen végzetteket alkalmazni nem tudnak.

Az egészségügy és oktatásának összefonódása szervezésbeli problémákat vet fel. Ugyanis az orvostudomány koordinálása az Oktatási és Kulturális Minisztérium hatásköre, így a például a keretszámok meghatározása (praktikusan mennyi orvosra van szükség). *Dr. Mikola István* szerint a koordinálásához egy önálló felelős kormányzati szervre lenne szükség.

Szó esett továbbá az orvos-fogorvosgyógyászati normatíváról, amely csökkentését nem tartják valószínűleg a szakértők.

A fórum során számos aktuálpolitikai kérdés is felmerült, mint az új egészségügyi tör-

vénytervezet, kórházak átszervezése, leépítése, megszüntetése. *Dr. Repa Imre* szerint egyik fő gond a túlméretezett infrastruktúra a magyar egészségügyben, amelyet a jelenlegi finanszírozás mellett nem lehet megfelelő színvonalon működtetni. A poliklinika-jelleggel működő kórházak drágák és hatékonyságuk elmarad a centrumokétól.

Dr. Mikola István szerint az egészségügy reformja nem valósulhat meg toldozgató-foldozgató magatartással, csakis gyökerekig hatoló globális átalakítás vezethet hosszútávon olyan egészségügyhöz, mely nagyban szolgálja a társadalmat, ugyanakkor élhető körülményeket és életpályát teremt a területen dolgozó szakembereknek.

Hangsúlyozta, hogy hallgatóknak nem szabad, hogy elvegye a kedvét az egészségügy jelenlegi állapota, hiszen szép, ha nem egyike a legszebb szakmáknak, amit hivatásuknak választottak.

Összeállította Szarka Dániel PTE-ÁOK HÖK
Fotó: Kíttkáné Bódi Katalin

Szakképzés önköltségen

Mint ismeretes, az idei évben meghirdetett államilag finanszírozott *szakfogorvos* és *szakgyógyyszerész* keretszámok drasztikusan csökkentek, melyet az alábbi táblázat illusztrál.

Szakma	Fő
Dentoalveoláris	1
Fogszabályozás	1
Gyermek-fogászat	1
Konzerváló fogászat	2
Parodontológia	1
fogorvosok összesen	6

Szakma	Fő
Klinikai gyógyszerészet	1
Kórházi gyógyszerészet	2
Klinikai laboratóriumi diagnosztika	1
Gyógyszerhatástan	1
Radiógyógyászat	1
gyógyszerészek összesen	6

Azonban a differenciált szakmai feladatok ellátására mindkét területen változatlanul nagy szükség van. Ezért a módosított 280/2007. (X.25.) Korm. rendelet lehetővé teszi az államilag finanszírozott forma mellett a költségtérítéses képzés szervezését, mely egyben a finanszírozás kérdéskörét az egyetemek hatáskörébe utalja.

Betölthető *költségtérítéses keretszámok* a Pécsi Tudományegyetemen:

	Fő
Szakfogorvos	26
Szakgyógyász	21

A költségtérítés összegét a PTE OEKK elnöksége az alábbiak szerint határozta meg a szakfogorvos képzés esetén.

I. Külső akkreditált képzőhellyel munkaviszonyt létesítők esetében

Feltétel:

Befogadó nyilatkozat a munkahelyről
Mentor kijelölése, **oktatási szerződés**kötés

1. Egyszeri regisztrációs díj	22 000 Ft
<i>Törzsképzés idejére tandíj megállapítása</i>	
2. Mentori tiszteletdíj + járuléka	13 000 Ft
3. Képzési normatíva	20 700 Ft
4. Dologi költség	7300 Ft
5. Központi elvonás (3.,4. elemekből 17%)	4760 Ft
Összesen (havi)	45 760 Ft

Szakképzési idő alatt nincs finanszírozási kötelezettség

6. Szakvizsgára bocsatás abszolutórium	
egyszeri	25 000 Ft

II. Egyetemi „státuszon” munkaviszonyt létesítők esetében

Feltétel:

Munkaviszony létesítés (munka- és oktatási szerződés)

1. Egyszeri regisztrációs díj	22 000 Ft
<i>Törzsképzés idejére tandíj megállapítása</i>	
2. Tutori, mentori tiszteletdíj + járuléka	26 400 Ft
3. Képzési normatíva	20 700 Ft
4. Dologi költség	14 600 Ft
5. Fogászati anyagterítés	27 000 Ft
6. Központi elvonás (3.,4. elemekből 17%)	6001 Ft
Összesen (havi)	94 701 Ft

Szakképzési idő alatt nincs finanszírozási kötelezettség

7. Szakvizsgára bocsatás abszolutórium	
egyszeri	25 000 Ft

A költségtérítés összegéről – a *szakgyógyász* esetében – az egyetemek között még jelenleg is egyeztetés folyik.

Reméljük, hogy a jövőben az államilag finanszírozott posztgraduális kapacitás további csökkentéséről nem kell hírt adnunk.

Dr. Ertl Tibor

Szak- és Továbbképző Igazgatóság

Utazz, tanulj, dolgozz külföldön az EVS-sel

Mi az EVS?

EVS – European Voluntary Service, azaz Európai Önkéntes Szolgálat; Az Európai Bizottság, az Európai Parlament és az Európai Unió tagállamai közösen hozták létre az **Ifjúság 2007-2013 Programot**, amely a jogi keretet adja az ifjúságnak szóló nemformális képzési programok támogatásához. Ennek a programnak az egyik alprogramja az EVS.

Mi kell ahhoz, hogy részt vehess a programban?

Légy 18 és 30 év közötti fiatal.

Mit várhatsz a projektől?

Dolgozhatsz, tanulhatsz külföldön, más kultúrákat ismerhatsz meg.

Mit tud ehhez a „Cselekvő Ifjúság” program nyújtani?

Útiköltség, biztosítás fedezése, teljes ellátás, szállás biztosítása. Mivel a fiatalok önként, saját akaratukból vesznek részt a programban, tevékenységük mindenféle anyagi érdektől mentes, ezért jelképes összegű zsebpénzt biztosítunk havonta.

Hová utazhatsz?

Az Európai Unió 27 tagországába, az EFTA/EEA-országokba (Liechtenstein, Norvégia és Izland) valamint Romániába, Bulgáriába és Törökországba.

További információk:

Peitler Éva EVS-koordinátor, Pécsi Tudományegyetem Központi Hallgatói Szolgáltató Iroda, 7633, Pécs, Szántó Kovács J. u. 1/b. Tel: 72-501-500/2081, Fax: 72-501-525.

Pro Scientia Aranyérem

A Pro Scientia Aranyérem kitüntetést az Országos Tudományos Diákköri Tanács (OTDT) alapította 1988-ban, a Magyar Tudományos Akadémia védnökségével, támogatásával. Az a fiatal részesülhet a Pro Scientia Aranyérem kitüntetésben, aki tanulmányai során és az általa választott szakmai területen kiemelkedő teljesítményt nyújtott, és arról pályamunkák, előadások vagy irodalmi, művészeti és tudományos alkotások formájában számot adott. Az aranyérem tehát nem egy-egy konferencián bemutatott előadást, pályamunkát ismer el, hanem a hallgatói összteljesítmény alapján a kiemelkedő egyéniséget hivatott díjazni. Pályázatot csak az aktuális vagy korábbi Országos Tudományos Diákköri Konferencián (OTDK) első helyezést elérő fiatal nyújthat be. Az első odaítélést (1989) követően két évenként országosan 45 érem kerülhet kiosztásra.

2007. november 12-én az MTA Dísztermében rendezték az Országos Tudományos Diákköri Tanács ünnepi ülését, amelyen értékelték a XXVIII. Országos Tudományos Diákköri Konferencia eredményeit és kitüntetésekkel adták át. A rendezvény fővédnöke *Hiller István* oktatási és kulturális miniszter volt. *Dr. Szendrő Péter*; az OTDT elnöke, *dr. Vizi E. Szilveszter*; a Magyar Tudományos Akadémia rendes tagja és elnöke, valamint *Csányi Sándor* személyesen köszöntötte a jelenlévőket.

Dr. Földi Viktor; a PTE OEKK AITI központi gyakornoka részesült abban a megtiszteltetésben, hogy pályázatával elnyerte az orvostudományi szekció aranyérmét. Érdeklődési területe az égett betegek folyadékterápiáját befolyásoló tényezők vizsgálata, mely témakörben a helyi és az országos tudományos diákköri konferencián tartott előadásával első helyezést ért el. Témavezetőjét, *dr. Csonos Csaba* egyetemi adjunktust is kitüntették az ünnepi ülésen, elismerve ezzel oktatói támogatását és szerepét. A díjakat a Magyar Tudományos Akadémia elnöke adta át.

A fiatal kutató kolléga kiemelkedő teljesítményét egyetemünk rektora, *dr. Gábrriel Róbert* rektori dicsérettel jutalmazta.

Gratulálunk a díjazottaknak, további munkájukhoz sok sikert és kitartást kívánunk!

T. Krisztián

Kedves Kolléganők! Kedves Kollégák!

Talán egy kissé újszerű és szokatlan kezdeményezésről szeretnék tájékoztatni Benneteket/Önöket. A dékáni vezetés javaslatára elindulna az orvosi fakultáson egy hosszú távú program, melynek célja pénz(adományok) szerzése lenne az orvosi kar részére (fund raising). Hasonló kezdeményezés történt már orvosegyetemünkön (Pro Medicina Quinqueecclesiensi), mely mostanra már kevésbé ismert, adakozás alig történik.

Ezen „fund raising” tevékenység újraindítására megkért Németh Péter dékán úr, melyet 2 heti hezitálás után elvállaltam. Nem vagyok benne biztos, hogy amit „kispályán” (Gyermekklinika sebészeti osztálya, VISSZATÉRÉS Alapítvány) sikeresen tudtam végezni munkatársaimmal, azt „nagy pályán” is meg tudjuk valósítani a Ti, az Önök segítségével.

Kerpel-Fronius professzortól hallottam, tanultam, hogy „nicht geschossen, nicht getroffen” (aki nem lő, nem talál). Hát vágjunk bele mi is!

Nyomatékosan hangsúlyozni szeretném, hogy ez az „adomány-szerző” tevékenység nem a klinikákon, intézetekben jól működő alapítványok helyett, vagy ellene működne, hanem itt a célszemélyek (intézmények) azok lennének, akiket eddig még nem céloztunk meg. Csak egyet szeretnék említeni. Terveim között szerepel, hogy megkeressük az egyetemünkön korábban végzett magyar és angol hallgatókat (most már orvosokat), hogy külföldi példákhoz hasonlóan hozzuk mi is létre „öreg diákok” (az USA-elnevezése Alumni) csoportját, akik közül néhányan remélhetőleg támogatni fogják az „alma mater”. Természetesen ezen kívül van (lesz) számos más lehetőség is támogatás szerzésére.

Tudom, hogy ez így szépen hangzik, de itt megint *Kerpel-Fronius* korábban idézett mondatát említeném.

Mik lennének (lehetnének) az első lépések (és milyen irányban)? *Németh Péter* dékán úr megígérte, hogy a szükséges erkölcsi és anyagi támogatást (kiadványok, postai költségek stb.) biztosítja, ez lenne a „hardver”, melyhez a mi munkánkat, a sikerbe vetett hitünket (lelkességünket?) („szoftver”) kellene adni. Nekem már van néhány elképzelésem.

Dékán úr azt mondta, hogy hozzunk létre egy bizottságot. Én ettől félek, mert ha valamit ráérősen akarunk intézni (esetleg abortálni), akkor erre szoktunk létrehozni egy bizottságot. Most próbáljuk meg egy kicsit másképpen, formalitásoktól mentesen. Ezennel barátsággal meghívom az orvosi fakultás bármely diplomás munkatársát – korra, rangra, beosztásra, nemre, bőrszínre, vallásra stb. való tekintet nélkül, aki ezen tevékenységhez kedvet érez –, hogy vegyen részt ebben a munkában.

Elérhetőségem: mobil telefon: 20/956-4169, gyorshívó: *0733, e-mail: andras.pinter@aok.pte.hu.

Kollegiális tisztelettel

Dr. Pintér András emeritus professzor

Ezúttal a pécsi orvoskar lett a legjobb

RANGSOR – Saját területén élen végzett a közgazdasági kar, de jól áll a jogi- és a bölcsészképzés is

Első helyen végzett egy nemrégiben megjelent felvételi rangsorban a Pécsi Tudományegyetem Általános Orvostudományi Kara, megosztva az ELTE egyik fakultásával. A baranyai universitas legtöbb kara szintén jól szerepelt saját szakterületén.

Nyaka Szabolcs

A közelmúltban jelent meg a HVG közéleti hetilap **Diploma 2008** című kiadványának felsőoktatási rangsora, amely egyebek mellett a szaktárca, az Országos Felsőoktatási Információs Központ, az Országos Tudományos Diákköri Tanács, valamint a lap saját kutatásain alapul. Tavaly a budapesti Eötvös Loránd Tudományegyetem bölcsészkarra került a karok közötti rangsor első helyére, idén azonban az egyeduralom megtört, ráadásul egy pécsi fakultás előretörése miatt: szintén az első helyre rangsorolták megosztva a PTE Általános Orvostudományi Karát. A Pécsi Tudományegyetem számára egyébként az abszolút lista összességében is kedvező, hiszen az első huszonöt közé további három baranyai kar is bejutott – összesen egyébként 168 fakultást vett górcső alá a vizsgálat.

Az abszolút rangsor két nagyobb szempontrendszer alapján alakult ki: az úgynevezett oktatói, valamint a hallgatói kiválóság mércéje alapján. A hallgatói kiválóság értékét befolyásolta egyebek mellett a jelentkezők és a felvettek száma, a felvettek pontátlaga, a nyelvvizsgák száma, az országos diákversenyeken

résztevők aránya, a PhD-képzésen résztvevők száma és fokozatszerzése. Az oktatói kiválóság mérésében pedig például szerepet játszott, mennyi hallgató jut egy minősített oktatóra, de a tanárok tudományos rangja is számított.

A Diploma 2008 emellett a különböző szakágakon belül is rangsorba szedte a magyar egyetemek képzéseit. Saját területén belül az első helyet szerezte meg a Pécsi Tudományegyetem Közgazdaságtudományi Kara, a hallgatói listán 3., az oktatói kiválósági sorrendben 1. helyet érve el.

Ezzel egyébként a Budapesti Corvinus Egyetemtől vette el az elsőséget – korábban a fővárosi intézmény állt az élen.

A jogi szakterületen a PTE Állam- és Jogtudományi Kara szerepelt jól, a képzeletbeli dobogó harmadik fokán áll – ugyanaz az eredménye, ha külön-külön nézzük a hallgatói és oktatói kiválóságot.

Emellett érdemes még kiemelni a pécsi bölcsész, természettudományi illetve a műszaki területen a villamosmérnök képzést, ezek szintén előkelő helyen zártak saját szakterületükön.

Karok abszolút rangsora

A rangsorba vett 169 kar közül az első 38-ba a PTE 5 kara szerepel.

Rangsor Intézmény

1. Eötvös Loránd Tudományegyetem Bölcsészettudományi Kar (ELTE-BTK)
1. **Pécsi Tudományegyetem Általános Orvostudományi Kar (PTE-ÁOK)**
3. Debreceni Egyetem Bölcsészettudományi Kar (DE-BTK)
4. Szegedi Tudományegyetem Általános Orvostudományi Kar (SZTE-ÁOK)
5. Semmelweis Egyetem Általános Orvostudományi Kar (SE-ÁOK)
6. Eötvös Loránd Tudományegyetem Természettudományi Kar (ELTE-TTK)
7. Debreceni Egyetem Általános Orvostudományi Kar (DE-ÁOK)
7. Szent István Egyetem Állatorvos-tudományi Kar (SZIE-ÁOTK)
9. Szegedi Tudományegyetem Bölcsészettudományi Kar (SZTE-BTK)
10. Eötvös Loránd Tudományegyetem Pedagógiai és Pszichológiai Kar (ELTE-PPK)
11. **Pécsi Tudományegyetem Bölcsészettudományi Kar (PTE-BTK)**
- ...
20. **Pécsi Tudományegyetem Közgazdaság-tudományi Kar (PTE-KTK)**
- ...
24. **Pécsi Tudományegyetem Természettudományi Kar (PTE-TTK)**
- ...
38. **Pécsi Tudományegyetem Állam- és Jogtudományi Kar (PTE-ÁJK)**

Alapítvány az Orvostudományok Fejlesztésének Támogatására – 2008-as tervek

Az „Alapítvány az Orvostudományok Fejlesztésének Támogatására” kuratóriuma jövőre a korábbi évekhez képest nagyobb anyagi segítséget kíván adni az ÁOK szervezeti egységeinek. Az intézetek és klinikák a táblázatban felsorolt összegekben vásárolhatnak olyan eszközöket, anyagokat, amelyekkel az oktató és kutatómunkájuk színvonalát emelhetik. Ezen túl a kuratórium 2008-ban is folytatja azt a gyakorlatát,

amellyel a hazai és külföldi szakmai kongresszusokon előadással szereplő kollégákat pályázható támogatásban részesíti. Ennek összegét is megemelte a kuratórium: az ÁOK Tudományos Bizottsága által kiírt pályázással 150 000,- Ft utazási támogatás nyerhető. A pályázat karunk intranetjén olvasható (és a 34. oldalon – a Szerk.).

Szervezeti egység	Támogatási keret
Aneszteziológiai és Intenzív Terápiás Intézet	1 000 000,- Ft
ÁOK Ápolásvezetés	1 000 000,- Ft
ÁOK Könyvtár	2 000 000,- Ft
Anatómiai Intézet	1 400 000,- Ft
Balesetsebészeti és Kézsebészeti Klinika	1 000 000,- Ft
Bioanalitikai Intézet	1 000 000,- Ft
Biofizikai Intézet	1 400 000,- Ft
Biokémiai és Orvosi Kémiai Intézet	2 000 000,- Ft
BM Kórház, Fertőző Osztály	1 000 000,- Ft
BM Kórház, Tüdőgyógyintézet	1 000 000,- Ft
Bőrgyógyászati Klinika	1 000 000,- Ft
Családorvostani Intézet	1 000 000,- Ft
Egészségügyi Nyelvi és Kommunikációs Intézet	500 000,- Ft
Elektronmikroszkópos Laboratórium	1 000 000,- Ft
Élettani Intézet	2 000 000,- Ft
Farmakológiai és Farmakoterápiás Intézet	1 400 000,- Ft
Fogászati és Szájsebészeti Klinika	1 000 000,- Ft
Fül-Orr-Gégészeti és Fej-Nyak Sebészeti Klinika	1 000 000,- Ft
Gyermekklinika	1 400 000,- Ft
I. sz. Belgyógyászati Klinika	2 000 000,- Ft
Idegsebészeti Klinika	1 000 000,- Ft
Igazságügyi Orvostani Intézet	1 000 000,- Ft
II. sz. Belgyógyászati Klinika	1 400 000,- Ft
Immunológiai és Biotechnológiai Intézet	1 000 000,- Ft
Kóréletani Intézet	1 400 000,- Ft
Laboratóriumi Medicina Intézet	1 000 000,- Ft
Magatartástudományi Intézet	2 000 000,- Ft
Mozgástani Intézet	1 000 000,- Ft
Neurológiai Klinika	1 400 000,- Ft
Nukleáris Medicina Intézet	1 000 000,- Ft
Onkoterápiás Klinika	1 000 000,- Ft
Ortopédiai Klinika	1 000 000,- Ft
Orvosi Biológia Intézet	1 400 000,- Ft
Orvosi Genetikai Intézet	1 000 000,- Ft
Orvosi Mikrobiológiai és Immunitástani Intézet	1 400 000,- Ft
Orvosi Népegészségtani Intézet	1 400 000,- Ft
Patológiai Intézet	2 000 000,- Ft
Pszichiátriai Klinika	1 400 000,- Ft
Radiológiai Klinika	1 400 000,- Ft
Sebészeti Klinika	1 000 000,- Ft
Sebészeti Oktató és Kutató Intézet	1 000 000,- Ft
Szemészeti Klinika	1 000 000,- Ft
Szívgyógyászati Klinika	1 000 000,- Ft
Szülészeti és Nőgyógyászati Klinika	1 400 000,- Ft
Urológiai Klinika	1 000 000,- Ft

A kuratórium tagjai az ÁOK valamennyi oktatójának és hallgatójának szakmai sikereiben gazdag, boldog 2008-as esztendőt kívánnak.

Dr. Bogár Lajos kuratóriumi elnök

REFLEXIÓ

A Tanári Testület (TT) 2007. szeptember 13-i ülésén a „Tanszékfoglaló előadások kérdésében” kialakult véleményekről az Orvostudományi Hírmondóból értesültem.

Ember István professzor ezúttal indokolta, a „Tanszékfoglaló előadások” kényszerzünet utáni újraindításával a TT elnökének, *Bauer Miklós* professzornak első felszólalásához csatlakozva az újraindítással magam is egyetértetek. Az ott elhangzott hozzászólások indítottak arra, hogy a több mint 60 éves egyetemi pályafutásom alatt megért jelentős szakmai-tudományos nyilvános szereplésekről időrendben számot adjak.

1. *Magántanári cím, ma habilitáció.* A kiküldött professzori bizottsági értékelés alapján a kar placetje esetén a magántanári címet, a „venia legendit” adományozták. Az érintett ezt követően ünnepélyes előadás keretében számolt be a díszes meghívó alapján a civil-laikus hallgatóságnak is téziseiről (amit szerény pohárköszöntő követett). Ezt az előadást, ami ma a habilitációnak felel meg, a Dékáni Hivatal szervezte.

2. *Meghirdetett egyetemi tanári pályázat.* A Tudományos Szakosztály (TSZ) ülésektől független alkalomra meghirdetett előadás(ok), ahol a jelöltek szakmai múltjukról és terveikről adtak számot. A POTE-n legutóbb, úgy emlékszem, a Bőr- és Sebészeti klinikára pályázó habilitáltak, részben az MTA doktorai adtak elő.

3. *A megválasztásra, majd kinevezésre került új professzor* a kar dékánjától megkapta az intézetvezetői megbízást és több professzor esetén, mint „primus inter pares” átvette a tanszék vezetését. Ezt követte volna az ünnepélyes tanszékfoglaló előadás, ugyancsak nívós meghívóval, melyet külön ünnepi ülés keretében rendezett meg a Rectori/Dékáni Hivatal. Ezt törölte el indoklás nélkül a 90-es években a rendszerváltó rektori vezetés.

4. *A kar tagjai sorából megválasztott akadémikus „székfoglaló előadás”,* amit azonban már az MTA illetékes osztálya rendezett Budapesten és küldte ki a tetszetős meghívókat. Ezeket általában számos ÁOK-os kolléga szokott részt venni.

Biztos szerencsés, ha a túlterhelt dékáni apparátus helyett a mindenkor szakosztály elnöke szervezi-rendezi meg az 1-3 alatti előadásokat, melyek meghívóját azonban a dékán írja alá, ő az ülés elnöke. E rendezvényeknek ugyanis semmi kapcsolatuk nincs a Tudományos Szakosztállyal, hisz ez kari és nem a ma túlnyomórészt a diákságot felölelő szakosztályi esemény.

Jobst Kázmér

Laboratóriumi Medicina Intézet

Tanlabor-fejlesztés a Fogászati és Szájsebészeti Klinikán

15 millió forintos, kari összefogással megvalósuló beruházás eredményeként, megújult külsővel várja a hallgatókat a klinika új tanlaboratóriuma. A korábbinál kétszer nagyobb, már 48 fő befogadására képes helyiség megfelel a legkorszerűbb követelményeknek. Tervezéskor figyelembe vették a nyugati egyetemeken működő laborokat, hogy hasonló körülményeket biztosítsunk az egyetemünkön tanuló magyar és külföldi diákoknak. Az új berendezés, teljes infrastruktúra-csere segítséget nyújt a terem célszerű kihasználásában.

Benke Bea

Fogászati és Szájsebészeti Klinika

„Belefáradok az alvásba”

A fenti idézet egy páciens-től való. Szemléletesen fejezi ki azt, hogy önmagában az alvással töltött idő nem elégséges jellemzője a megfelelő pihenésnek. Ahhoz megfelelő minőségű alvás is szükséges. Sajnos ez nem mindenkinek adatik meg. De akkor mit tegyünk?

Létezik az orvoslásnak egy speciális ága, az alvásmedicina. Ez foglalja egységes keretbe, egységes rendszerbe az egyes „klasszikus” diszciplínák alvással kapcsolatos tudnivalóit. Tőlünk nyugatabbra több évtizedes múltra tekint vissza, hazánkban épp csak serdülőkorba lépett.

Egy-egy új diszciplína kialakulásakor a legfőbb kérdés az, hogy mire jó, miben hasznos a megléte? Nézzük át ilyen szűrőn keresztül az alvásmedicinát!

Az alvással eltöltött idő sokak szemében egy öntudatlan, passzív állapot, életünk egyharmada. Elcsépelet gondolat. Főleg, ha nem telik meg tartalommal. A mindennapi szellemi és fizikai aktivitásunk alapvető feltétele a megfelelő alvás. Amennyiben valami zavarja az éjszakai nyugalomunkat (eredjen az akár a külső környezetből, akár a szervezet saját, belső alvászavaraiából), kihat a nappali aktivitásunkra, megviseli szervezetünket, különféle következményes betegségeket indukál, súlyosbít stb. Hazánkban neurológiai klinikákon, osztályokon működnek az alvászavarok teljes spektrumát lefedő, vizsgáló alváslaboratóriumok (jelenleg összesen 4 darab).

Talán egy Márai Sándor idézettel lehet megvilágítani az alváslaborok szerepét: „Minden mesterséges ébresztés merénylet az idegrendszer ellen”. Természetesen nem csak az idegrendszer ellen. De a lényegét kifejezi. Alváslaboratóriumokban, alvászvizsgálatok során a mesterséges, patológiás ébresztő faktorokat, folyamatokat keressük. Ezek közül a legfontosabbak az alvás során jelentkező légzés és mozgászavarok, a következményes inszomniával és nappali fokozott aluszékony-sággal.

A jelentőségét és gyakoriságát (kb. a populáció 5 %-a érintett) tekintve érdemes kiemelni az alvási apnoe betegséget. Az apnoe során jelentkező deszaturációk egy sor patológias folyamatot indítanak be. Szerepet játszanak a hipertónia kialakításában, súlyosbításában, de szerepük mára már egyértelmű a kardio- és cerebrovaszkuláris betegségek vonatkozásában is. A szokásos, klasszikus rizikófaktorok listája bővült ki egy újjal: obstruktív alvási apnoe betegség.

Az alvászavarok szomatikus és pszichés

betegségek kialakításában, fenntartásában játszott szerepe mellett nem elhanyagolható az elégtelen éjszakai alvásnak a nappalra való kihatása: a fokozott napközbeni aluszékony-ság. Gondoljunk csak arra, hogy szinte napon-ta lehet hallani elalvásos közlekedési balesetekről. Az már természetes, hogy az alkoholfogyasztás és az autóvezetés összeférhetetlen. De az kevésbé ismert, hogy egy 24 órás alvásmegvonás, elégtelen, fragmentált alvás következménye 0.1 %-os véralkoholszint hatásával egyenértékű. És ezek még csak a balesetek. De gondoljunk még a munkateljesítményre, munkaalkalmasság kérdésre is (ügyeletek, többműszakos munkakörök stb.).

A Neurológiai Klinikán immár 8. éve működik alváslaboratórium. Jelenleg évi kb. 1500 vizsgálatot végzünk, melyek felölelik mind az éjszakai, mind a nappali alvászavarok teljes spektrumát (az egyszerű pulzoximetriás vizsgálatoktól a poligráfias vizsgálatokon át a legteljesebb képet adó polyszomnografiáig, valamint a nappali, ún. többszörös alváslátencia tesztig).

Klinikánk szervezésében szakorvosok részére minden évben meghirdetésre kerül alvászavar témájú kreditpontos kurzus, valamint a hallgatók is beleköszthetnek az alvászavarok jelentőségébe szabadon választott kurzusok keretében.

Idén Mosdóson került megrendezésre a Magyar Alvásdiagnosztikai és Terápiás Társaság

IV. kongresszusa, melynek témaválasztása, előadásai felölelték az alvásmedicina teljes tárházát. A hazai előadók mellett neves külföldi szakemberek is emelték a rendezvény színvonalát. Klinikánk is több előadással képviselte magát a rendezvényen.

Tekintettel arra, hogy Európa-szerte az alváslaborokra jellemző volt a metodikai és szemléleti „sokszínűség”, az Európai Alvás-társaság egységes irányelveket dolgozott ki a laboratóriumok működésére, kialakítására, felszerelésre, valamint az alváslaboratóriumokban dolgozó szakemberek képzésére, szakképzésére (szomnológus) vonatkozóan is. Hazánkban (az Európai Unióban elsőként) lezajlottak a labor-akkreditációs és szakképzési eljárások. Ennek során a Neurológiai Klinikán működő alváslabor is megfelelt az új európai standardoknak.

A Magyar Alvásdiagnosztikai és Terápiás társaság gondozásában elkészültek a nagyobb alvászavar-csoportok (alvásfüggő légzészavarok, nyugtalan láb – periodikus végtagmozgászavar betegség –, valamint a fokozott napközbeni aluszékony-ság – narkolepszia) klinikai irányelvei is.

Reményeink szerint az alvászavarokkal való foglalkozás egyre szélesebb körben elterjed, s beépül a mindennapi orvosi gondolkodásba.

Faludi Béla

Neurológiai Klinikán

a Magyar Alvásdiagnosztikai és Terápiás Társaság vezetőségi tagja

Tisztelt Polgármester Úr!

Az egyetem orvoskarára sok hallgató jár kerékpárral. Egy részük németül, más részük angolul tanul, de a magyar hallgatók, sőt az oktatók közül is sokan bicikliznek.

Nagyon panaszkodnak, hogy a pécsi autósok, buszosok nem respektálják a kerékpárosokat. A német hallgatók fölvetették, nem lehetne-e (az Európa Kulturális Fővárosa 2010 program keretében) kerékpárutat kialakítani legalább a belváros és a kampusz között. Ez példás lépés volna, ugyanakkor későbbi fenntartására nem kell komoly összegeket költeni.

Útvonaljavaslat: Széchenyi tér – Ferencesek utcája (itt csak föl kell festeni) – Alkotmány u. – Petőfi vagy Rókus u. – itt nem kellene visszavinni a Szigeti útra, hanem a házak közt elvezetni a Honvéd utcai portához. Ez összesen kb. 2 km, aminek a felét csak kijelölni és fölfesteni kellene. Hasonló módon összeköthető volna az Uránváros (Szántó-Kovács u. 1.) és a kampusz, a viszonylag csekély forgalmú Endresz Gy. vagy a vele párhuzamos utca és a Kürt utcai porta bevonásával.

Bízva javaslatunk sikerében

Kiváló tisztelettel:

*Dr. Barthó Loránd
egyetemi tanár, PTE ÁOK
a Német Programbizottság tagja*

Őszbúcsúztató, évbúcsúztató

Igazán a már hagyománnyá vált őszbúcsúztató napunkról szerettem volna írni, de lassan az esztendő is búcsúztatjuk, tehát előtte egyfajta számadás az évről.

Amikor végiggondolom a történéseket, az jut eszembe, mennyivel szerencsésebb helyzetben vagyunk az egyetemen dolgozókhöz képest, akik életében gyógyítás, oktatás, kutatás, betegellátás embert próbáló feladata egyfajta monotóniát is jelent. A mi életünk színes, változatos, tetteinket az évszakok körforgása, az ünnepek vándorlása határozza meg. Az év alig kezdődött el, már felkészültünk a farsangra. A jelmezes móka ugyan csak egy napig tart, de a megelőző hetek már dekorálással, álarcok, bohócok készítésével telnek. Az óvo néni jelmezbe bújva idén is eljátszottak egy mesét. Aztán egy-két nyugodt hét, amikor sok-sok feladattal okosodtak, ügyesedtek a gyerekek, s máris vártuk a nyuszt és a tavaszt. Szépítettük, fejlesztettük az udvart, s – köszönet a gazdasági vezetésnek – rollerekkel gazdagodtunk, ami a gyerekeknek nagy-nagy örömet szerzett. A szülők által támogatott alapítványunkból sikerült új udvari játékokat is beszerezniük.

Közben megtörtént a leendő iskolások beiskolázása. Nagyon jó, hogy nyugodtan tudjuk őket iskolába engedni, mert tudjuk, helyt fognak állni. Családi háttérük, képességeik nagyon jók, az óvónők szeretetteljes, tudatos nevelő munkája is ezt segíti elő.

Tavasszal még tettünk egy egész napos kirándulást a Budapesti Állatkertbe, ami 60 óvodással (2x3 órás vonatkozással és étteremi ebédeléssel) komoly feladat, de a nap emlékei mégis mosolyt csalnak az arcunkra, s biztosak vagyunk benne, hogy jövőre is meg fogjuk ismételni.

Az út kapcsán egy édes sztori: Az utazás előtt minden gyermek kapott a nyakába egy táblácskát, a gyermek nevével, és az óvo néni telefonszámával, ha valaki a sok lurkó között az állatkertben elkeveredne... (eddig még soha senki nem veszett el). A kirándulás után a táblát a gyerekek hazavitték. Pár nap múlva egy nagycsoportos kislány összeveszett szüleiével, és világgá indult, majd visszaszaladt a tábláért. A kérdésre, hogy miért kell, azt válaszolta: Azért, hogy az óvo néni megtalálja ha elvesztem!

Nevelési évünket a nyár elején a szokásos gyermeknap bulival zártuk, amire leendő ovisainkat is meghívtuk szüleikkel együtt. Bár az időjárás nagyon megtréfált bennünket, s az eső miatt az épületbe szorul-

tunk, nem szegte kedvünket. Volt légvár, rendőrautó és tűzoltóautó, amit a gyerekek kipróbálhattak, és a szülők jóvoltából sok-sok sütemény és üdítő.

A nyár nyugalmasan, csendesen telt. A gyerekek negyede járt csak óvodába a nyári hónapokban, így az óvoda dolgozói is ki tudták venni szabadságukat.

Szeptemberben a kicsik fogadása a legfontosabb feladat. A síró, szorongós heteken már túl vagyunk, s már igazi ovisok lettek a legkisebbek is. Nem kevés dédelgetést, biztatást, nyugtatást igényeltek ugyan a kicsik, de már szívesen jönnek hozzánk.

S akkor máris az Őszbúcsúztatónál tartunk. Varázsát ismét el próbálta venni az időjárás, de szerencsére volt egy fél óra esőmentes idő, amikor lapient tudtunk gyűjtani, s pislákoló fényénél körbe tudtuk sétálni a parkot. Az utána következő "Zsíros kenyér hagymával" partit már az épületben tartottuk, de így is hangulatos volt. Közben az jutott eszembe, hogy a méregdrága fogadások menüje sem okoz nagyobb örömet, mint amilyen nagy örömmel majszolták az ovisok és szülei a mi zsíros kenyérünket teával, bár néhány apuka felvetette, hogy a tea helyett jövőre szívesen kortyolna némi forralt bort.

Persze, ha épülne nekünk egyszer egy tornaterem – amiről egyelőre csak álmo-

dunk –, nem lennénk zavarban, ha egy kintre tervezett programba berobbanna az eső!

Most még izgatottan várjuk a Mikulást, színes dolgokkal, a gyerekekkel közös munkával készülünk a Karácsonyra, aztán ismét kezdődik egy új év, kezdődik minden előről.

Élünk, és varázsolunk. Puha, meleg fészket a gyerekeknek, biztonságot, nyugalmat a szülőknek, hogy míg dolgoznak ne kelljen aggódni a gyermekükért. Szerencsések vagyunk, mert ha a gyerekek szemébe nézünk, mi látjuk a feleletet a kérdésre: Miért, és megéri-e.

Köszönetet mondunk az egyetemnek, hogy anyagi támogatásával segíti nevelő- oktató munkánkat.

Dr. Pajor Lászlóné

Új lehetőségek és módszerek az egészségügyi és orvoscépzésben

Magyarország célba ér

NEMZETI
FEJLESZTESI
TERV

A „Minőségi tudás előállítás és átadása az egészségügyi és orvoscépzésben. Válasz a XXI. század új kihívásaira.” című HEFOP-3.3.1.-P-2004-06-0014/1.0 projekt sikereiről több alkalommal számolhattunk be. A hazánk négy orvoscépző intézményéből álló konzorcium (Debreceni Egyetem OEC ÁOK, Semmelweis Egyetem ÁOK, Szegedi Tudományegyetem ÁOK, Pécsi Tudományegyetem OEKK ÁOK) 2005-ben kezdte meg az együttműködést e projekt keretében. A 4-es számú, dr. Róth Erzsébet egyetemi tanár által vezetett Oktatási technológia és menedzsment/ Masters bizottság dolgozta ki a Pedagógiai képzés az orvoscari oktatók számára, Új lehetőségek és módszerek az egészségügyi és orvoscépzésben című kurzus tematikáját.

A képzés célja, hogy az orvoscari nem pedagógus végzettségű oktatók pedagógiai ismereteket sajátítsanak el, új kurikulumfejlesztési, oktatási, értékelési, vizsgáztatási lehetőségeket és módszereket ismerhessenek meg. A nem pedagógus végzettségű oktatók számára is különösen nagy jelentőségű a minőségi oktatás kihívásainak megfelelő oktatási lehetőségek megismerése. 2007. november 9-ét követő három péntek-szombati alkalommal a képzésre jelentkező tizenöt fő nem csak hallgatta, hanem az előadókkal együtt gondolkodva, lelkesen beszélte meg a kiemelt témákat. A képzés 42 órája alatt számos kérdés merült fel a XXI. századi orvoscépzés kihívásairól.

A továbbképző tanfolyam a PTE ÁOK Doktori Tanács által akkreditált, a sikeres vizsgát tett, minden modulon résztvevő hallgatók 3 PhD pontot kapnak.

A résztvevők ezúttal is véleményezték az előadók felkészültségét, előadókézségét, a technikai feltételeket és észrevételeikkel segítették további képzések fejlesztését.

Kiemelték, hogy fontosnak tartják a könyvtárhasználati ismeretek elsajátítását az egyetemi ismeretszerzésben betöltött kiemelt szerepe miatt, kiemelték a hallgatók kommunikációs készségeinek fejlesztését, a hallgatói vélemények, visszajelzések alapján történő oktatást, a problémaalapú oktatás lehetőségét, a skill laborok gyakorlati alkalmazhatóságát, a korszerű prezentációs technikák és a multimédia minőségi alkalmazását az oktatásban és vizsgáztatásban, a komplex mérésen alapuló értékelést, a rendszeres kurikulumfejlesztést, a követelményrendszerek részletes kidolgozását, a kurikulum betegségeinek gyógyítását a képzés színvonalának fenntartása és fejlesztése érdekében.

A képzésen hallgatóként részt vevő oktatók visszajelzéseiket tekintve sikeresen „megfertőződtek” az oktatás szeretetével és azzal, hogy fontos legyen számukra az, amit és az, ahogyan oktatnak előadásikon, szemináriumakon és gyakorlataikon.

Köszönjük az előadók lelkes részvételét, mellyel hozzájárultak a képzés sikeréhez.

A projektről és a továbbképző tanfolyamokról további információt <http://hefop331.unideb.hu> weboldalon olvasható.

Minden előadónak, résztvevőnek, projekt-konzorciumi és bizottsági tagnak, projektmegvalósítónak ezúton kívánunk békés boldog ünnepeket.

Bognár Rita
pályázati menedzser

Dr. Róth Erzsébet
egyetemi tanár
az Oktatási technológia
Bizottság elnöke

Dr. Melegh Béla
egyetemi tanár
projektkoordinátor

A Magyar Szabadgyök Kutató Társaság IV. Kongresszusa

Pécsre került az MSZKT vezetése

A Magyar Szabadgyök Kutató Társaság IV. Kongresszusa Pécssett került megrendezésre 2007. október 11-13i-g. A kongresszus elnöke *dr. Róth Erzsébet*, a kongresszus tiszteletbeli elnöke *dr. Fehér János* volt, a Pécsi Tudományegyetem ÁOK Sebészeti Oktató és Kutató Intézet munkatársaiból álló Szervező Bizottságot *dr. Lantos János* vezette.

A kongresszus megnyitó ünnepségén köszöntőt mondott *dr. Róth Erzsébet*, a kongresszus elnöke, *dr. Németh Péter*, a Pécsi Tudományegyetem ÁOK dékánja, *dr. Fehér János*, a Magyar Szabadgyök Kutató Társaság elnöke, *dr. Blázovics Anna*, a Magyar Szabadgyök Kutató Társaság főtitkára, valamint *dr. Weber György*, a PTE ÁOK Sebészeti Oktató és Kutató Intézet igazgatója. A megnyitó ünnepség keretén belül került sor a Magyar Szabadgyök Kutató Társaság által alapított „Matkovics Béla Emlékérem” kitüntetés átadására, melyet *dr. Fehér János* professzor, a Semmelweis Egyetem II. számú Belgyógyászati Klinikájának volt igazgatója, a Magyar Szabadgyök Kutató Társaság leköszönő elnöke vehetett át. Fehér János professzor alkotó munkával teli, iskolateremtő oktató és tudományos munkásságával kimagasló eredményeket ért el. A kitüntetés cím átvételét követően Fehér János professzor megtartotta Matkovics Béla emlékelőadását.

A kongresszus keretében zajlott le a Magyar Szabadgyök Kutató Társaság tisztújító közgyűlése, melynek eredményeként *dr. Róth Erzsébet* professzor asszonyt a társaság elnökévé, *dr. Lantos János* egyetemi docens pedig a társaság főtitkárává választották. A Magyar Szabadgyök Kutató Társaság vezetőségének tagjai lettek még *dr. Blázovics Anna* (SE) és *dr. Mézes Miklós* (SZIE) alelnökök, *dr. Szentmihályi Klára* (MTA Kémiai Kutatóközpont, Anyag- és Környezetkémiai Intézet, Budapest) pénztáros, illetve *dr. Szöllősiné Varga Ilona* (SZTE) és *dr. Varga Zsuzsa* (DE) elnökségi tagok.

Az ünnepélyes megnyitót megelőző első szekció témája a Szabadgyökök – Növényi rezisztencia volt, melyben a MTA Szegeci Biológiai Központ, illetve az MTA Növényvédelmi Kutatóintézete munkatársai tartottak érdekes előadásokat a szabadgyökös reakciók, a prooxidánsok és antioxidánsok szerepéről a specifikus és nem-specifikus növényi betegségrezisztenciában. A második szekcióban az oxidatív stressz és az étrend-kiegészítők kapcsolatáról, illetve a tápanyagok és az antioxidáns rendszer kapcsolatáról hangzottak el előadások.

A kongresszus programjában a legsúfoltabb napot a péntek jelentette, amikor is a délelőtti első szekcióban a redox rendszer állatgyógyászatban játszott szerepéről hangzottak el előadások. A következő szekció témája az oxidatív stressz és a májbetegségek kapcsolatát taglalta. Bevezető előadásként *dr. Pár Alajos* professzor áttekintést adott a szabad gyökös reakciók szerepéről a máj-

Az MSZKT Kongresszus megnyitó ünnepsége
(jobbról) *Dr. Németh Péter* dékán, *dr. Róth Erzsébet*, a kongresszus elnöke, *dr. Fehér János*, az MSZKT elnöke, *dr. Blázovics Anna* az MSZKT főtitkára, *dr. Weber György*, a kongresszus fővédnöke

károsodások különböző formáiban. *Blázovics Anna* doktornő a kísérletesen előidézett májkárosodás széleskörű vizsgálatával szerzett eredményeiről tartott összefoglaló előadást, melyet *Szamosi Tamás* doktor lebilincselő stílusú előadása követett az oxidatív stressz és az iskolások zsírmájának kapcsolatáról.

A délutáni első szekció fő témáját a szabadgyökös reakciók jelátviteli utjainak vizsgálata képezte. *Dr. Tretter László* (Semmelweis Egyetem) bevezető előadása a mitokondriumok reaktív oxigénzármazék-képzése kalcium hatására: Régi hitek – új adatok címmel hangzott el, melyet pécsi előadások követtek. *Dr. Sümegi Balázs* professzor a Nekrotikus sejthalál szabályozási mechanizmusai oxidatív stresszben címmel tartott előadást, akit *dr. Gallyas Ferenc*, *dr. Pálfi Anita* és *dr. Vető Sára* intracelluláris jelátvitel utakkal foglalkozó előadásai követtek. A délutáni második szekció fő témáját az anyagcsere-betegségek szabadgyökös vonatkozásai képezték. E szekcióban a bevezető referátumot *dr. Wittmann István* professzor tartotta a szabadgyökös reakciók szerepéről diabetes mellitusban.

A szombati zárónap két szekciójában érdekes előadásokat hallhattunk a szabadgyökös reakciók és az antioxidáns rendszer különböző sportterhelések hatására létrejövő változásairól, e rendszer alakulásáról egészséges idősokban, illetve intrauterin retardáció során. További érdekes előadások hangzottak el arról, hogy kivédhető-e a dohányzás nitrogén monoxid-termelést csökkentő hatása, illetve a szabadgyök képződés gátlásáról glutamát receptor antagonistá kezeléssel akut vastagbél obstrukcióban, valamint a nitrogén monoxid szintéziséről alkoholkezelte egér bélidegrendszerében.

A kongresszusra összesen 69 absztrakt érkezett be, melyből 29-et poszterbemutatóra fogadott el a szervező bizottság. A péntek délután három párhuzamos szekcióban lezajlott posztervita

Dr. Fehér János professzor átveszi a „Matkovics Béla Emlékérmét

első helyezettei a poszterszekciók elnökeinek választása alapján *Katkó Mónika* (DE I. sz. Belgyógyászati Klinika): A nikkel homocisztein termelést gátló képessége, amely glutationnal felfüggeszhető; *Mracskó Éva* (Szegedi Tudományegyetem, ÁOK Élettani Intézet): Az alfa-tocopherol kezelés csökkenti az agyi hipoperfúzió idegkárosító hatását patkányban; *Sarusi István* (SzTE Biokémiai és Molekuláris Biológiai Tanszék): Eltérő genetikai hátterű pontyok oxidatív stressz-érzékenységének vizsgálata című poszterek lettek.

A kongresszus feszített tempójú tudományos programját csütörtök este a Hotel Pátriában tartott zenés vacsorával, péntek este pedig a Ferencsek templomában orgonakoncerttel, majd azt követően Cellárium étteremben rendezett gálavacsorával próbálták oldani a szervezők.

A Magyar Szabadgyök Kutató Társaság IV. Kongresszusa jó alkalmat szolgáltatott arra, hogy a szabadgyökös kutatásokkal foglalkozó klinikusok mellett az alapkutatásokkal foglalkozó kutatók, élettanászok, növényélettanászok, állatorvosok, gyógyszerészek, kémikusok is integratív szellemben újra megosszák egymással kutatási tapasztalataikat. A Szervező Bizottság köszönetet mond a kongresszus minden résztvevőjének, védnökeinek, a támogatóknak, a felkért referátumot tartóknak, minden előadónak és szerzőnek, az üléslézőknek a magas tudományos színvonalú esemény megvalósításáért, a gyümölcsöző vitákért. Találkozunk 2 év múlva Szegeden, az MSZKT V. Kongresszusán!

Dr. Lantos János
egyetemi docens

az MSZKT főtitkára

Fotó: Kittkáné Bódi Katalin

Beszámoló a II. EURACT mentorképző kurzusról

A Pécsi Tudományegyetem Családorvostani Intézetének szervezésében 2007. október 12-13-án Magyarherтелен a Mathias-panzióban került megrendezésre a II. EURACT mentorképző kurzus.

Az oktatástechnikai tréning ötletét és programját az EURACT által 2004 májusában, Zakopaneban, Lengyelországban megszervezett „Teaching of teachers” című kurzus adta, amelyen mind a négy magyarországi orvosi egyetemről egy-egy családorvos oktató vett részt. Ezt követően közös munkával megtörtént a tananyag adaptálása a magyar viszonyokhoz és megrendezésre került egy továbbképző szimpózium, ahová minden Családorvosi Intézet 4-5 fő oktatót delegált. Az elmúlt két évben valamennyi egyetem megszervezte ezt a tréninget oktató családorvosai részére. A kurzus célja az oktatás minőségének növelése a magyarországi oktató háziorvosi praxisokban, a mentorok oktatói felkészültségének javításával. További cél volt, hogy olyan oktatási módszereket és segédanyagokat adjunk tovább, melyek egységes irányelvek alapján emelik mentor oktatóink tudásszintjét.

Ez év szeptember 21-22-én a XVII. Pécsi Családorvos Mentor Találkózón *dr. Nagy Lajos* intézetvezető, *dr. Kovács L. Gábor*, a PTE OEKK elnöke, *dr. Németh Péter* dékán és *dr. Csernus Valér* oktatási dékánhelyettes ünnepélyes keretek között adta át 125 családorvos mentornak a következő 4 éves ciklusra a mentori kinevezésekről szóló megbízólevelet és réztáblát. Az oktatástechnikai tréningen 17, a rendszerbe újonnan belépett családorvos mentor vett részt a Dunántúl egész területéről. A hat fős oktatói gárdát a pécsi Családorvosi Intézet oktatói alkották (*dr. Heim Szilvia*, *dr. Oberling János*, *dr. Rinfel József*), valamint egy-egy meghívott trénerrel az ország többi tanszéke is képviseltette magát (*dr. Szabó János Budapest*, *dr. Jancsó Zoltán Debrecen*, *dr. Mester Lajos Szeged*). A másfél napos programon 7 szekcióban, 14 órában került átadásra a tananyag, amely a következő fontos témaköröket öleli föl: Ki a jó családorvos mentor?, A praxis szervezése a rezidensképzésre, Oktatásmélt, Tanulási stílusok, Oktatási módszerek, Egyéni képzési terv, Értékelési módszerek.

Az előadások és prezentációk mellett alkalmazott újszerű oktatási módszerek (kiscsoportos foglalkozások, szituációs játékok, SWOT analízis, brainstorming) bevonása a tréningbe igazán jó hangulatú, konstruktív csapatmunka kialakulását tették lehetővé. Az orvosi kommunikáció és empátia fejlesztésére került a programba az „Álomtűnő” című film levetítése, amely valamennyi résztvevőnél rendkívül pozitív fogadtatásban részesült. A bentlakásos tréning lehetővé tette, hogy a régi évfolyamtársak vagy éppen újonnan megismert kollégák kellemes baráti beszélgetéseken vegyenek részt vagy akár szakmai eszmecsere folytassanak. A kurzus végén egyértelműen pozitív visszajelzésekkel, sok jó élménnyel és további oktatói munkánkat segítő sok új ötlettel és hasznos tapasztalattal zártuk a programot.

Dr. Heim Szilvia
PTE ÁOK Családorvostani Intézet
és III. sz. Belgyógyászati Klinika

„A medicina a cselekvésre való tudomány.”
 Francois Magendie

A Magyar Gyermekorvosok Társasága és a Magyar Gasztroenterológiai Társaság Gyermekgasztroenterológiai Szekciójának Tudományos Ülése és Továbbképző Tanfolyama

A híres XIX. századi fiziológus szavai minden orvos jelmondata lehet, ám mégis néha fontos megállnunk gyógyító mindennapjaink sodrában, átértékelni tudásunkat, tapasztalatainkat, kutatásaink eredményeit megosztanunk egymással, hogy holnap újult erővel, több ismerettel, nagyobb szakmai bizottsággal cselekedhessünk betegeink gyógyulásáért. E célra mi más volna megfelelőbb, mint egy orvosi konferencia.

Ebben az évben városunk adott otthont a Magyar Gyermekorvosok Társasága és a Magyar Gasztroenterológiai Társaság Gyermekgasztroenterológiai Szekciója XXIV. Tudományos Ülésének és Továbbképző Tanfolyamának október 12-13-án. A kongresszus elnöke *dr. Decsi Tamás*, karunk Gyermekklinikájának professzora volt.

A helyszínt a Palatinus Szállás patinás épülete szolgáltatta. A megnyitón beszédet mondott *dr. Molnár Dénes*, a PTE ÁOK Gyermekklinika igazgatója, *dr. Csernus Valér*, karunk oktatási és tudományos dékánhelyettese és *dr. Arató András*, a Magyar Gyermekorvosok Társasága Gasztroenterológiai Szekciójának elnöke. A megnyitó díszelőadást *Berthold Koletzko* professzor tartotta, aki a müncheni Ludwig Maximilians Egyetemről érkezett. Előadásában hangsúlyozta a helyes csecsemőtáplálás jelentőségét a későbbi krónikus betegségek kialakulásának megelőzésében.

A konferencia során öt szekció adott lehetőséget megosztani az új tapasztalatokat, eszmét cserélni, meghallgatni egymást. Hallottunk előadásokat a gyulladós bélbetegségek kezeléséről, többek közt a biológiai terápiáról, valamint ezen szekció során szemtanúi lehettünk a kizárólagos enterális táplálást előnyben részesítő és a gyógyszeres kezeléstől sem visszariadó gyermek-gasztroenterológusok közt kialakult parázs vitának. A táplálkozás, táplálás szekcióban a zsírsavaké és az enterális táplálásé volt a főszerep. Külön szekciót kapott a coeliákia, valamint a hepatológia. A kongresszuson számos érdekes, tanulságos esetbemutatót is hallhattunk, s tanulhattunk belőlük a szakma buktatóiról, a differenciáldiagnosztika problémáiról. Az utolsó előadások az endoszkópos technikákat és a különböző képpalkotó eljárások legújabb gasztroenterológiai felhasználásait taglalták.

A konferencia zárásaként pedig kiosztották a Henri Nestlé-díjat, mellyel minden évben három negyven év alatti előadót díjaz a tudományos bizottság. Nagy örömmel szolgál, hogy idén a pécsiek közül került ki az első helyezett *dr. Szabó Éva* személyében, aki I. éves gyermekgyógyász rezidens karunk Gyermekgyógyászati Klinikáján. Sok szeretettel gratulálunk! A díj jelentőségét adja, hogy az első helyezett részvételét biztosítják a European Society of Paediatric Gastroenterology, Hepatology and Nutrition következő évi kongresszusán. Mivel a 2008. évi kongresszust az amerikai és ázsiai testvértársaságokkal együtt a braziliai Iguazu Fallsban rendezik

majd, ezért a díj elnyeréséért érthető módon igen élénk versengés alakult ki.

A kongresszus programja természetesen lehetőséget biztosított nemcsak az új ismeretek megszerzésére, hanem a szakmai kapcsolatok ápolására, vendégeink számára pedig a városunk nevezetességével való ismerkedésre is. A társasági programot egy hangulatos vilányi vacsora zárta, ahol *dr. Bodánszky Hedvig* tanárnőnek nyújtották át a társaság Életmű-díját.

Györei Eszter

VI. évfolyamos orvostanhallgató
 demonstrátor
 Gyermekgyógyászati Klinika

Geriátriai ellátás: farmakoterápia, rehabilitáció, gondozás, prevenció

Pécs, 2007. november 8-10

A Magyar Gerontológiai és Geriátriai Társaság, ill. a Preventív Gerontológiai és Geriátriai Társaság 2007. november 8-tól 10-ig Pécsen a Palatinus Hotelben rendezte meg az orvosok és egészségügyi szakdolgozók továbbképzésével is egybekötött közös (XXX., ill. V.) kongresszusát „GERIÁTRIAI ELLÁTÁS: farmakoterápia, rehabilitáció, gondozás, prevenció” címmel. A kongresszust a MOTESZ akkreditálta, a regisztrált résztvevők 10 kreditpontot kaptak.

A kongresszusnak különleges hangsúlyt ad, hogy az idősök számarányának erős növekedése, az idős kor egészségügyi problémái és ezek kezelése egész Európában egyre nagyobb gondot jelent. Magyarországon a biológiai öregedés folyamata gyorsabb, és a demográfiai helyzet még a többi országnál is kifejezettebben mutatja az idős populáció arányának növekedését, valamint azt, hogy ez a tendencia még tartósan folytatódik. Az idősök lényegesen több és gyakran speciális egészségügyi ellátást igényelnek, miközben szociális helyzetük miatt sokszor nehezebben jutnak hozzá a szolgáltatásokhoz. A kórház-struktúra átalakítása – bár esetenként vitatható módon – mindenképpen a geriátriai jellegű ellátás, illetve a geriátriai szolgáltatások növekedésének irányában hat.

A kongresszus témái a geriátriai ellátás számos fontos területét fedték le. Az országos rendezvényen az egyes témák kiemelt szakértői mellett a geriátriai és szociális ellátásban dolgozó orvosok és szakdolgozók is prezentálták tapasztalataikat. A 3 nap során különböző szekciókon az életkor és egészségi állapot, a szervi diszfunkciók és ellátásuk, az időskori farmakoterápia, az osteoporosis és prevenciója, a multimorbiditás, az onkogeriátria, az idősök speciális ápolási/gondozási igényei, a neuropszichiátria, a diéta, dietoterápia, táplálék-kiegészítők, az életminőség, a rehabilitáció, a prevenció, a tanatológia, a hospice, ill. a geroszociológia és finanszírozás témáiban hangzottak el kiváló előadások, melyeket gyakran élénk szakmai viták követtek.

A kongresszus szakmai rendezését a társaságok vezetőségeivel együttműködve egy Szakmai Szervezőbizottság végezte, amelynek elnöke dr. Székely Miklós (PTE ÁOK, Kóréletlani és Gerontológiai Intézet), tagjai pedig dr. Hazafi Klára (PTE ETK), dr. Huszár

Judit (BMK, Krónikus Geriátriai és Gerontopszichiátriai Osztály), Kovácsné Kelemen Judit (PTE EKK ápolási igazgató), dr. Nagy Lajos (PTE ÁOK Családorvostani Intézet és III. sz. Belklinika) voltak. A technikai lebonyolításért a Tensi Kft. volt felelős. A rendezvény egyúttal illeszkedett a Magyar Tudomány Ünnepe c. rendezvénysorozatba is.

A kongresszus résztvevői sok gyakorlati és elméleti szakmai információval és kellemes élménnyel gazdagodtak, amelyekhez hozzájárult a Palatinus Hotelben rendezett elegáns fogadás és az igen jó hangulatú villányi kirándulás is. A jövő évi kongresszust a társaságok vezetősége Budapesten szervezi.

Balaskó Márta egyetemi adjunktus
PTE ÁOK, Kóréletlani és
Gerontológiai Intézet

Benke József: Az orvostudomány története

*/Egyetemi tankönyv. Medicina. Budapest, 2007/
(Könyvbemutató a PTE orvosi karának ünnepi ülésén 2007. október 26-án)*

„A múlt az egyetlen, amit ismerünk. Minden emberi tudás múltbeli ismereteinkből fakad. Minden emberi gondolkodás valami múlt újragondolásával jár” – vallja John Lukács. A jelen pillanatát alighogy érzékeltük, máris múlttá lett, énünk is a múlt terméke. Ami körülvesz minket, az a múlt, mi magunk is múltunkkal vagyunk azonosak. A jövő csak a képzelet játéka, illúziók világa, nem más mint spekuláció, amire csak vár/hat/unk, de megvalósulása csak a múlton alapulhat.

Mindebből következik, hogy létünk is a múlt. Napjainkban azonban divatba jött – a ma pillanatának élve – múltunkat hedonista módon figyelmen kívül hagyni, sőt, elhagyni, ami saját valószínű megtagadását jelenti. Múlt hiányában elveszítjük a jelen pillanat értelmét és a múlt alkotta alapok nélkül csak a bizonytalan jövő az, amire számíthatunk.

Ez a tendencia nemcsak az egyének, de a nemzetek életében is törvényszerűen érvényesül. Az a társadalom, amelyik nem múltjára épül, az események forgatagában csak sodródik végzet felé. A középkori Európa, amellyel elfeledtették azt a tudományos, filozófiai és művészi gondolkodást, amin az ókor értékrendje nyugodott, a második évezred kezdetére súlyos válságba torkollott. Hogy Európa ismét magára találhatott, az a mór invázió következménye volt, ami arab/perzsa/hellén/zsidó tudósaival az ókori Európa szellemét is magával hozta. Visszatért az elveszett múlt, az az alap, aminek – a mai, unos-untalan hangoztatott politikai zsargonral szólva – a válságból történő kilábalás, a régi újból az új régibe történő átmenet, más szóval az európai felvirágzás, a *reneszánsz* köszönhető. Napjainkban új középkor fenyegeti Európát – állítja a nagy olasz író, Umberto Eco, sugallva, hogyha új reneszánszra áhítozunk, ismét a múlt felé kell tekintenünk.

Hasonló példával áll előttünk a XIX. századi reformkor, melynek útját a testőrírók, Kazinczy, Vörösmarty és kortársaiknak zseniális lángelméje világította be, ami az ezeréves magyar történelmi múlt szellemi megújulásához vezetett. Orvostörténeti szempontból elsősorban Wespri Istvánnak a „Magyarország és Erdély orvosainak rövid életrajza” c. munkáját említjük, mely a török, majd a Habsburg megszállást követően a tönkretett ország XVIII. századi állapotában született. Wespri felismerte, hogy a nyugati országok mintájára, fáradhatatlan gyűjtőmunkájával hozzájárulhat a hazai orvostörténelem múltjának felderítéséhez, még akkor is, ha kora ennek jelentőségét nem fogta fel és nem értékelte.

Két évszázad múltán napjainkra is jellemző, ahogy Wespri idejében nagy orvostörténeti alkotását fogadták. Az 1960-ban a Medicina által kiadott „Magyarország és Erdély orvosainak

rövid életrajzá"-nak előszavában olvashatjuk: "1778-ban megjelenik a negyedik kötet...számtalan álmatlan éjszaka és küzdelmes nap megfeszített munkájának eredménye... Együtt van a nagy mű a hetvenéves szerző reszkető kezében, hiába nyújtja azt korának. A zajos, rohanó nemzedék nem hallja, nem érti a letűnt idő üzenetét. Wespzprémi alakját, mint a pompéji katonát, fegyverével együtt eltemeti a századvég vulkanikus viharának lávája...Európa legnagyobb falujának /értsd alatta Debrecent/ nádfedeles házait, kopár és lelketlen kollégi-umának rideg magányát szellemóriások, világotjárt s a kor eszmei küzdelmeinek fényzőnében megfürdött és megtisztult alakok, népüket szolgáló szürke, addig nem ismert orvosok s a leküzdhetetlen, belső parancsnak engedelmessé írók úzik el. Ezek az alakok...az élet lényegét kutatják, a bajokkal bátran szembenéznek, s a maguk módján több-kevesebb sikerrel, de egyforma lelkesedéssel munkálkodnak az emberiség legnagyobb kincsének, az egészségnek megóvásában, vagy az elvesztett egészség visszaszerzésében."

Weszprémi reszkető kezeivel veti a lapok szélére a magyar rendi társadalomtól végleg elszakadó forradalmi lelkületének végrendeletét: „Ez a nemzet – írja – mely a természeti jogot és az emberiség jogait nem ismeri, semminek sem mondható kevésbé, mint szabadnak, hacsak a szabadságon... a mágnásoknak...azt a szabadságát értik, hogy az alacsonyabb helyzetű... polgárokat és parasztokat végsőkig zaklathatják. Mert Magyarországon nem a törvények, hanem a minden személyes érdem nélkül megszabott címek és pénz uralkodnak, következésképpen senki, aki ezzel nem bír, nem mondhatja magát büntetlenül szabadnak. Ez a nemzet csupán Ausztria gyarmata, nemzet, amely a címeket és rangokat bámulja, tarka pompákban és ceremóniákban barbárok módjára gyönyörködik, bálványképeket imád, amelyeket maga alkot magának, prelátusoknak és mágnásoknak és nem a törvényeknek mutat tiszteletet; irigy, állhatatlan, gyáva és nem érdemli meg, hogy valaha is szabad legyen.”

Egyet kell értenünk Wespzprémivel, amikor kijelenti: „Ha a háborúk hírhedt vezéreit, akik az emberiség pusztulására születtek, s annak vérével kielégülni nem tudnak, az utókor sohasem szűnt meg hártalan dicshimuszokkal az istenek sorába emelni. Több joggal ünnepelejük Aesculapius hű követőit, az emberek életben tartóit és védelmezőit, akik annyi érdemes polgárt mentettek meg az életnek.” Wespzprémi, ha fiatalabb, azon a májusi hajnalon a Vérmezőn, az ő feje is porba hull.

Benke József tanár úr legújabb múltidéző könyve, „Az orvostudomány története” azokat a gondolatokat veti fel ismét, amelyek előző könyveiből is áthallanak. Írásai olyan szakavatott orvostörténészre utalnak, mint e témában a legnagyobbak tanulmányai. „Az ó- és középkor egyetemei” címen 2006-ban megjelent kötetéhez hasonlóan, jelen munkájában is követi azt az elvet, ami könyveit általában jellemzi: „az orvostörténelmet csak az egyetemes történelem részeként lehet vázolni, legalább per tangentem fel kell használni a művészet-történeti kapcsolódások minden lehetséges módját (festészetet, szobrászatot), már csak azért is, mert az orvoslás az egyik legrégebbi ars”. A témát illető múlt tárgyalásával együtt egyedül álló módon részletezi a kultúrtörténeti vonatkozásokat és így a leíró tudománytörténeti adatok mellett megismerhetjük a vizsgált kor társadalmi életének atmoszféráját is. Hangsúlyozza, hogy „szinte minden nagy felfedezésnek volt előzménye”, amit általában ki is fejt és írásait éppen ez a megközelítés teszi olvashatóvá és élvezhetővé. „Nemcsak különleges, de szép tudomány is a medicina – írja –, amely mindig a jelenben él a jövőért, miközben minden tétivel a múltra támaszkodik.” Az orvostörténetről megállapítja, hogy „tanulmányozásának egyik legfőbb célja a medicina egészének, az orvosi gondolkodás múltbeli formáinak, eljárásainak jobb megismerése, az orvosnak és a mediciná-

nak a mindenkori társadalomban betöltött helyének és szerepének bemutatása... Az orvos kénytelen belenyugodni abba, hogy vannak gyógyíthatatlan betegek. De abba soha: hogy vannak gyógyíthatatlan betegségek.”

A tíz nagy fejezet átfogja az orvostudomány történetét az archaikus egyiptomi, mezopotámiai, indiai és kínai medicinától az antik (Hippokratész, Galénosz) és a középkori, a reneszánsz, a XVIII. és XIX. századi medicinán át a XIX. század szakágazatait, a rendszeres orvostudomány megindulását is beleértve. Az első egyetemek megalapításáig ismerteti a magyar orvostudomány történetét is. A könyv külön érdeme, hogy nemcsak felhívja a figyelmet, de számos történelmi adattal bizonyítja az arab és iszlám medicina hatását az európai orvostudományra, megcsillantva olvasója előtt a 'sötét' középkor 'fényeit' is. Az utóbbi téma még bővebb kifejtését találjuk a szerzőnek 2001-ben „Az arab orvostudomány története a kalifátusok korában” címmel megjelent művében. Itt sem hallgathatjuk el, hogy Benke tanár úr nemcsak kiváló orvostörténész, de ezirányú munkássága alapján az arabisztika neves hazai ismerője és kutatója is.

Benke Józsefnek „Az orvostudomány története” című munkája széleskörű human műveltséggel, nagy lexikális háttérrel és kultúrtörténeti ismeretekkel megírt alkotás. És bár a könyv a szerény „Egyetemi tankönyv” alcímet viseli, több száz eredeti színes illusztrációjával és közel ötszáz kiegészítő lábjegyzetével méltán várhatjuk a szélesebb orvostársadalom számára szerkesztett kiadását is.

Múltunkat génjeink hordozzák, annak a három és félmilliárd évnek a kódjait, amelyek őrzik az élet titkát és amelyet örökösainkre hagyományozunk, hogy ők is tovább adhassák utódaiknak. Richard Dawkins, korunk egyik neves etológusának szavaival: „Az afrikai pliocén digitális archívumai vagyunk, sőt a devonkori tengereké is; a régi idők bölcsességének megannyi járkáló tárháza. Egész életünket eltölthetnénk ennek az ősi könyvtárnak a kötetait bújva, és úgy halnánk meg, hogy nem tudunk betelni a csodájával.” Hasonló módon őrzi ismereteinket a tudománytörténet is, hogy a megszerzett információkat az utókorra örökíthessük.

Bél Károly András, Bél Mátyás fia, a lipcsei egyetem tanára, az Akadémia decemvire, az „Acta Eruditorum” főszerkesztője, Wespzprémi István orvostörténeti munkáját az alábbi ajánlással bocsátotta útjára: „Beszélni fogok a könyvről, amely a kezemben van, habár a jó bor nem szorul dicséretre, mégis engedelmességek a tudós szerző akaratának...hogy beszéljek valamit az olvasónak, legfőképpen polgártársaimnak, az irodalmat szerető magyaroknak, hogy mi e mű lényege, s a könyv elolvasásával mit lehet elérni.”

Úgy gondolom, hogy Benke tanár úr legutóbbi, Az orvostudomány története c. könyvének bemutatásával – Bél Károly András tanácsát megfogadva – ezennel eleget tettem.

Dr. Lozsádi Károly egyetemi tanár¹
az orvostudományok doktora

¹Lozsádi professzor könyvei közül könyvesboltunkban kapható: **De Corde**. Bp., 2004., **Nomen est omen**. Bp., 2006., **Etymologia Medica**. Bp., 2006., **Atopia és theogonia**. Bp., 2007. – A Szerk.

A szerző azt tartotta szem előtt, hogy az orvoslás és az orvostudomány története is, az egyes emberek – a tudomány művelőinek és betegeinek – története. Megismerkedünk a tudomány művelőinek megannyi tipikus képviselőjével. Megismerjük az ókori Egyiptom orvosát, aki pap volt, s beteget istenként tisztelték; az ókori görög városok tudósait, akik elsőként kísérelték meg a természet jelenségeinek magyarázatával párhuzamosan az emberi test és lélek bajait feltérképezni, s emberközpontú tudományuk, az orvosi munka máig is érvényes

követelményeit fogalmazva meg; a középkori Európa gondolkodóját, aki könnyen keveredett a fekete mágus veszélyes hírébe (eretnekpőr és máglya fenyegette); a Kelet arab és zsidó orvosait, akik az európai ókor tudományát ápolták és közvetítették a reneszánsz gondolkodóhoz; a felvilágosodás korának természettudósát, aki bátran hangoztatta meggyőződését a 18. századi orvoslás kegyetlenkedései és a szellemi terror közepette is. Gondolkodásukban közelebb állnak hozzánk a 19. század és a 20. század első felének elszánt kutatói, akik rendületlenül hittek a tudományos haladás üdvözítő voltában, abban, hogy az emberi test megismerésével a bajai is orvosolhatóvá válnak. Ezt az utat követi korunk tudósa is, aki számítógépe zümmögését figyeli, már nem istenség, nem is a tudomány papja, csupán a számtalan kutató egyike, aki maga is hozzájárul valamivel a tudomány közös kincsének gyarapításához. S éppen korunk tudományának hallatlan fejlődése, a technikai lehetőségek elképzelhetetlen bősége vezetett el újra számos orvost és kutatót ahhoz a felismeréshez, hogy az orvostudománynak az egész embert kell gyógyítani, és a test, az egyes szervek és az emberi lélek gyógyászata nem válhat szét úgy, ahogy azt a múlt századi hagyományok alapján még ma is sokan képzelik. Ezt az új igényt tükrözi a holisztikus medicina gondolatának felbukkanása és az alternatív orvoslás térhódítása: az akupunktúra, a relaxációs módszerek, a természetgyógyászat megannyi irányzatának növekvő népszerűsége. Méltó teret kapnak korunk vívmányai: a közegészségügy, az egészségnevelés és a megelőző orvostudomány gondolata.

Az orvoslás története harccal kezdődik: harc az életben maradáért és harc a világ megsemmisítéséért. Az első emberek úgy érezték, hogy világukat mérhetetlen hatalmú erők öletszerű beavatkozásai mozgatják. Így aztán az ember évezredek át primitív, megelőző orvoslást művelt – hiszen másra nem volt lehetősége –, hogy áldozataival és rituális tevékenységével kiengesztelje az ártó isteneket.

Hosszú-hosszú idő alatt azonban egyre nagyobb tudásanyag halmozódott fel, megfigyelések, kísérletek és sikertelen próbálkozások révén. Azok számára, akiknek meggyőződése szerint a betegségeket gonosz szellemek okozzák, valószínűleg nagyon természetesnek látszott, hogy az óriási szenvedéssel járó fejfájást a koponya meglékelésével kell gyógyítani, hiszen így a szellemnek lehetőséget adtak eltávozni. Ne vegyük számba most azt, hogy ily módon a koponyán belüli nyomás is csökkent, a kezelést végzők nyilvánvalóan elégedettek voltak, ha e módszerrel néha eredményt értek el.

Így azután lassacskán – hosszú évezredek során – a folyamatosan gyarapodó ismeretek az orvostudományt egyre gazdagították. Először a régi egyiptomiak végeztek – mágikus ráolvasás formájában – valószínűleg pszichoterápiát, miközben állati zsírokból és ürülékből álló gyógyszereket használtak, később Babilonban – bár nagyon primitív és brutális módon – Hammurabi már törvényekben szabályozta az orvosok tevékenységét (is). A zsidó jog étrendi és közegészségügyi előírásokat is alkalmazott.

A legelső, nagyon bizonytalan lépéseket abba az irányba, hogy az orvoslás tudománnyá fejlődjék, nagyjából ugyanabban az időben tették meg a görögök, az indiaiak, a kínaiak. Az orvosok – mert most már jogosan hívjuk őket így – gyakran tévedtek, de az, ahogyan a betegségekkel foglalkoztak, mindenütt a helyi hagyományoknak megfelelő, logikus tevékenység volt.

Az aranykornak ez az ideje Róma bukásával, a barbár hordák megjelenésével és az ókori tudás nagy tárházának, az alexandriai könyvtárnak a pusztulásával rövidesen véget ért. Sötét évszázadok következtek az orvostudományban is.

Ismét babona árnya borította be Európát, a tudomány lámpása csak az arab világban világított tovább.

Amikor a mórok elfoglalták a mai Spanyolországot, amikor a kereszties lovagok elkezdték harcukat a Szentföldön, régen feledésbe

ment igazságok kezdtek újult erővel ragyogni. De ezt az újraébredést alapjaiban rengette meg a középkor egész világát megsemmisítő „fekete halál”.

Ezek, és sok minden más is helyet kaptak a most bemutatásra került könyvben. A leírt gondolatok mellett felhívom a figyelmet a tankönyv rendkívül gazdag és változatos (mintegy 170 színes és 100 fekete-fehér képet tartalmazó) képanyagára, amelyek mind-mind (egy több évezredes orvostörténeti hagyomány folytatásaként) a tartalmat, a jobb és könnyebb megértést szolgálják. És mindezt 2800 forintért.

Farkasvölgyi Frigyesné
a Medicina Könyvkiadó¹
vezérgazdátja

¹ Az idén fél évszázados kiadó egyik első tankönyve Donhoffér professzor Kórélettana volt. – A Szerk.

A KLINIKAALAPÍTÓ

Megjelent a II. sz. Belgyógyászati Klinika és Nephrológiai Centrum kiadásában, „A klinikaalapító” címmel Hámori Artur professzor tudományos munkáinak válogatása. Ennek előszavát az alábbiakban idézzük.

Hámori Artur első tudományos közleménye 1935-ben jelent meg, az utolsó 1985-ben. Ez alatt az 50 év alatt több mint 120 munkája látott napvilágot, annak ellenére, hogy nem tartozott a sokat publikálók közé. Közmondásosan hosszú ideig tartott, amíg egy-egy tudományos megfigyelés kéziratát közlésre elküldte. Ezek az általa kidolgozott és Nagy Judit által továbbfejlesztett (szóbeli és írásbeli) prezentációs módszerek a mérvadók a II. sz. Belgyógyászati Klinikán dolgozók számára a mai napig. Ez a maximális precizitásra törekvő és a tudományos igényesség sajnos a mai világban nem általános, ugyanis a kéziratok javításának, csiszolásának sokszori átírás és ezért hosszú megjelenési idő a következménye.

Az első közleménye német nyelvű volt, és munkássága során mindvégig több nyelven publikált. A magyar mellett számos német, angol, francia és orosz nyelvű munkája is megjelent. Közleményeinek listájából kiderül, hogy fontosnak tartotta a magyar tudományos közösséget folyamatosan tájékoztatni eredményéről, miközben a legjelentősebb nemzetközi folyóiratokban is közölt.

Az első és az utolsó közleményének évében egy-egy munkája jelent meg, de közben volt, amikor évente 10 eredményt is közzétett. Különösen termékeny szerző volt a '60-as évek végén és a '70-es évek elején. Ma, amikor a mennyiségi szemlélet uralja a tudományos életet, újra és újra hangsúlyozni kell azonban, hogy nem a közlemények száma, hanem kizárólag csak azok minősége jellemezheti a kutató-oktató munkát végzőket.

Akármilyen rafináltan számított publikációs index sem képes mérni azt, hogy egy kutató-oktató orvos milyen hasznot hajt azzal, hogy az orvostársadalom számára meghatározó élményt nyújtó jegyzetet vagy tankönyvet ír. Ilyen legendás mű volt Hámori Artur belgyógyászati propedeutika jegyzete, amely először éppen 40 éve, 1967-ben jelent meg. Tudjuk, hogy ez a jegyzet volt évtizedeken keresztül az orvostanhallgatók fő segítése abban, hogy megindulhassanak a klinikum rejtelmeibe. Tíz évvel később, 1976-ban jelent meg Hámori Artur szerkesztésében „A vesebetegségek oka, keletkezése, gyógyítása és megelőzése” című jegyzete. Sokatmondó adat, hogy ez a jegyzet még négy kiadást ért meg, 1977-, '78-, '79- és '82-ben.

Ha végiglapozza a kedves olvasó a kötetet, láthatja, hogy túlnyomórészt a nephrológiai témájú közleményeket válogattuk be. Ennek elsősorban a terjedelmi korlát volt az oka, másodsorban pedig az,

hogy bármennyire széles látókörű, igazi BELGYÓGYÁSZ, tudós-
oktató volt Hámori Artur, mégis elsősorban nephrologiai kutatásai
és oktatása maradt fenn az orvosi köztudatban. A kötet szerkesztése
során magunk is meglepetten észleltük, hogy életművében pl. a
gastroenterológiai témájú közlemények milyen nagy súllyal voltak
képviseletve.

A tájékozódás kedvéért közöljük Hámori Artur rövid életrajzi
összefoglalóját és az érdekesség kedvéért néhány képét. Amennyi-
ben újabb képek kerülnének elő, a későbbi kiadásokban szívesen
adunk helyet azoknak.

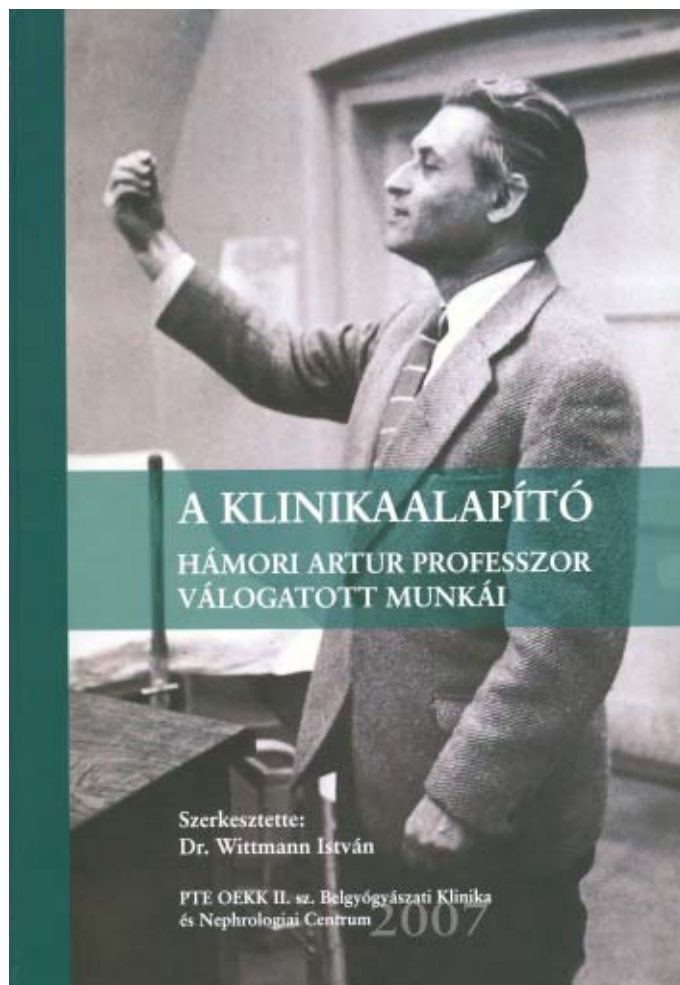
Ha Hámori Artur minden közleményét teljes terjedelmében be-
lefoglaltuk volna a kötetbe, 1200 oldal körüli lenne a könyv. Ezért
úgy döntöttünk, hogy időrendi sorrendben, a megjelenés éve szerint,
a meghatározó, és főleg a magyar nyelvű közleményeket jelentetjük
meg. Ebből a megfontolásból fakadóan a két nagyhírű jegyzet teljes
terjedelmében megtalálható a kötetben. Amelyik munka megjelent
több nyelven is, azok közül a magyar változatot szerkesztettük be,
de az idegen nyelvű közlemények első oldala is bekerült. Az összes
közlemény listáját is megtalálja a kedves olvasó a kötetben. Ameny-
nyiben olyan közlemény iránt érdeklődik, amelynek csak az első ol-
dala található meg a nyomtatott szövegben, kérjük, keresse fel klini-
kánk honlapját, ahol teljes terjedelemben az összes közlemény fel-
lelhető (<http://medicine2.aok.pte.hu>). Egy ilyen hatalmas életmű
esetén könnyen előfordulhat, hogy egy-egy, vagy esetleg több köz-
lemény is elkerülte a figyelmünket. Ha ilyenről van ismeretük, kér-
jük, hogy jelezzék ezt és ígérjük, hogy a következő kiadásban már
korrigáljuk tévedésünket.

A kötet megjelenítésével párhuzamosan 2007 márciusában
(Hámori Artur születésének és halálának hónapjában) munkássága
emlékére megszerveztük az 1. Hámori Artur Belgyógyászati napot,
amit – reményeink és terveink szerint – minden évben megtartunk.

Mi volt a célunk a kötet kiadásával és kiknek szánjuk a könyvet?
Kettős célkitűzés vezetett bennünket. Egyrészt, hogy példát állít-
sunk az eljövendő orvos-generációk elé, másrészt, hogy tiszteleg-
jünk nagy elődünk előtt. Különösen fontosnak tartjuk a példakép be-
mutatását ma, amikor hatalmas változások következnek be az or-
voslásban, és úgy érezzük, hogy ezek a változások sokszor elszaka-
dást jelentenek a magyar orvoslás beteg-centrikus hagyományaitól.
Példamutatónak és követendőnek tartjuk az oktatás területén nyúj-
tott teljesítményét is, ami mit sem veszített aktualitásából az elmúlt
évtizedek alatt, hiszen minden orvos végez oktatási tevékenységet.
Oktathatja az orvostanhallgatókat, a szakorvosjelölteket, a PhD-
hallgatókat, a szakdolgozókat vagy a betegeket. A Hámori által al-
kalmazott oktatási módszerek valószínűleg soha sem veszítik el ak-
tualitásukat, hiszen az oktatás szereplői mindig ugyanazok marad-
nak, a tanár, a beteg és a hallgató. Azoknak szánjuk elsősorban ezt a
kötetet, akik még ismerték Hámori Arturt, de véleményünk szerint
haszonnal forgathatják azok is, akik csak hallottak róla. Hiszen ma
már szinte legendássá nőtt az ő személye, a magyar orvoslás emlé-
kezetes személyiségei közé emelkedett.

A kötet létrejöttében fontos szerepet betöltőknek szeretnénk kö-
szönetet mondani (alfabetikus névsorban): *Bodor Enikőnek, dr. Czita Katalinnak, dr. Fábrián Györgynek, dr. Gofman Ljubovnak, Martos Veronikának, dr. Mohás Mártonnak, Ollmann Ágnesnek, Rumszauer Zsuzsannának és dr. Süle Tamásnak.* Ismeretlenül is kö-
szönetet mondunk Hámori Artur professzor rokonainak és mind-
azoknak, akik segítették őt munkájában, ezzel is lehetővé téve klini-
kánk létrejöttét és fejlődését.

Dr. Wittmann István intézetvezető egyetemi tanár
II. sz. Belgyógyászati Klinika és Nephrologiai Centrum

SPORT

PTE ÁOK kari kosárlabda-bajnokság végeredménye

2007. ősz

Rendező: PTE ÁOK Mozgástani Intézet, Medikus Sportkör

Helyszín: PTE ÁOK Mozgástani Intézet Tornacsarnoka

Időpont: 2007. szeptember 19. hétfő

Eredmények

III. évfolyam – IV. évfolyam	11:24
Német program – V. évfolyam	28:4
Angol program – II. évfolyam	16:18
Doktorok – I. évfolyam	31:17
IV. évfolyam – II. évfolyam	15: 17
Német program – I. évfolyam	3 : 9
Angol program – III. évfolyam	36: 20
Doktorok – V. évfolyam	26 : 10
Angol program – IV. évfolyam	19 : 13
Német program – Doktorok	21: 19
III. évfolyam – II. évfolyam	20 : 13
I. évfolyam – V. évfolyam	0: 20

A CSOPORT VÉGEREDMÉNYE

„A” csoport

1. II. évfolyam	3	2	1	48 : 51	5 p
2. Angol program	3	2	1	71 : 51	5 p
3. IV. évfolyam	3	1	4	52 : 47	4 p
4. III. évfolyam	3	1	2	51 : 73	4 p

„B” csoport

1. Német program	3	3	0	79 : 32	6 p
2. Doktorok	3	2	1	76 : 48	5 p
3. V. évfolyam	3	1	2	35 : 54	4 p
4. I. évfolyam	3	0	3	26 : 81	3 p

Döntő

Német program – II. évfolyam 27 : 20

VÉGEREDMÉNY

1. Német program
2. II. évfolyam
3. Doktorok
4. Angol program

Téczy Tamás

LABDARÚGÁS

A POTE-Kupán 18 csapat vett részt. Ebből 4 csapat a német nyelvű és 2 csapat az angol nyelvű képzést képviselte.

A csapatok körmérkőzéses formában játszottak egymással, majd rájátszásban (csoport első 4 helyezett) döntötték el a kupa sorsát. Össz mérkőzészám 81.

A díjazást *Miseta Attila* dékánhelyettes és egy szponzor, a „Fürge Nyuszi” biztosította.

Az érdeklődés a kupa iránt óriási volt.

Eredmények

1. Viagra
2. Dynamo I
3. NORDUR
4. Striha

2007. őszi úszóbajnokság eredménye

A verseny ideje: 2007. november 14. (szerda) 17.00

A verseny helyszíne: PTE ÁOK Mozgástan Intézet uszodája (Pécs, Szigeti út 12.)

Rendező: PTE ÁOK Mozgástan Intézet
PTE ÁOK HÖK

Résztevők: Az ÁOK hallgatói
Az I. sz. Gyakorló Általános Iskola tanulói

Versenyszámok: Női-férfi 25 m mell-, hát-, gyorsúszás
Női-férfi 50 m mell-, hát-, gyorsúszás
Férfi 100 m mell, hát-, gyorsúszás

A Versenybírószág elnöke: dr. Kiss Sándor

A pontverseny eredménye

EGYÉNI, NŐK

1. Anne Pesce (Ált. orvos) 50 pont
2. Szántó Viktória (Ált. orvos) 40 pont
3. Antwe Dugelina (Ált. orvos) 37 pont
4. Schöllei Bettina (I. sz. Gyakorló) 29 pont
5. Birt Zsófia (I. sz. Gyakorló) 17 pont
6. Sosvovsky Mila 14 pont

EGYÉNI, FÉRFIAK

1. Vezendi Tamás (Fogorvos) 78 pont
2. Dr. Lábodi Árpád (Ált. orvos) 74 pont
3. Oláh András (Ált. orvos) 61 pont
4. Nagy Balázs (Fogorvos) 56 pont
5. Lutz Kristian (Német Program) 55 pont
6. Németh Dániel (Fogorvos) 28 pont

ÖSSZETETT, NŐK

1. Általános orvosok 141 pont
2. I. sz. Gyakorló Általános Iskola 178 pont

ÖSSZETETT, FÉRFIAK

1. Általános orvosok 154 pont
2. Fogorvosok 139 pont

A verseny rendezői köszönetet mondanak *Németh Ágnes* hallgatónak a rendezésben nyújtott segítségért. Köszönettel tartozunk a szurkolóknak a versenyzők biztatásáért.

Dr. Kiss Sándor
a Versenybírószág elnöke

Orvostudományi hallgató a tenisztorna győztese

Már két évtizede teniszezhetnek az orvosegyetemen egyetemi hallgatók és dolgozók.

2007. november 23-24-25-én ismét a teniszezőké volt a Mozgástan Intézet tornacsarnoka, mert 17. alkalommal rendezték meg a Medikus Sportkör tenisz szakcsoportjának éves programjában az ORVOSKAR-KUPA tenisz teremturnát.

A hagyományörző novemberi teniszversenyen egyetemi hallgatók és dolgozók, valamint pécsi amatőr teniszezők egymás ellen mérköztek férfi egyes versenyszámban.

Tíz év után ismét orvostanhallgató a teremturna győztese. A harmadik rajthoz állása meghozta Franz számára a győzelmet, aki magas színvonalú tenisztudásával a rutinos amatőröket idén legyőzte.

Eredmények

1. helyezett: Franz Reuschel (II. évf. Angol Program)
2. helyezett: Takács Tamás (2000-ben diplomázott a Műszaki Karon)
3. helyezett: Újpal Géza (1994-ben diplomázott a Tanárképzőn)
3. helyezett: Neumayer Márk

Dr. Rugási Endréné testnevelő tanár
versenyrendező

A Dél-dunántúli Körzeti Universitas Kupa Eredményei

RÖPLABDA MIX

Időpont: 2007. október 6.

Helyszín: Koch Valéria Iskola tornaterme

NEVEZETT CSAPATOK

PTE ÁOK I.

PTE ÁOK II.

PTE ÁJK-KTK

PTE Illyés Gyula Főiskolai Kar Szekszárd

EREDMÉNYEK

PTE ÁJK-KTK – PTE Illyés Gyula Főiskolai Kar Szekszárd 2 : 0
(51 : 37)

PTE ÁJK-KTK – PTE ÁOK I 0 : 2 (31 : 50)

PTE ÁJK-KTK – PTE ÁOK II. 2 : 0 (50 : 18)

PTE Illyés Gyula Főiskolai Kar Szekszárd – PTE ÁOK I. 0 : 2 (11 : 50)

PTE Illyés Gyula Főiskolai Kar Szekszárd PTE ÁOK II. 2 : 0
(50 : 27)

PTE ÁOK I. – PTE ÁOK II. 2 : 0 (50 : 12)

VÉGEREDMÉNY

1. PTE ÁOK I.

2. PTE ÁJK-KTK

3. PTE Illyés Gyula Főiskolai Kar Szekszárd

4. PTE ÁOK II.

Továbbjutott: PTE ÁOK I.

FÉRFI KISPÁLYÁS LABDARÚGÁS

Időpont: 2007. október 6.

Helyszín: PTE ÁOK kézilabda pálya, Pécs, Jakabhegyi út 6.

NEVEZETT CSAPATOK:

„A” csoport

PTE ETK Zalaegerszegi Tagozat

PTE Illyés Gyula Főiskolai Kar

Kaposvári Egyetem

„B” csoport

PTE TTK

PTE ÁOK Német Program

PTE ÁOK

Eredmények

PTE TTK – PTE ÁOK 0 : 6

PTE Illyés Gy. Főiskolai kar Szekszárd – Kaposvári Egyetem 0 : 6

PTE TTK – PTE Német Program 0 : 3

PTE ETK Zalaegerszegi Tagozat – Kaposvári Egyetem 1 : 2

PTE ÁOK Német Program – PTE ÁOK 2 : 2

PTE ETK Zalaegerszegi Tagozat – PTE Illyés Gy. Főiskolai Kar Szekszárd 6 : 0

A CSOPORTOK VÉGEREDMÉNYE

„A” csoport

1. Kaposvári Egyetem

2. PTE ETK Zalaegerszegi Tagozat

3. PTE Illyés Gy. Főiskolai Kar Szekszárd 2

„B” csoport

1. PTE ÁOK

2. PTE ÁOK

3. PTE TTK

ELŐDÖNTŐK

Kaposvári Egyetem – PTE ÁOK Német Program 3 : 2

PTE ETK Zalaegerszegi Tagozat – PTE ÁOK 0 : 7

3. helyért

PTE ÁOK Német Program – PTE ETK Zalaegerszegi Tagozat 6 : 1

DÖNTŐ

PTE ÁOK – Kaposvári Egyetem 4 : 1

Végeredmény: 1. PTE ÁOK

2. Kaposvári Egyetem

3. PTE ÁOK Német Program

4. PTE ETK Zalaegerszegi Tagozat

Továbbjutott: PTE ÁOK

NŐI KISPÁLYÁS LABDARÚGÁS

Nevezett csapat: PTE TTK

Továbbjutott: PTE TTK

DR. PÁSZTORY ATTILA NŐI KOSÁRLABDA

Időpont: 2007. október 6.

Helyszín: PTE ÁOK Tornacsarnok

Nevezett csapatok: PTE PMMF

PTE ÁJK-KTK

PTE ÁOK

Eredmények: PTE ÁJK-KTK – PTE ÁOK 34 : 24

PTE ÁOK – PTE PMMF Kar 34 : 37

PTE ÁJK-KTK – PTE PMMF Kar 28 : 41

Végeredmény: 1. PTE PMMF Kar 22 – 78 : 62 4 p.

2. PTE ÁJK-KTK 2 1 1 62 : 65 3 p.

3. PTE ÁOK 2 – 2 58 : 71 2 p.

Továbbjutott: PTE PMMF Kar

DR. PÁSZTORY ATTILA FÉRFI KOSÁRLABDA

Időpont: 2007. október 6.

Helyszín: PTE ÁOK Tornacsarnok

Nevezett csapatok: PTE TTK

PTE KTK

PTE ÁOK

PTE PMMF Kar

Eredmények: PTE KTK – PTE PMMF Kar 55 : 52

PTE TTK – PTE ÁOK 41 : 33

3. helyért: PTE PMMF Kar – PTE ÁOK 56 : 28

Döntő: PTE TTK – PTE KTK 41 : 30

Végeredmény: 1. PTE TTK

2. PTE KTK

3. PTE PMMF Kar

4. PTE ÁOK

Továbbjutott: PTE TTK

NŐI KÉZILABDA

Időpont: 2007. október 6.

Helyszín: PTE TTK Tornacsarnok, Pécs, Ifjúság út 6.

Nevezett csapatok

PTE ÁOK

PTE vegyes

Eredmény: PTE ÁOK – PTE vegyes 28: 18

Végeredmény: 1. PTE ÁOK
2. PTE vegyes

FÉRFI KÉZILABDA

Időpont: 2007. október 6.

Helyszín: PTE TTK Tornacsarnok, Pécs, Ifjúság út 6.

Nevezett csapatok: PTE TTK
PTE KTK
PTE ÁOK

Eredmények: PTE TTK – PTE KTK 23 : 11
PTE TTK – PTE ÁOK 26 : 17
PTE KTK – PTE ÁOK 25 : 23

Végeredmény: 1. PTE TTK 22 – 49 : 28 4 p.
2. PTE KTK 21 136 : 46 2 p.
3. PTE ÁOK 2 – 240 : 51 0 p.

A Dél-Dunántúli Körzeti Universitas Kupán sportolók részvételi aránya – 2007.

Intézmények	Röplabda		Kézilabda		Kosárlabda		Kispályás labdarúgás		Összesen		Mindösszesen
	Ffi	Női	Ffi	Női	Ffi	Női	Ffi	Női	Ffi	Női	
PTE ÁOK	6	6	11	8	6	12	16	-	39	26	65
PTE TTK	-	-	7	-	10	-	7	7	24	7	31
PTEPMMF	-	-	-	-	8	7	-	-	8	7	15
PTE JTK-KTK	3	5	7	-	9	8	-	-	19	13	32
PTE ETK Zakaegerszeg	3	6	-	-	-	-	6	-	6	-	6
PTE IGYFK Szekszárd	4	4	-	-	-	-	7	-	11	4	15
Kaposvári E.	-	-	-	-	-	-	8	-	8	-	8
PTE vegyes	-	-	-	7	-	-	-	-	-	7	7
Összesen	13	15	25	15	33	27	44	7	115	64	179

PÁLYÁZATOK

A SPORTOLDALAKAT ÖSSZEÁLLÍTOTTA: FARKAS GYÖRGY

Berde Botond ösztöndíj

Az egyetemünk díszdoktora, Berde Botond (Basel) professzor által 1997-ben alapított, fiatal kutatók támogatási alapjának 2008. évi ösztöndíjára pályázatot hirdetünk az alábbi feltételekkel

- Az ösztöndíj rövid (néhány hetes), továbbképző jellegű, metodikai tanulmányutat tesz lehetővé az alábbi nyugat-európai országok valamelyikébe: Ausztria, Belgium, Dánia, Egyesült Királyság, Franciaország, Hollandia, Írország, Luxemburg, Németország, Norvégia, Olaszország, Svájc, Svédország.
- A pályázó a pályázat benyújtásakor még nem töltötte be a 37. életévét.
- Az ösztöndíj elnyerésének feltétele a sikeres, a jövőre nézve ígéretes tudományos munkásság, amelyről beszámolóik már nemzetközi folyóiratokban is megjelentek.
- A sikeres pályázó hazatérte után tevékenységéről írásban számol be.
- Kongresszuson vagy szimpóziumon való részvételre nem lehet pályázni.

Az ösztöndíj összege 5000 svájci frank, évente egy ösztöndíj adható ki. A pályázatok benyújthatók a PTE ÁOK Dékáni Hivatalába 2008. március 4-ig.

A pályázatnak a következőket kell tartalmaznia

- pályázati kérelem, megjelölve a fogadó intézmény címét és a fogadó fél nevét;
- a fogadókészséget igazoló levél;
- a pályázó szakmai életrajza;
- munkaterv;
- a nyelvtudás igazolása.

A pályázatokat a Berde Botond professzor egyetértésével kijelölt kuratórium bírálja el. A sikeres pályázó tanulmányútját 2008. április 15. után kezdheti meg.

Schneider Imre
professor emeritus,
a kuratórium elnöke

Pályázat kongresszusi részvétel támogatására

Az **ALAPÍTVÁNY AZ ORVOSKÉPZÉS FEJLESZTÉSÉNEK TÁMOGATÁSÁRA** Kuratóriuma 10 millió Ft-ot ajánlott fel tudományos kongresszusi részvétel támogatására. Támogatást az Általános Orvostudományi Kar elméleti intézeteiben vagy klinikáin dolgozó, kinevezett diplomások, rezidensek és ösztöndíjas PhD-hallgatók kaphatnak.

A Tudományos Bizottság az alábbi feltételekkel pályázatot hirdet a támogatás elnyerésére.

Pályázati feltételek a 2008. évben tartandó kongresszusokra

Utazási támogatást csak a kongresszusi előadó (előadás vagy poszterbemutatáson első szerző) **kaphat**, ami azt jelenti, hogy társszerzők pályázatát a bizottság nem fogja figyelembe venni. A támogatás összege maximum **150 000,- Ft**. Belföldi kongresszusra a támogatás a részvételi díj, utazás és szállásköltség fedezésére szolgálhat (értelemszerűen a belföldi kongresszus költségei nem kell, hogy elérjék a maximum összeget). Külföldi kongresszus esetében is a támogatás a regisztrációs díj, a repülő- vagy vonatjegy és/vagy szállásköltség fedezésére használható fel, a megfelelő számla ellenében (az Alapítvány benzinköltséget nem tud elszámolni).

Napidíj és étkezési költség a támogatásból nem fizethető.

A pályázatokat a Tudományos Bizottságnak címezve, a **Dékáni Hivatalba** kell benyújtani.

A pályázatok benyújtási határideje: **2008. január 25.**

A pályázat részei

- rövid tudományos életrajz (max. 1 oldal),
- eddig megjelent tudományos publikációk száma (közlemény, könyvfejezet, ill. kongresszusi absztraktok száma),
- a bejelentett előadás absztraktja,
- mellékelni kell a kongresszus meghirdetett helyét, idejét, rendezőjét tartalmazó kiadvány vagy home-page másolatát.

Az odaítélt összeget számla ellenében a résztvevők utólag kapják meg. A kongresszusi részvételt a hivatali közvetlen felettes igazolja.

A pályázatok elbírálásának határideje: 2008. február 15.

A pályázatok elbírálása és a rangsor felállítása a Tudományos Bizottság feladata. A támogatott pályázatok végleges számát és a teljes keretösszeget a Kuratórium határozza meg. **Kérjük, a pályázók frissítsék a Tudományos Adatbázisban található adataikat**, mert a Tudományos Bizottság annak alapján (és természetesen a PubMedben, ill. az ISI-ben található adatok alapján) fogja az eddigi tudományos tevékenységet értékelni (ezért kérünk csak számszerű adatokat az eddigi tudományos munkáról).

Előnyt élveznek

- a 40 év alatti pályázók
- azok a pályázók, akiknek nincs önálló kutatási támogatása (OTKA, ETT stb.)
- akik tavaly nem kaptak támogatást
- rangos konferenciák, szimposiumok meghívott előadói, ill. azok, akiknek absztraktját előadásnak fogadták el. A nyertesek névsorát az ÁOK honlapján tesszük közzé, és mindenki személyes értesítést is kap az elnyert összegről és az elszámolás módjáról.

**ÁOK Tudományos Bizottsága és az
Alapítvány az Orvostudomány Fejlesztésének Támogatására Kuratóriuma**

Scholarships for medical students and young doctors – Internship in France

The French Association Le Pont Neuf was established in 1990 by Mrs Jacques Chirac, with the aim to develop scientific, university and cultural relations between France and the countries of Central and Eastern Europe.

I would like to inform you about the opportunity for medical students and young doctors aged under 35 from Central and Eastern Europe to apply for an internship in French hospitals, with a financial support in form of a scholarship offered by the Association.

Scholarship for medical students or young doctors (6 weeks):

The successful candidates will perform an internship in a hospital in Paris, designated by the jury, in the period of 15th September till 26th October 2008.

Scholarship for future specialists or specialists aged under 35 (4 months):

The successful candidates will perform an internship in a French hospital they applied for, starting from 1st October 2008 till 31st January 2009.

Good French language skills are required for both scholarships. Other application requirements and criteria are to be found at www.lepontneuf.asso.fr.

Magyar-lengyel Kormányközi Tudományos és Technológiai Együttműködés 2008-2009

A Kutatási és Technológiai Innovációs Alapról szóló 2003. évi XC. Törvény (Atv) 8. § (2) c) alapján a Nemzeti Kutatási és Technológiai Hivatal pályázatot hirdet a Magyar Köztársaság és a Lengyel Köztársaság közötti kormányközi tudományos és technológiai együttműködés keretében kutatás-fejlesztési projektek kutatócseréjének támogatására. A támogatás nyílt pályázati rendszerben, a magyar-lengyel kormányközi T&T együttműködési program keretében történik. Támogatást kaphatnak (10. § (1); 133/2004. (IV. 29.) Korm. rendelet a Kutatási és Technológiai Innovációs Alap kezeléséről és felhasználásáról)

- Költségvetési körbe tartozó szervezetek (kutatóintézetek, oktatási intézmények stb.),
- piacbefolyásoló gazdasági tevékenységet nem végző nonprofit szervezetek,
- azok a magyarországi állandó lakóhellyel rendelkező természetes személyek, akik belföldi székhelyű jogi személyek, vagy jogi személyiség nélküli gazdasági társaságok alkalmazásában állnak, és akiknek pályázásához munkáltatójuk a pályázathoz csatolt dokumentumban hozzájárult, és amelyek vagy akik a természet-, az orvos-, a mezőgazdasági és a műszaki tudományok területén tervezik az együttműködést.

A támogatás formája (12. § (1) a); 133/2004. (IV. 29.) Korm. rendelet a Kutatási és Technológiai Innovációs Alap kezeléséről és felhasználásáról): vissza nem térítendő támogatás. A támogatás időtartama: max. 24 hónap. A támogatás maximális mértéke: 3 millió Ft/év/projekt.

A pályázatot magyar nyelven 3 példányban kell beküldeni. Angol nyelven 1 példányban mellékelje a pályázati űrlapot és a projekt leírását.

A pályázatok benyújtásának határideje: 2008. január 31.

A pályázatokat postán szíveskedjenek eljuttatni a határidő lejártá előtti postára adással, az alábbi címre: A KPI megbízásából: T&T ALAPÍTVÁNY 1255 BUDAPEST, Pf. 38.

A borítékra kérjük ráírni: Magyar-lengyel pályázat

A pályázati felhívás, a pályázati űrlap, valamint a pályamű beadásához szükséges egyéb dokumentumok és hasznos információk az NKTH, a KPI és a T&T Alapítvány internetes honlapjairól érhetők el: <http://www.nkth.gov.hu>; <http://www.kpi.gov.hu>; <http://www.tetalap.hu>

A Magyar Idegtudományi Társaság pályázata a FENS 2008-as Fórumán való részvétel támogatására

A Magyar Idegtudományi Társaság vezetősége pályázatot hirdet a FENS 2008-as Fórumán (Genf, 2008. július 12-16.) való részvétel támogatására (50 000 Ft/fő).

Feltételek: azok a 35 év alatti MITT tagok pályázhatnak, akik első szerzős előadást (posztert) jelentenek be. A pályázathoz mellékelendő: CV, a közvetlen vezető ajánlása és a tudományos közlemények jegyzéke.

Az elnyert összeget utólag, a MITT nevére kiállított számla ellenében fizetjük, ekkor kell igazolni a részvételt és mellékelni az előadás megjelent kivonatát.

Előnyben részesülnek azok a pályázók, akik az előző években nem kaptak támogatást.

A pályázatokat Párducz Árpád címére (MTA SzBK Biofizikai Intézet, 6701 Szeged, Pf. 521) kérjük eljuttatni.

Határidő: 2008. január 10.

A Pécsi Tudományegyetem GAZDASÁGI FŐIGAZGATÓSÁG felhívása Új nyomtatványok alkalmazása

A számla, egyszerűsített számla (készpénz számla) és nyugta adóigazgatási azonosításáról, valamint a nyugta adását biztosító pénztárgép alkalmazásáról szóló 25/2006. (X. 27.) PM rendelet értelmében az Egyetem területén levő valamennyi fent felsorolt pénzbeszedésre alkalmas szigorú számadású nyomtatványt vissza kell vonnunk 2007. december 31-i dátummal.

2008. január 1-jétől az APEH által kibocsátott számkiosztással ellátott nyomtatványok alkalmazhatók. Az új nyomtatványok ellátásáról december hónapban gondoskodni fogunk.

Kérem szíves segítségét abban, hogy 2007. december 31-i dátummal az eddig használatos szigorú számadású nyomtatványok visszakerüljenek a Pénzügyi Osztályra.

A Pénzkezelési Szabályzat értelmében amúgy is leltárt kell készíteni, a + feladat, hogy a nyomtatványokat, tömböket be is kell küldeni.

Az új nyomtatványokkal való ellátáshoz egyidejűleg kérjük a pénzkezeléssel megbízott dolgozókat, hogy mérjék föl az induláshoz szükséges készletet.

Pénzügyi Osztályon felelős munkatárs: Meretei Lászlóné 2276
Havasdi Ilona 2271

Csermely Hubert egyetemi magántanár életműve

Entz Béla professor tanítványa, munkatársa

Dr. Benke József igazgató tanár egyik kitűnő kötete „85 éves a Pathológiai Intézet, Pozsony – Budapest – Pécs, 1918-2003” címmel jelent meg (Alexandra, Pécs, 2003.). A 36. oldalon olvashatjuk, hogy az 1946/47-es tanév II. felében Csermely Hubert adott elő az orvosi karon Entz Béla professor hallgatóinak. 2005-ben Budapesten adták ki sok szerző tollából a magyar patológia történetét, a 97. oldalon áll: „A Magyar Pathologusok Társasága történetében először vidéken, Pécssett tartották a nagygyűlést, ez volt a hatodik (1937), Entz Béla professor elnökletével. ... Előadással többek között ... Csermely Hubert ... jelentkezett.”

Csermely Hubert (pécsi fénykép)

Ki volt a nagy egyéniség, Entz Béla mellett a kitűnő tanítvány? Csatoljuk az önéletrajzot.

Dr. Csermely Hubert önéletrajza

„Baranya-Sellyén születtem 1910. nov. 14-én, ahol apám uradalmi főerdész volt. Középsikolai tanulmányaimat Pécssett végeztem. 1928-ban iratkoztam be a pécsi egyetemre, ahol 1934-ben avattak orvosdoktorrá. Kórbonctani tanulmányaimat III. éves orvostanhallgató koromban kezdtem a dr. Entz Béla egyetemi tanár vezette intézetben, ahol 1939. májusáig dolgoztam részben kutató, részben oktató munkát végezve. Mint kórbonctani intézeti tanársegédet neveztek ki 1939-ben a munkácsi állami kórházba, prosector főorvosnak. Itt ért 1944-ben az ideiglenes magyar kormány visszahívó parancsa, amikor Veszprémbe, majd a felszabadulás után ismét a pécsi kórbonctani intézetbe helyeztek. Pécsről pár hónapi szakmunka után az infláció miatt Bükkösdre kényszerültem ideiglenesen megbízott körorvos helyettesnek, ahol 8 hónapig gyógyászkoztam. 1946 őszén neveztek ki a gyöngyösi Városi Tanács kórházába prosector főorvosnak, ahol 13 éven át dolgoztam. 1959. október 1. óta vagyok a MÁV-kórház kórbonctanoka. A 2-ik világháborúban a kassai bakteriologiai állomásnál, majd 1943-44-ben a munkácsi hadikórházban teljesítettem szolgálatot.

Tanulmányúton voltam 1931 nyarán az inns-

brucki egyetemi kórbonctani intézetben és 1937 nyarán Párisban, itt inkább művészeti kérdésekkel foglalkoztam.

1938. január 1-től május 1-ig a dr. Miskolczy Dezső által vezetett zezedi agykutató intézetben dolgoztam, ahol idegkórszöveti methodikával és kutatással foglalkoztam. Azóta is kutatási területem a neuropathologia.

A pécsi Egyetem Orvoskara 1946. novemberben „A központi idegrendszer kórszövetana” c. tárgykörből habilitált.

Az Eü. minisztertől 1956-ban „Érdemes Orvos” címet kaptam.

A Tudományos Akadémia ismételt pénzjutalomban részesített kutató munkámért. A TMB 1960-ban kandidátusi disszertációm megvédését javasolta előzetes vizsgák nélkül. Tárnya: „A fejlődő és koragyermekkori agy lebomlása.” Disszertációm megvédését a Bizottság 1961-ben egyhangúan elfogadta.

Németül jól beszélek és írok, angolt törve beszélem. Nős vagyok, két gyermekem van. Az Eü. Szakszervezetnek 1946-tól vagyok tagja.

Budapest, 1963. február 20.

Dr. Csermely Hubert.”

Országos Szakorvosképesítő Vizsgabizottság

485 n. n.

Szakorvosi képesítő bizonyítvány.

Az n. k. belügyminiszter 240.84/1936. sz. rendeletére
alappján Pécssett alakított vizsgálati bizottság előtt

Dr. Csermely Hubert is
aki Sellyén született, az 1937. évi
1910. évi november hó 14. napján született, az 1937. évi
május hó 14. napján a szakorvosi vizsgát sikeresen
kiállította, ennek alappján a 237.600/1936. 1111. B. M. sz. rendelet
erőltében a kórszöveti és kórszervi vizsgálatok
szakorvosi cím használatára jogosult.

Kelt Budapeston, 1937. évi május hó 14. napján.

[Signature]
Az Országos Szakorvosképesítő
Vizsgabizottság elnöke.

[Signature]
Az Országos Szakorvosképesítő
Vizsgabizottság elnöke.

ORVOSI ÉRTSÉLY
BUDAPEST

Néhány kiegészítés

Pécsi lakcíme: Árpád út 24/b. A 7., legkisebb gyermekként született. A családi nevét – Csizék – Csermely-re változtatta, a belügyminiszteri okmány kelte 1936. március 19. Felesége Reicher Angéla, laboratóriumi asszisztens. Két leánya: Anna és Zsuzsanna.

Anna kitiűnő patológus lett, néhány éven át *Juhász Jenő* professzor tanszékén dolgozott. Éveken át ugyanazon kórházban működünk, sokat tanulhattam széleskörű, gondos demonstrációiból. Zsuzsanna műszaki rajzoló.

A MÁV-kórházban 1975-ig vezette a kórbonctani osztályt, majd nyugállományba vonult, 1982-ig tovább dolgozott a budai MÁV Szanatóriumban. 1990. február 28-án halt meg Budapesten.

Síremléke: Farkasréti Temető, Budapest, XII. kerület, Hegyvidék, 1124, Németvölgyi út 99., 16. parcella, 9. sor, 26. hely.

További adatok: Az orvosi diplomán Hubertus Csizék név van, a sorszám 1778 (1933-34, a dátum 1934. június 23., az aláírók: Béla Fenyvessy m. p. Incl. Facultatis Medicinae h. t. Decanus; Zoltanus Pázmány m. p. Rector; Alexander Gorka m. p. Incl. Facultatis Medicinae h. t. Notarius.

1937. Szakorvosi képesítés, az aláírók: Grosch Károly és Johan Béla (lásd túldoldalt – a Szerk.)

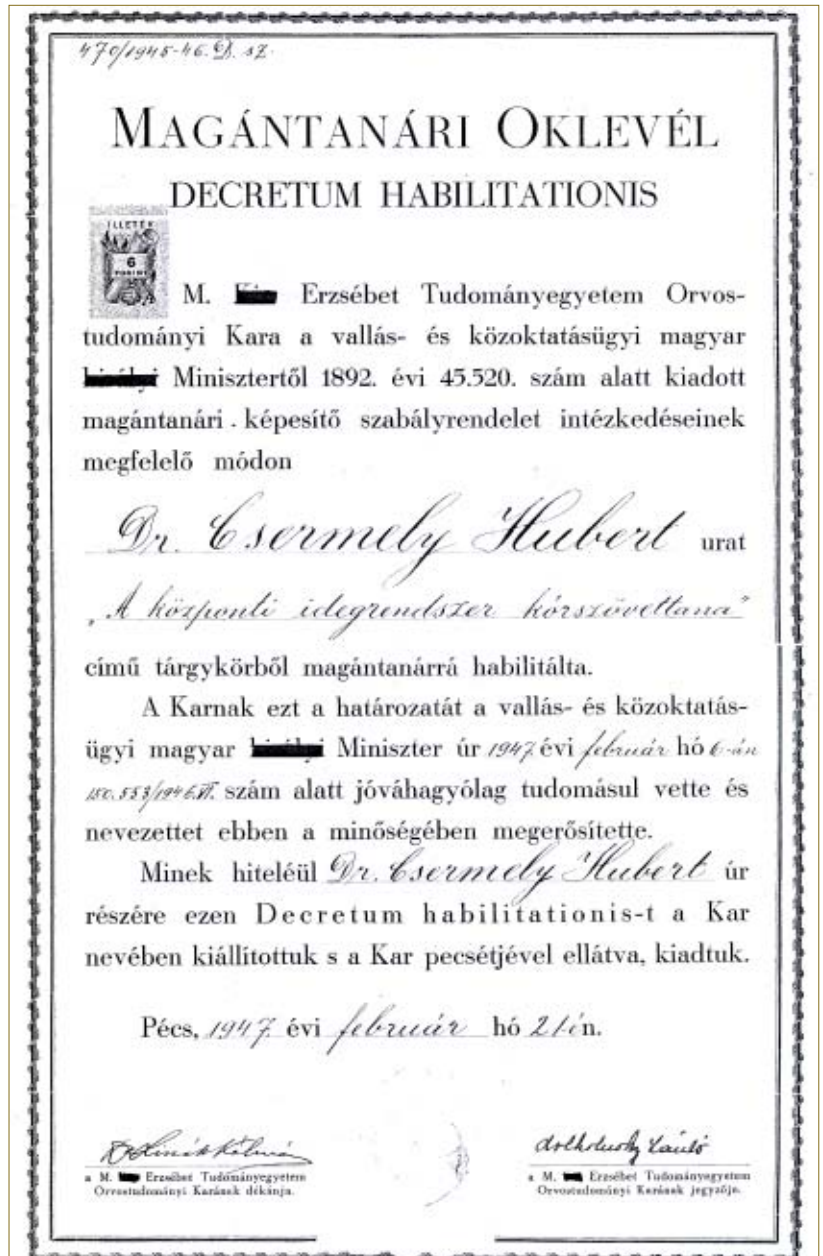
1939. április 26-án, Pécsen kelt az Entz Béla tanár által kiadott működési bizonyítvány, igen elismerő méltatás, alapos, gondos, tükrözi a tanítómester elismerését.

„Működési bizonyítvány

Csermely Hubert egyetemes orvostudor ur 1930. évi júniusban orvostanhallgató korában lépett be mint famulus a vezetésem alatt álló kórbonctani intézetbe, majd 1934. június 26-án orvosdoktorrá avatván 1934. szeptember 1-én díjtalan gyakornokká választott meg és minőségben ismételtén meghosszabbított, majd 1932. január 1-én díjas gyakornokká lépett elő és e minőségben dolgozik ma is a vezetésem alatt álló intézetben. 1939. év márciusában fizetéstelen tanársegédnek választotta meg a magy. kir. Erzsébet tudományegyetem orvostudományi kara. E minőségben a vallás és közoktatásügyi miniszter 27326/1929. IV. számmal erősítette meg.

Kinevezéseinek miniszteri megerősítései a következők:
 1934. szeptember 1.-1935. aug. 31.-ig 16780/1934 IV.
 1935. szeptember 1.-1936. aug. 31.-ig 22260/1935. IV.
 1936. szeptember 1.-1936. dec. 31.-ig 21917/1936. IV.
 1937. január 1.-től 1937. aug. 31.-ig 18213/1937. IV.
 1937. szeptember 1.-1938. augusztus 31.-ig 22414/1937. IV.
 1938. szeptember 1.-1940. augusztus 31.-ig 22162/1938. IV.
 1939. március 1.-től 1939. augusztus 31.-ig 27326/1939. IV.

Csermely Hubert dr. az eltelt idő alatt minden alkalmat megragadott, hogy magát a kórbonctanban és kórszövettanban szakembernek képezze ki. Mind a kórbonctanban mind a kórszövettanban elismerésre méltó jártasságra tett szert. Számos boncolást

végzett az intézetben is és az intézeten kívül is teljesen önállóan, a kórbonctani vizsgálatokban tehát teljesen jártas és bonyolított esetek megfejtésében is leleményes kutatónak és körültekintő ügyes diagnosztának bizonyult. A kórszövet-tani vizsgáló eljárásokat tökéletesen bírja. Kivánságomra három hónapig a szegedi Ferencz József tudományegyetem agykutató intézetében a központi idegrendszer vizsgáló eljárásait is elsajátította és e munkakörben is teljesen tájékozott. Irodalmi munkássága igazolja, hogy megfigyeléseit és vizsgálatának eredményeit józan kritikával mérlegeli és minden munkájában tökéletesen megbízható vizsgálónak bizonyul. A laboratóriumi vizsgálati szakorvosi képesítést kitiűnő eredménnyel szerezte meg. Tudományos munkálatai bizonyítják, hogy önálló munkára rátermett s a hozzá beosztott famulusok munkájából arról is meggyőződtem, hogy másoknak a tudományos munkába való bevezetésére is képességgel bír. Csermely dr.-t szorgalma és közügyessége mellett a kórtani vizsgálatok iránt való különös lelkesedése jellemzi, ami záloga annak, hogy további munkájában is kitaró és elmélyedő buvár válik belőle. Külön ki kell még emelnem, hogy az orvostanhallgatók gyakorlati kiképzésében mindenkor nagy segítségemre volt. Rendkívül előzékeny, jó collega, akit összes munkatársaim megszerettek és értékelnek.

Mindezeknél fogva meggyőződésem, hogy ő önálló munkakörben is jól meg fogja állani a helyét s ezért az állásra, melyért jelenleg folyamodik, a legjobb meggyőződéssel a legmelegebben ajánlhatom.

Pécs, 1939. április 26.

*Dr. Entz Béla
egyetemi nyilv. r. tanár
a kórbonctani intézet igazgatója.”*

A magántanárrá habilitálás okmánya 1947-ből származik. A királyi szót törtölték, lévén 1947. De az 1892. évbeli miniszter még királyi volt! Lissák Kálmán és Cholnoky László az aláíró.

Az érdemes orvos kitüntető címet az 1019/1952. számú határozat alapján 1956. július 1-jén adományozták.

1962. január 25.: „A Tudományos Minősítő Bizottság Csermely Hubertet az orvostudományok kandidátusának nyilvánította.” Az 1962. január 31-i levél közli a disszertáció címét is: „A fejlődő és koragyermekkorai agy lebomlásáról. Encephalodystrophia corticomodullaris infantum”.

1984-ben Csermely Hubert hagyatéki ajándékot nyújt át Pécsnek. Íme, a rektor levele és fénykép:

*„Pécsi Orvostudományi Egyetem
Rektora
Dr. Csermely Huber
ny. főorvos*

Kedves Barátom!

Mégegyszer nagyon köszönöm, hogy Dr. Entz Béla 70. születésnapjára adományozott ezüst dobozt egyetemünk részére szíveskedtél átadni az Egyetemi Napok Ünnepi Tanácsülésén.

A doboz belső részén egy kis táblát helyeztünk el, erről egy fényképet mellékelek. Adományodat mégegyszer nagyon köszönjük.

Pécs, 1984. december 12.

*Szívélyes üdvözléssel:
dr. Flerkó Béla”*

Csermely Hubert tanár szakirodalmi munkássága: 51 tétel, közlemények belföldön és külföldön, könyvfejezetek magyar, német és angol nyelven.

Szakmai kitüntetések: Baló József Emlékérem, 1982., Schaffer Károly Emlékérem, 1986.

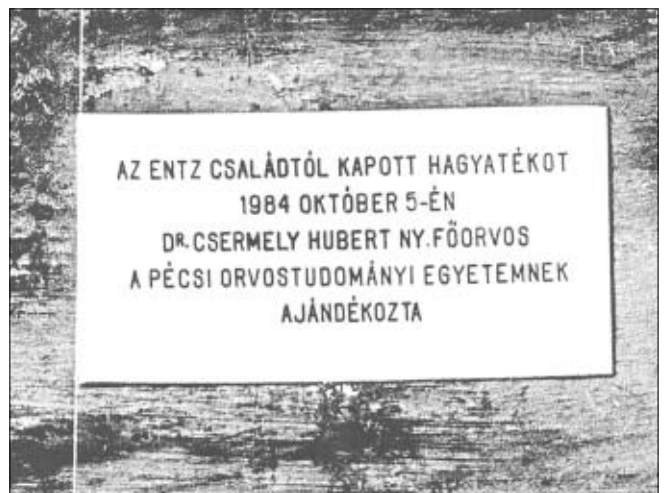
Említsük meg, hogy a tanár úr tudományos és baráti kapcsolatban volt a klinikus *Környey István* professzorral, *Sántha Kálmán* professzorral, a tanár-diák kapcsolatból fejlődött barátságra *Entz Bélával*, *Cseh Imrével* és az egyúttal rokon unokaöccs *Mátyus Adorján* gyermek-neurológussal. Sajnos, immár mindnyájan az égi mezőkön járnak.

Ejtsünk szót Csermely Hubert személyiségéről.

Dr. Entz Bélánét haláláig támogatta. Igen jó előadó volt. Szigorú vezetőnek tartották, de szigora érdemesnek bizonyult: több tanítványából lett osztályvezető főorvos. Külföldi kollégákkal szakmai levelezésben állt. Több nyelvet tudott. Zongorázott, ka-

A doboz átadása, Egyetemi Napok, Pécs, 1984.

A doboz belseje, a táblával

*Romhányi György professzorral Pécssett,
1965. február 17-én*

maraegyüttesben játszott. Sportolt, síelt, vitorlázott.

Dr. Csermely Hubert életműve példa, pécsieknek és másoknak.

Dr. Vértes László

ÁPRILY LAJOS

Tavasz a házsongárdi temetőben

Apáczai Csere Jánosné, Aletta van der Maet emlékének

A tavasz jött a parttalan időben
s megállt a házsongárdi temetőben.

Én tört kövön és porladó keresztben
Aletta van der Maet nevét kerestem.

Tudtam, hogy itt ringatja rég az álom,
s tudtam, elmúlt nevét már nem találok.

De a vasárnap délutáni csendben
nagyon dalolt a név zenéje bennem.

S amíg dalolt, a századokba néztem
s a holt professzor szellemét idéztem,

akinek egyszer meleg lett a vére
Aletta van der Maet meleg nevére.

Ha jött a harcok lázadó sötétje,
fényel dalolt a név, hogy féltve védje.

S a dallamot karral kísérve halkan,
napsugaras nyugat dalolt a dalban,

hol a sötétség tenger-árja ellen
ragyogó gátat épített a szellem.

Aletta van der Maet nevét susogta,
mikor a béke bús szemét lefogta.

S mikor a hálátlan vilgá temette,
Aletta búja jajgatott felette,

míg dörgő fenséggel búgott le rája
a kálvinista templom orgonája.

Aztán a dal visszangját vesztve, félve
belenémult a hervadásba, télbe.

Gyámoltalan nő – szól a régi fáma –
urát keresve, sírba ment utána...

A fényben, fenn a házsongárdi csendben
tovább dalolt a név zenéje bennem.

S nagyon szeretném, hogyha volna könnyem,
egyetlen könny, hogy azt a dallamot

Aletta van der Maet-nak megköszönjem.

Tám László házsongárdi temetőben készült fotóiból látható válogatás a középső oldalakon.

*Confabula, 2007. november*IN MEMORIAM
POLCZ ALAINE

magyar pszichológus, író
1922. október 7.–2007. szeptember 20.

„Az ember áthidalja a saját félelmét, ha látja a másikat. Ez sokat segít az életben.”

„Régóta készült a halálra – mondta Baranyai László – úgy, mint ahogy mi készülnénk arra, hogy egy barátunkkal lemegyünk, és megiszunk egy kávét.

Polcz Alaine 1922. október 7-én született Kolozsváron. 19 évesen, a háború alatt súlyos sérüléseket szerzett, kórházban kellett újraéleszteni. Közben intenzív halálközeli élményeket szerzett, melyek megváltoztatták addigi világlátását. Ezek hatására kezdett pszichológiával, a halál és a gyász kutatásával (tanatológiával) foglalkozni. A második világháború szörnyűségeiből szabadulva pszichológia szakra iratkozott. Polcz Alaine az ELTE bölcsészkarán szerzett pszichológusdiplomát 1949-ben. Ugyanebben az évben kötött házasságot Mészöly Miklós Kossuth-díjas íróval, akivel harmonikus, kiegyensúlyozott házasságuk, egymást építő együttlézésük legendás volt.

Pályája kezdetén felnőtt elmebetegekkel folytatott művészetterápiát, majd gyermek-idegrendszertani játékdiaosztikával foglalkozott, játékoszerepeket dolgozott ki, a SOTE II. számú Gyermekklinikáján a súlyos beteg, haldokló gyermekek és a hozzátartozók pszichológusa volt.

Alapozó fontosságú műveket publikált a gyerekek haláltudatáról. Tanatológiai, pszichológiai munkái kézikönyveknek számítanak. A nevéhez fűződik a gyógyíthatatlan betegek testi és lelki szenvedéseinek enyhítését, a humánus kezelést, az emberi méltóság megőrzését célul kitűző Magyar Hospice Mozgalom megalapítása és elindítása, ő volt a Magyar Hospice Alapítvány elnöke.

A gyermekek pszichés és idegrendszeri betegségeinek gyógyítását szolgáló új diagnosztikai módszerek kidolgozásáért, írásában is tükröződő, mély humánusmódtól vezérelt segítő tevékenységéért 2001-ben megkapta a magyar Köztársasági Érdemrend Középkeresztjét. Írói tevékenységéért is több elismerésben részesült: Asszony a fronton című dokumentumregényét 1991-ben az Év könyve jutalommal díjazták. Irodalmi munkásságáért 1992-ben a Déry Tibor-díjat is megkapta.

Az élet nem a halállal végződik – vallotta a pszichológusnő, aki több mint ötven évig foglalkozott haldokló gyerekekkel és felnőttekkel, az utolsó napjaikat, óráikat próbálta könnyebbé tenni.

Tanatológiai munkássága nyomán az utolsó percek tanújának is nevezték. Az a valami, amit halálnak nevezünk, átlépés egy másik minőségű és formájú életbe, egy materiális, fizikai létből egy szellemibe. Csakhogy az utolsó órák és percek nagyon fontosak. Eldönthetik, meghatározhatják az örök élet helyét és minőségét – nyilatkozta.

Polcz Alaine egy szoltáridézettel kívánt elbúcsúzni a világtól: „Mint az szép híves patakra a szarvas kívánczik, lelkem úgy ohajt Uram!”

Alphy

Tavaly május közepén dr. Polcz Alaine, mint a Magyar Hospice Alapítvány elnöke résztvevője volt a Magyar Hospice Pallatív Egyesület pécsi kongresszusának (lásd Orvosi Hírmondó 2006. május, 36. oldal). A fotó akkor készült.

Dr. Polcz Alaine
Fotó: Kittkáné Bódi Katalin

INTÉZETI, KLINIKAI HÍREK, INFORMÁCIÓK

Az Aneszteziológiai és Intenzív Terápiás Intézetből

■ A Baranya Megyei Háziorvosok XVIII. Fóruma 2007. október 5-6-án került megrendezésre Pécsváradon. A rendezvény fővédnöke *dr. Horváth Ágnes* egészségügyi miniszter asszony, a védnökök *dr. Hajnal Ferenc* egyetemi tanár (SzTE Családorvosi Tanszék), *dr. Nagy Lajos* egyetemi tanár (PTE ÁOK Családorvostani Intézet) és *Zsáli János*, Pécsvárad polgármestere voltak. A rendezvényen *dr. Mühl Diána* klinikai főorvos a tüdőembólia háziorvosi szinten történő diagnosztikájáról és ellátásáról tartott előadást.

■ Az Európai Égési Társaság (European Burn Association) 12. Kongresszusára 2007. szeptember 12-15-ig került sor Budapesten. A rendezvényen *dr. Csontos Csaba* egyetemi adjunktus díjazott előadást tartott az égési sérülés folyadékterápiájának ideális monitorozási lehetőségéről (Is intrathoracic blood volume index an ideal target parameter of fluid resuscitation after burn injury?). *Dr. Földi Viktor* az égési sérülés első napján kialakult folyadékszükségletéről tartott előadást (Factors affecting fluid requirement during the first day after burn trauma).

■ A European Society of Intensive Care Medicine 20. Kongresszusát 2007. október 7-10-ig rendezték meg Berlinben. A rendezvényen *dr. Csontos Csaba* egyetemi adjunktus előadást tartott az égési sérülés folyadékterápiájának ideális monitorozási lehetőségéről (Is intrathoracic blood volume index an ideal target parameter of fluid resuscitation after burn injury?), *dr. Juhász Vera* klinikai orvos pedig poszterrel szerepelt (Examination of the effect of parenteral glutamine on inflammatory response after oesophagectomy).

■ A Magyar Szabadgyökkutató Társaság Pécssett tartotta IV. Kongresszusát 2007. október 11-én. A rendezvényen *dr. Földi Viktor* poszterrel szerepelt. Prezentációjának címe: Befolyásolja-e az égett testfelület nagysága az oxidatív stressz mértékét?

■ A Magyarországi Fájdalom Társaság 2007. évi konferenciáját Kecskeméten tartották 2007. október 12-13-án. A rendezvényen *dr. Horváth J. Attila* az onkológiai terápiát követő fájdalmak kezeléséről tartott előadást. *Dr. Bauer Mária* a szisztémás és epidurális posztoperatív analgészia Neodolpasse infúzióval történő kiegészítése során szerzett tapasztalatokról mutatott be posztert.

Dr. Heigl Péter az Intravaszkuláris port beültetése során szerzett tapasztalataink című poszterével szerepelt a kongresszuson.

■ *Dr. Heigl Péter* 2007. október 11-13-ig részt vett az évente megrendezésre kerülő Cseh és Szlovák Párbeszéd a Fájdalomról elnevezésű konferencián (IX. Annual Czech-Slovak Dialogues on Pain and XV. Slovak Dialogues on Pain, Štrbské Pleso).

■ Intézetünkben *dr. Mühl Diána* klinikai főorvos és *dr. Márton Sándor* egyetemi adjunktus PhD-fokozatot szerzett.

Az I. sz. Belgyógyászati Klinikáról

■ *Dr. Bajnok László* docens felkért előadást tartott 2007. október 2-án a PAB Anyagcsere és endokrin betegségekhez társuló myopathiák címmel megrendezett tudományos ülésén, október 6-án a Hippocrates 10. Családorvosi Konferencián, Budapesten A sibutramin kezelés javallatai és ellenjavallatai címmel, továbbá október 18-án Metabolikus szindróma – korunk betegsége? címmel a Pécssett megrendezett Richter Tudós Klub keretén belül.

■ 2007. október 5-én Esztergomban a Magyar Májkutató Társaság "Hepatitis Nap 2007 c. tudományos ülésén *dr. Pár Alajos* előadást tartott A krónikus vírushepatitis kezelésének magyarországi tapasztalatai címmel.

■ 2007. október 10-én Nagykanizsán a PAB és VEAB közös tudományos ülésén, a Pannon Tudományos Napon *dr. Pár Gabriella* előadást tartott Újabb adatok a HCV infekció immunológiájáról: a perifériás vér mononukleáris sejtjeinek cytokin termelése és az antivirális terápia prediktorai címmel (*Berki T., Pálincás L., Szereday L., Szekeres-Barthó J., Miseta A., Hegedüs G., Faust Zs., Mózsik Gy., Hunyady B., Pár A. társszerzőkkel*).

■ 2007. október 12-én Pécssett a Magyar Szabadgyökkutató Társaság IV. Kongresszusán *dr. Pár Alajos* referátumot tartott Oxidatív stressz és antioxidáns védelem májbetegségekben címmel.

Az II. sz. Belgyógyászati Klinika és Nephrológiai Központból

■ Szeptember 17-21-ig *dr. Mohás Márton* az European Association for the Study of Diabetes 43. éves gyűlésén vett részt Amszterdamban.

■ Pécssett került megrendezésre október 11-13-ig a Magyar Szabadgyök Kutató Társaság

IV. Kongresszusa, melyen klinikánkról előadást tartott *dr. Wittmann István* Diabetes mellitusban a vizelet albumin glikoxidációja a vesében zajló patológiás folyamatok jelzője és nem a glikémiás státuszé címmel, *dr. Markó Lajos* Összefüggés a vizelet hidroxil szabadgyök marker o-/p-Tyr hányados és a vörösvértestképzés között diabeteses és/vagy azotaemiás betegekben címmel, továbbá *dr. Wagner László* Kivédhető-e a dohányzás nitrogén monoxid termelést csökkentő hatása? címmel. A kongresszuson posztert mutatott be *dr. Cseh Judit* Transzrezveratrol in vivo hatásainak vizsgálata 2-es típusú diabetes mellitusos betegekben. Előzetes eredmények és *dr. Tamasó Mónika* H₂O₂ mérése elektroenzimatikus szenzor segítségével címmel.

■ *Dr. Wittmann István* szeptember 26-án A Magyar Laboratóriumi Diagnosztikai Társaság Metabolikus-szindróma továbbképző szimpóziumán tartott előadást Inszulin rezisztencia és metabolikus szindróma címmel.

■ Október 3-án a II. Szegei Diabétesz Napon felkért referátumot tartott *dr. Wittmann István* Új fejlemények a diabéteszes nefropátia diagnózisában és kezelésében címmel.

■ Október 26-27-én került megrendezésre a Soproni Prevenációs Klub, melynek keretében *dr. Wittmann István* Atherosclerosis és vesebetegségek, vesebetegségek és atherosclerosis címmel előadást tartott.

■ November 8-10-ig Pécsen rendezték meg a Magyar Gerontológiai Társaság XXX. és a Preventív Gerontológiai és Geriátriai Társaság V. kongresszusát, melyen előadást tartott *dr. Wittmann István* Pigmentek szerepe az öregedési folyamatokban, *dr. Nagy Judit* Időskori krónikus vesebetegségek felismerése és kezelése és *dr. Wagner László* Jellegzetes időskori anyagcserezavarok címmel.

A Biofizikai Intézetből

■ 2007. május 14-15-én intézetünk vendége volt *Forgács Gábor* professzor (University of Missouri, Columbia, MO USA), aki előadást tartott Biomechanics across scales: from the subcellular to the organismal címmel.

■ 2007. május 15-én *dr. Nyitrai Miklós* meghívott előadást tartott Heidelbergben, *Harald Herrmann* professzor (Technology Park, Heidelberg) vedégeként, Biophysical characterization of the effect of formins on actin filaments: a possible new mechanism to

regulate the formation of cytoskeletal protein complexes címmel.

■ 2007. május 16-20 -ig a németországi Hünfeldben tartotta éves konferenciáját a Német Biofizikai Társaság, amelyen a Magyar Biofizikai Társaság Molekuláris Biofizikai Szekciója meghívott vendégként szerepelt számos prezentációval. Intézetünkben *dr. Nyitrai Miklós* és *dr. Kellermayer Miklós* egy-egy felkért előadást, illetve *Barkó Szilvia*, *Vig Andrea* és *Karsai Árpád* PhD-hallgatók posztereket mutattak be.

■ 2007. május 22-25-ig került megrendezésre a 37. Sümegi Membrán-transzport Konferencia, melyen intézetünk számos prezentációval szerepelt. *Dr. Hild Gábor* és *dr. Kellermayer Miklós* szekcióelőadást tartottak. PhD-hallgatóink és munkatársaink (*Kardos Roland*, *Pozsonyi Kinga*, *Vig Andrea*, *Orbán József*, *Ujfalusi Zoltán*, *Brennan Decker*, *Karsai Árpád*, *Kungl Jusztina*, *Murvai Ünige*, *Kiss Balázs*, *Huber Tamás*, *Szalmári Dávid*, *Mártonfalvi Zsolt*, *Kengyel András*, *Pasquale Bianco*, *Nagy Attila*, *Grama László*, *Hild Gábor*, *Lőrinczy Dénes*, *Kellermayer Miklós*, *Nyitrai Miklós*) 12 posztert mutattak be.

■ 2007. június 20-22-ig intézetünk vendége volt *Rick Lieber* professzor (University of California, San Diego, CA USA), aki előadást tartott Biomechanics and biology of muscle injury címmel.

■ A 2007. június 27-29-ig megrendezett HUNN (Hungarian Network of Excellent Centres on Nanosciences) Nyári Iskolán *dr. Kellermayer Miklós* felkért előadást tartott Biomolekulák nanotechnológiai vizsgálata és alkalmazása – amiloid fibrillumok nanoelektronikai felhasználása címmel.

■ A Portugál-Magyar együttműködési Tét pályázat keretében *dr. Karsai Árpád* és *dr. Kellermayer Miklós* 2007. július 4-6-ig tanulmányúton vett részt a portugáliai Portóban, a University of Porto és IBMC (Instituto de Biologia Molecular e Celular) vendégként. *Kellermayer Miklós* meghívott előadást tartott Nanobiophysics of β - α -amylويد fibrils címmel.

■ 2007. július 13-án *dr. Kellermayer Miklós* meghívott előadást tartott az MTA Kémiai Kutató Intézetében (Budapest) Egyedi biomolekulák mechanikai manipulálása lézercsípesszel és atomerőmikroszkóppal címmel.

■ A 2007. július 14. és 18. között a European Biophysical Societies Association (EBSA) szervezésében Londonban (Imperial College London, South Kensington Campus) megrendezett VI. Európai Biofizikai Konferencián részt vett *dr. Hild Gábor* és *dr. Nyitrai Miklós*, és posztert mutattak be (R.

Kardos, K. Pozsonyi, A. Vig, M. Nyitrai, E. Nevalainen, P. Lappalainen, G. Hild: The effect of the actin binding proteins on the conformation of the ATP-binding cleft on actin).

■ 2007. július 22-27-ig *Orbán József* részt vett az Oxfordban (Egyesült Királyság) megrendezett Femtochemistry and Femtobiology 8 konferencián, ahol az ultragyors fizikai, kémiai, illetve biológiai folyamatok vizsgálatát és módszertanát diszkutálták.

■ *Brennan Decker* amerikai, biológia-kémia szakos hallgató (St. Olaf College, WI USA) Fulbright Ösztöndíj támogatásával egy éves tanulmányúton tartózkodott intézetünkben 2007. augusztus 1-ig.

■ Az intézetünk szervezésében 2007. augusztus 15-18-ig megrendezett IV. International Conference on Molecular Recognition konferencián (főszerző *dr. Nyitrai Miklós*) számos prezentációval vettünk részt. *Dr. Hild Gábor*, *dr. Lőrinczy Dénes* és *dr. Kellermayer Miklós* egy-egy előadást tartott, illetve tudományos szekciót vezetett. PhD-hallgatóink és munkatársaink (*Kardos Roland*, *Pozsonyi Kinga*, *Vig Andrea*, *Orbán József*, *Ujfalusi Zoltán*, *Brennan Decker*, *Karsai Árpád*, *Kungl Jusztina*, *Murvai Ünige*, *Kiss Balázs*, *Huber Tamás*, *Szalmári Dávid*, *Mártonfalvi Zsolt*, *Kengyel András*, *Pasquale Bianco*, *Nagy Attila*, *Grama László*, *Hild Gábor*, *Lőrinczy Dénes*, *Kellermayer Miklós*, *Nyitrai Miklós*) 8 posztert mutattak be.

■ A Magyar Biofizikai Társaság szervezésében 2007. augusztus 21-25-ig Balatonfüreden megrendezett Regional Biophysics Conference (RBC2007) kongresszuson *dr. Lőrinczy Dénes* és *dr. Kellermayer Miklós* egy-egy felkért előadást tartott. *Dr. Nyitrai Miklós* szekcióelnök volt. A konferencia nyitónapján *dr. Lőrinczy Dénes* részére átadták a Magyar Biofizikai Társaság Ernst Jenő Emlékérmét. PhD-hallgatóink és munkatársaink (*Orbán József*, *Vig Andrea*, *Kardos Roland*, *Pozsonyi Kinga*, *Hild Gábor*, *Lőrinczy Dénes*, *Nyitrai Miklós*) két posztert mutattak be.

■ A Magyar Biokémiai Egyesület 2007. augusztus 26. és 29. között Debrecenben megrendezett 2007. évi vándorgyűlésén részt vett *dr. Nyitrai Miklós* és posztert mutatott be (*Orbán J.*, *Lőrinczy D.*, *Hild G.*, *Somogyi B.* és *Nyitrai M.*: A falloidin nem-kooperatív módon kötődik az ADP.BeFx- és ADP.AIF4-aktin filamentumokhoz).

■ *Dr. Grama László* egyetemi adjunktus kétéves külföldi tanulmányúton vett részt 2005 szeptembere és 2007 augusztusa között az Egyesült Államokbeli Tucson-ban, a University of Arizona-n, ahol *dr. Carol Gregorio* munkacsoportjában dolgozott a Sejtbiológiai és Anatómiai Intézetben. Kutatásának témái: A nebulin és a miozin-kötő C-fehérje kölcsönhatásának szerepe az izomműködésben; Az aktin-izomformák szerepe az izom vékony filamentumainak hosszregulációjában. Ottléte alatt elnyerte a 20 000 USD összegű The Bettie F. Pitts Memorial Heart Disease Research Award kutatási támogatást.

■ A 2007. szeptember 2-5-ig Münsterben (Németország) megrendezett Euro AFM Forum 2007 konferencián *dr. Kellermayer Miklós* felkért előadást tartott Expanding the temporal and spatial scales in scanning force microscopy címmel.

■ Az Európai Izomkutató Társaság 2007. szeptember 8-12-ig Stockholmban megrendezett éves konferenciáján *dr. Pasquale Bianco*, *Brennan Decker* és *dr. Kellermayer Miklós* két poszterrel vett részt.

■ 2007. szeptember 8-13-ig *dr. Meleg Edina* részt vett a Seefeldben (Ausztria) megrendezett The Biology of Modular Protein Domains – FEBS workshop kongresszuson.

■ *Dr. Pasquale Bianco* (University of Florence, Olaszország) három hónapos ösztöndíj keretében intézetünkben tartózkodott 2007. szeptember 14-ig.

■ A Portugál-Magyar együttműködési Tét pályázat keretében *Ana Damas* professzor és *dr. Ricardo Pires* (University of Porto) 2007. szeptember 13. és 16. között intézetünkbe látogattak. *Ana Damas* professzor előadást tartott TTR amyloidosis: from the molecular mechanism to therapy címmel.

■ A 2007. szeptember 23-30-ig Heidelbergben megrendezett EMBO Young Investigator Programme PhD-kurzuson részt vett *Barkó Szilvia* és posztert mutatott be (*Sz. Barkó, A. Vig, R. Dudás, T. Kupi, M. Nyitrai*: Characterization the FH2 domain of the formin DAAM by biophysical methods).

■ A 2007. október 3-5-ig megrendezett 9. Conference on Colloid Chemistry (9CCC) kongresszuson *dr. Kellermayer Miklós* szekciót vezetett, illetve felkért előadást tartott Structure, assembly dynamics and mechanics of oriented amyloid networks címmel.

■ A 2007. október 5-én Pécsen (PTE TTK) megrendezett Bridges in Life Sciences: Annual Scientific Review Meeting of the Regional Cooperation for Health, Science and Technology (RECOOP HST) Consortium konferencián *dr. Nyitrai Miklós* előadást tartott Fluorescent spectroscopic methods to explore the molecular mechanisms playing a role in the function and regulation of the actin cytoskeleton címmel.

■ Az Aktin Citoskeleton Kutatócsoport és a Mayo Clinic Biokémiai Intézete (*dr. Ajtai Katalin*, *dr. Thomas Burghardt* professzor) közötti együttműködés keretében 2007. ok-

tóber 5-20-ig *dr. Meleg Edina* tanulmányúton vett részt Rochesterben (MN, USA), ahol simaizom miozin fragmentumok preparálási módszereit sajátította el.

■ A 2007. október 11-16-ig Mangaliában (Románia) megrendezett Biophysics for Medicine Nemzetközi Iskolán *dr. Kellermayer Miklós* meghívott tutorként vett részt és előadást tartott Imaging and mechanics of individual biomolecules explored with nanobiotechnology tools címmel.

■ 2007. október 26-án *dr. Kellermayer Miklós* meghívott előadást tartott Lausanne-ban (Svájc) az École Polytechnique Federale de Lausanne vendégeként Structural dynamics in single amyloid fibrils címmel.

■ A 2007. november 14-én Budapesten, a MTESZ Székházban megrendezett Nanotechnológia mint az innováció egyik hajtóereje – Lépés egy magyarországi nanotechnológiai kormányprogram felé? konferencián *dr. Kellermayer Miklós* felkért előadást tartott Biomolekulák: természetes nanogépezetek címmel. PhD-hallgatóink (*Kiss Balázs, Szatmári Dávid, Huber Tamás, Mártonfalvi Zsolt, Karsai Árpád, Murvai Ünige*) négy posztert mutattak be.

■ A Portugál-Magyar együttműködési T&T pályázat keretében *dr. Karsai Árpád* 2007. november 15. és december 10. között tanulmányúton vett részt Portóban, a University of Porto és IBMC (Instituto de Biologia Molecular e Celular) vendégeként.

■ 2007. november 17. és 20. között intézetünk vendége volt *Gerald H. Pollack* professzor (University of Washington, Seattle, WA USA), aki előadást tartott Cells, gels and water: the fundamental role of water in living cells címmel.

■ 2007. november 19-22-ig intézetünk vendége volt *Tom Irving* professzor (Illinois Institute of Technology, Chicago, IL USA), aki előadást tartott What can X-ray fiber diffraction tell us about regulation in insect flight muscle? címmel.

■ 2007. november 22-én *dr. Kellermayer Miklós* Ortway kollokviumi előadást tartott az ELTE Fizika Intézetében Termodinamika egyedi molekulákon címmel.

A Családorvostani Intézet és III. sz. Belgyógyászati Klinikáról

■ 2007. szeptember 21-22-én Pécsen a Családorvostani Intézetben került megrendezésre a XVII. Pécsi Családorvos Mentor Találkozó. A megnyitó ünnepségen került sor az Év mentora díj átadására, melyet idén *dr.*

Tóth Erzsébet kaposvári mentor vehetett át. Ezt követően *dr. Nagy Lajos* intézetvezető, *dr. Kovács L. Gábor*, a PTE OEKK elnöke, *dr. Németh Péter* dékán és *dr. Csernus Valér* oktatási dékánhelyettes ünnepélyes keretek között adta át a 125 családorvos mentornak a következő 4 éves ciklusra a mentori kinevezésekről szóló megbízólevelet és réztáblát. Ezt követően került sor a graduális oktatás, rezidensképzés és továbbképzés aktualitásait érintő előadásokra és kiscsoportos beszélgetésekre.

■ 2007. október 5-6-án Pécsváradon került megrendezésre a Baranya Megyei Háziorvosok XVIII. Fóruma, amelyen intézetünk részéről a következő előadások hangzottak el: *Végh Mária*: A MÁOTE fénykora Pécsen; *Blasszauer Béla*: Orvostikai dilemmák; *Bíró Ferenc*: Nincs új a nap alatt – kistérségi egészségügyi központ; *Nagy Lajos*: Nem kardiovaszkuláris gyógyszerek kardiális mellékhatásai; *Ezer Kinga*, családorvos rezidens, *Rinfel József*, *Nagy Lajos*: A hypertóniás betegek együttműködésének javítása betegdukációs módszerekkel; *Rinfel József*: Kettes típusú cukorbetegség kezelésének újabb szempontjai; *Dormán Hajnalka*: A burn-out szindróma előfordulása családorvosok körében. Összehasonlító vizsgálat; *Jerkovits Gergely* családorvos rezidens: Vérnyomáscsökkentés telmisartannal és pleiotrop hatásainak alkalmazási lehetőségei a háziorvosi gyakorlatban; *Várnai Réka* PhD-hallgató, *Végh Mária*, *Nagy Lajos*: A Syncumarral kezelt betegek tájékozottsági szintjei. A compliance javításának lehetőségei; *Herceg Attila* TDK-hallgató, *Stéger Miklós*: Fiatalkorú alkoholfogyasztás felmérése egy falusi praxisban; *Heim Szilvia*, *Végh Mária*, *Dormán Hajnalka*, *Nagy Lajos*: Lelki megterhelés és depresszió előfordulása idős beteg ápolását vállaló családtagoknál.

■ 2007. október 10-én a Baranya Megyei Önkormányzat Közgyűlése *dr. Radnai Béla* klinikai adjunktusnak, intézetünk klinikai igazgatóhelyettesének a „Baranya Megyei Önkormányzat Közgyűlése Egészségügyi Díja” kitüntetést adományozta több évtizedes önfeláldozó, lelkiismeretes munkájáért.

■ 2007. október 12-13-án Magyarherтелен került megrendezésre a II. EURACT Családorvos Mentorképző kurzus, melynek során 17 újonnan kinevezett mentor oktatástechnikai tréningjére került sor intézetünk oktatói, valamint a budapesti, szegedi és debreceni egyetemek Családorvostani Intézeteiből meghívott tapasztalt és gyakorlott oktatók közreműködésével.

A Farmakognóziái Intézetből

■ Intézetünk valamennyi munkatársa részt vett a Magyar Gyógyszerésztudományi Társaság Gyógynövény Szakosztálya által szervezett „Értékmegőrzés a Kárpát-medencében: Gyógynövények a népgyógyászatban, a tudományos kutatásban és a modern terápiában” című Gyógynövény Konferencián Szegeden, 2007. október 18-19-én. A rendezvényen egy plenáris és három további előadást tartottunk, valamint három posztert mutatunk be. Előadások: *Szabó L. Gy.*: Kontrasztok a népi orvoslásban – növények használata Bálint Sándortól a jelenkori merkantilizmusig; *Molnár P.*: Új végcsoportokat tartalmazó karotinoidok, karotinoid-izomerek előfordulása, szerkezetigazolás; növénybiokémiai szerepük és jelentőségük (plenáris előadás); *Frendl K.*, *Papp N.*, *Grynaeus T.*: Etnobotanikai adatok Csinódból és Egerszétről (Úz-völgye, Erdély); *Horváth Gy.*, *Turcsi E.*, *Molnár P.*, *Deli J.*: A húsos som (*Cornus mas* L.) termésének és a gilisztaűző varádcis (*Tanacetum vulgare* L.) virágzatának karotinoid-analízise. Poszterek: *Papp N.*, *Frendl K.*, *Grynaeus T.*: Etnobotanikai adatok Csinód kertjeiből; *Farkas Á.*, *Kerchner A.*, *Bacsokay I.*, *Fellinger A.*: *Datura* és *Brugmansia* fajok nektáriuma és nektárösszetétele; *Frendl K.*, *Papp N.*, *Grynaeus T.*: Népi állatorvoslás a Gyimesek és az Úz völgyében.

■ *Dr. Szabó László Gyula* egyetemi tanár 2007. október 26-án felkérést kapott *dr. Fülöp Ferenc* egyetemi tanár, akadémikustól, a SZTE GYTK dékánjától, hogy külső munkatársként és témavezetőként vegyen részt az intézmény Gyógyszertudományok Doktori Iskolájának munkájában.

■ *Dr. Szabó László Gyula* egyetemi tanár 2007. október 29-én felkérést kapott *Lehoczky* professzor asszonytól, a Pannon Egyetem Georgikon Mezőgazdaságtudományi Kar (Keszthely) Növénytermesztési és Kertészeti Doktori Iskolájának vezetőjétől, hogy külső munkatársként és témavezetőként vegyen részt az említett doktori iskola munkájában.

■ *Dr. Farkas Ágnes* egyetemi adjunktus és *Molnár Réka* TDK-hallgató 2007. október 29-től 31-ig részt vett Drontenben (Hollandia), a 5th International ISHS Symposium on edible Alliaceae nevű nemzetközi konferencián, ahol Nectar production and the composition of nectar and honey in ramson (*Allium ursinum*) címmel posztert mutattak be. Szerzők: *Á. Farkas*, *R. Molnár*, *A. Kerchner*.

■ 2007. november 7-én intézetünk vendége volt *dr. Grynaeus Tamás* egyetemi tanár (Szent Ferenc Kórház, Budapest). Vendégünk az "Etnofarmakobotanika" speciálkolégium keretében Gyógynövények a közép-korból: Kolostorkertek növényzete címmel előadást tartott.

■ *Dr. Papp Nóra* egyetemi tanárségéd 2007. november 8-tól 10-ig részt vett Lipcsében a 6. Etnofarmakológiai Kongresszuson, ahol a következő poszterek bemutatására került sor: *N. Papp, K. Frendl, T. Grynaeus*: Ethnobotanical data of some gardens in Csinód (Transylvania, Roumania); *K. Frendl, N. Papp, T. Grynaeus*: Veterinary based on experience and belief in Gyimes and Úz Valley of Csángó's (Hungarian-speaking native of Moldavia) (Transylvania, Roumania).

■ Intézetünk munkatársai előadásokkal szerepeltek a Magyar Biológiai Társaság Pécsi Csoportja, a Pécsi Akadémiai Bizottság és a Ciszterci Rend Nagy Lajos Gimnáziuma közös rendezésében szervezett szakülésen 2007. november 21-én. Az elhangzott előadások: *Papp N., Farkas Á., Horváth Gy., Molnár P., Szabó L. Gy.*: Bemutatkozik a pécsi Farmakognóziái Intézet; *Farkas Á.*: Az észak-amerikai annónacserje (*Asimina tribola* L. Dunal) virág- és megporzásbiológiája.

A Fogászati és Szájsebészeti Klinikáról

■ *Dr. Szabó Gyula* részt vett és előadást tartott Impact of prosthetic care on oral health related quality of life in Hungarian population címmel a European Prosthodontic Association Athénban megtartott kongresszusán, 2007. október 11-13-ig. Klinikánkról poszterek bemutatására is sor került *Benke B., Szabó Gy., Marada Gy.*: Prosthetic care of a patient with microstomia resulting from scleroderma (Case report); *Cseh K., John M. T., Szabó Gy., Marada Gy., Szentpétery A.*: Item profiles supplement summary score information in short oral health-related quality of life instruments és *Szabó Gy., Marada Gy., Benke B.*: Shade matching by practitioners and students in an introductory phase of Vita 3D shade guide címmel.

■ 2008-ban *dr. Szabó Gyula* elnöki megbírást kapott az éves kongresszus pécsi megrendezésére.

A Gyermekklinikáról

■ A Gyermekklinika rendezte meg a Magyar Gyermekorvosok Társasága és a Magyar Gasztroenterológiai Társaság Gyermekgasztroenterológiai Szekciójának XXIV. Tu-

dományos Ülése és Továbbképző Tanfolyam rendezvényét Pécsen, 2007. október 12-13-án (a kongresszus elnöke: *dr. Decsi Tamás*, helyi szervező bizottság: *dr. Tárnok András, dr. Szabó Éva, dr. Lohner Szimonetta, Jakobik Viktória*). A kongresszuson a klinika munkatársai 3 előadás tartásával szerepeltek: *Györei E., Szabó É., Marosvölgyi T., Decsi T.*: A plazmalipidek zsírsavösszetétele várandós anyákban: szisztematikus irodalmi áttekintés; *Szabó É., Boehm G., Beermann C., Weyermann M., Rothenbacher D., Decsi T.*: A tranz zsírsavak és a hosszú szénláncú, többszörösen telítetlen zsírsavak közötti összefüggés az anyatejben a szoptatás hatodik hónapjában; *Tárnok A., Mosdósi B., Berki T., Rózsai B., Stankovics J.*: Interleukin-2 receptor alfa-subunit hiány és spontán colonperforatio CMV colitis talaján. A kongresszuson *dr. Tárnok András* egyetemi adjunktus üléselnöki feladatokat is ellátott.

■ *Dr. Farkas András* klinikai szakfőorvos, *dr. Hajdu Rita* klinikai szakorvos, *dr. Vástyán Attila* egyetemi adjunktus, *dr. Vajda Péter* klinikai orvos, *dr. Sente József* klinikai szakorvos, *dr. Bali László* klinikai szakorvos részt vett a XIV. Gyermektraumatológiai Vándorgyűlésen Bicalon, 2007. szeptember 27-28-án.

■ *Dr. Vástyán Attila* egyetemi adjunktus és munkatársai, *Tóznérné Kanyar Bernadett, Pávics Krisztina, Szilovics Ágnes* részt vettek a Hipoton állapotú, archasadékos és Pierre-Robin szindrómás, szopási nehézséggel küzdő gyermekek táplálása című továbbképző rendezvényen, melyet a Szoptatásért Magyar Egyesület és a Mosolyogi Bátran Alapítvány szervezett Budapesten, 2007. szeptember 28-29-én.

■ *Dr. Kövesi Tamás* egyetemi adjunktus és *dr. Vástyán Attila* egyetemi adjunktus részt vett a MFE Gyermekfogászati és Fogszabályozási Társaság XIX. Szimpóziumán és III. Tóth Pál Vándorgyűlésén Pécsen, 2007. október 4-6-án, ahol 4 előadás tartásában szerepeltek: *Olasz L., Nyárády Z., Vástyán A.*: A Pécsi Hasadék Munkacsoport: kezdetektől napjainkig; *Nyárády Z., Vástyán A., Herényi G., Lovász M., Olasz L.*: A Pécsi Hasadék Munkacsoport "bone-grafting" tapasztalatai; *Vástyán A., Eperjesi B., Tóznérné Kanyar B.*: Preoperative Steri-Stripes ragasztás széles egyoldali ajakhasadéknál; *Szántó I., Kövesi T., Lukács D., Szabó Gy.*: Az altatásban végzett teljes ellátás tapasztalatai.

■ *Dr. Decsi Tamás* egyetemi tanár részt vett a 5th bi-annual General Assembly Meeting of the Early Nutrition Programming Project (EU 6. keretprogram) rendezvényen Prágában, 2007. október 18-19-én, ahol üléselnökként közreműködött az „Insulin resistance”

workshop munkájában.

■ *Dr. Decsi Tamás* egyetemi tanár részt vett az EURECCA (EUropean Micronutrient RECommendations Aligned) projekt (EU 6. keretprogram) soros munkaértekezletén Las Palmas de Gran Canaria városában, 2007. november 14-18-án, ahol Critical appraisal of systematic reviews címmel továbbképző előadást tartott és egy korábbi saját közlemény elemzésével gyakorlati foglalkozást vezetett a projekt résztvevői számára.

■ *Dr. Molnár Dénes* egyetemi tanár Metabolikus szindróma gyermekkorban címmel továbbképző előadást tartott 2007. szeptember 26-án Budapesten és november 10-én Szombathelyen OFTEX továbbképző tanfolyamokon.

■ *Dr. Erhardt Éva* Az obesitas genetikája címmel előadást tartott a Hippokratész továbbképző konferencián Budapesten, 2007. október 6-án.

■ *Dr. Molnár Dénes* az IDEFICS integrált európai project éves közgyűlésén és első évi beszámolóján vett részt 2007. november 4-9-ig Palma de Mallorca városában és az egyik munkacsoport vezetőjeként beszámolót tartott.

■ *Dr. Molnár Dénes* egyetemi tanár a HELENA európai project kormányzó testületi ülésén vett részt 2007. november 15-17-ig Lille-ben.

A Humán Közegészségtani Intézetből

■ Az intézet munkatársai *Stefler D., Papp E., Kiss E., Reuter G., Ember I.* A 2006-os dél-dunántúli hepatitis A járvány klinikai jellegzetességei c. előadással szerepeltek a 2007. október 11-13-ig, Szolnokon megrendezett Magyar Infektológiai és Klinikai Mikrobiológiai Társaság 35. Kongresszusán.

■ A MOT XXVII. Jubileumi Kongresszusát rendezték 2007. november 8-10-ig Budapesten, ahol intézetünk munkatársai az alábbi előadásokkal vettek részt: *Gombos K., Szele E., Varjas T., Puskás L., Kozma L., Juhász F., Ember I.*: Microarray módszer alkalmazása pajzsmirigydaganatok korai felismerésében; *Faluhelyi Zs., Kiss I., Orsós Zs., Varga Zs., Ember I.*: Biomarkerek alkalmazása az emlőrák prevenciójában.

■ Budapesten, a 2007. november 8-án megrendezett NETT Kongresszuson *dr. Ember István* a Molekuláris biomarkerek fejlesztésének népegészségügyi jelentősége c. előadást tartotta, valamint a Pécsen 2007. november 14-15-ig megrendezett, a Tanulás szabadsága országos nyílt konferencián az Egészség- és környezettudatos cselekvés. Hagyomány és innováció c. előadással szerepelt.

■ Nemzetközi kongresszuson elhangzott előadások: *Csejtei A., Tibold A., Tettinger A., Ember I.*: Allelic polymorphisms as modifiers of colorectal cancer's clinical outcome; *Tibold A., Tettinger A., Ember I.*: Effect of the silicosis and p53 allele polymorphisms on the development of lung cancer (12th World Congress on Advances in Oncology and 10th International Symposium on Molecular Medicine and Cancer Chemoprevention Symposium, Crete, Greece, October 11-13, 2007.).

A Magatartástudományi Intézetből

■ A Népegészségügyi képző- és kutatóhelyek első országos találkozója (Hajdúszoboszló, 2007. november 15-17) a Magatartástudományi Intézet képviselőjében *dr. Füzesi Zsuzsanna* docens bemutatta az intézetben folyó oktató- és kutatómunkát, a magatartástudományok, magatartásorvoslás és a népegészségügy kapcsolatát a fenti területeken.

■ *Dr. Tiringer István* 2007. november 8-án, Hévízen A haemophiliás betegek komplex gondozása című országos szakápolói továbbképzésen tartott előadást Haemophilia, megküzdés, életminőség címmel.

■ 2007. november 8-10-ig Pécsen került megrendezésre a Magyar Gerontológiai és Geriátriai Társaság XXX. és a Preventív Gerontológiai és Geriátriai Társaság V. Kongresszusa, Geriátriai ellátás: farmakoterápia, rehabilitáció, gondozás, prevenció címmel. A kongresszuson az intézet képviselőjében *Kerekes Zsuzsanna* és *dr. Tiringer István* vett részt az alábbi előadásokkal: *Kerekes Zs.*: Kommunikáció az idős, végállapotú családtaggal; *Vinczen M., Kerekes Zs.*: A hospice-ellátás specifikumai a gyakorlatunkban; *Németh K., Karamánné Pakai A., Pálfi Ferencné, Dér A., Faragó Gy., Tiringer I.*: Coping mechanizmusok szerepe az én-integritás vagy kétségbeesés szakaszában. *Kerekes Zsuzsanna* A páciensek elégedettsége a hospice osztály ellátásának minőségével, valamint a Burn-out szindróma a hospice ellátásban dolgozó ápolók között címmel két posztert is bemutatott.

■ *Füzesi Zsuzsanna* A nők esélyegyenlőségének érvényesülése, aktuális problémák és az ún. jó gyakorlatok feltérképezése c. workshopot vezette a Baranya Megyei Esélyek Napja rendezvénysorozaton Pécsen, 2007. november 22-én, valamint előadást tartott a nők esélyegyenlőségéről a Szükségletek, előírások és a valóság címmel ugyanezen rendezvénysorozat keretében Pécsen, 2007. november 29-én.

■ A Magyar Szociológiai Társaság 2007. évi konferenciáját rendezték 2007. november 23-24-én Budapest-Békásmegyeren, ahol intézetünk munkatársai a *Füzesi Zs., Busa Cs., Tistyán L.*: Előítételek a felsőtagozatos általános iskolások körében c. előadással szerepeltek.

A Pszichiátriai és Pszichoterápiás Klinikáról

■ *Dr. Trixler Máttyás* egyetemi tanár, *dr. Fekete Sándor* egyetemi docens, igazgató, *dr. Tényi Tamás* egyetemi docens, *dr. Gáti Ágnes* egyetemi docens és *dr. Ábrahám Ildikó* egyetemi tanársegéd 2007. október 13. és 17. között Bécsben részt vett a European College of Neuropsychopharmacology XX. Kongresszusán. A kongresszuson a klinika két munkacsoportja egy-egy posztert mutatott be.

■ *Dr. Fekete Sándor* egyetemi docens, igazgató, *dr. Tényi Tamás* egyetemi docens, *dr. Osváth Péter* egyetemi adjunktus és *dr. Vörös Viktor* egyetemi tanársegéd Tihanyban részt vett a Magyar Neupszichofarmakológiai Társaság kongresszusán 2007. október 5. és 7. között. *Dr. Tényi Tamás* és *dr. Vörös Viktor* előadást tartottak, *dr. Fekete Sándor* és *dr. Osváth Péter* üléselnöki feladatot láttak el.

■ *Dr. Osváth Péter* egyetemi adjunktus Cambridge-ben részt vett egy antidepresszív farmakoterápiával és szuicidológiával kapcsolatos konferencián.

■ *Dr. Fekete Sándor* egyetemi docens, igazgató 2007. november 16. és 18. között meghívottként a belgiumi Leuvenben vett részt egy klinikai pszichiátriai ellátással kapcsolatos munkamegbeszélésen.

■ *Dr. Tényi Tamás* egyetemi docens 2007. november 8. és 10. között Párizsban vett részt egy új, második generációs antipszichotikummal foglalkozó szimpóziumon.

A Sebészeti Oktató és Kutató Intézetből

■ 2007. október 26-án 19 orvoskolléga vett részt intézetünkben a *dr. Weber György* intézetvezető egyetemi tanár által vezetett alapszintű laparoszkópos gyakorlati továbbképzésen, melynek elsődleges témája a sérvek laparoszkópos kezelése volt.

■ *Dr. Weber György, dr. Róth Erzsébet* és *dr. Horváth Szabolcs* vett részt intézetünkben 2007. október 26-27-én Sárváron megrendezett Magyar Sebész Társaság Sebészeti Endoszkópos Szekció XII. Kongresszusán, ahol *dr. Weber György* A minimálisan

invazív technikák oktatása Magyarországon című kerekasztal beszélgetésen belül tartott előadást Laparoszkópos technikák oktatásának szerepe a minőségbiztosításban címmel. *Dr. Horváth Szabolcs* Új kollagén háló használata hasfali sérvek kezelésében: Surgisis Gold címmel tartott előadást *Baracs J., Weber Gy.* társszerzőkkel.

■ *Dr. Ferencz Andrea* egyetemi adjunktus *Rácz B., Nedvig K., Reglődi D., Róth E., Weber Gy., Horváth Ö. P., Kalmár-Nagy K.* társszerzőkkel A vékonybél konzerválásának hatása a szöveti oxidatív stresszre kísérletes modellben címmel tartott előadást a Magyar Transzplantációs Társaság 2007. november 22-24-ig Siófokon rendezett IX. kongresszusán.

A Sebészeti Tanszékről

■ 2007. október 10-12-ig került megrendezésre Nyíregyházán a Magyar Angiológiai és Érsebészeti Társaság, valamint a Magyar Cardiovascularis és Intervenciós Radiológiai Társaság III. közös kongresszusa, amelyen *Kollár Lajos* professzort ismételtlen a társaság elnökévé választották. A társaság vezetőségébe osztályunkról *dr. Menyhei Gábor* docenst, illetve *dr. Kasza Gábor* főorvost is beválasztották. A kongresszuson osztályunkról az alábbi előadások hangzottak el: *Sínay L., Arató E., Horváth S., Kürthy M., Bátor A., Németh G., Balatonyi B., Róth E., Kollár L., Jancsó G.*: Hasi aorta okklúziót követő korai, intermittáló reperfüzió hatása a reperfüziós károsodásra kísérletes és klinikai modellen; *Kasza G., Benkő L., Kollár L.*: Intraoperatív intervenció az aorto-iliacalis rekonstrukciók során; *Arató E., Sínay L., Kasza G., Masoud Sh., Varga Z., Kollár L., Kürthy M., Jancsó G., Róth E.*: Alsóvégtagi rekonstruktív érműtétek során adott E-vitamin hatása a reperfüziós károsodásokra; *Menyhei G., Gyevnár Zs., Hardi P.*: Hagymányos stripping és cryostripping: prospectiv tanulmány a szövödmények életminőségváltozások összehasonlítására.

■ Az Európai Érsebész Társaság kongresszusát 2007. szeptember 20-23-ig tartották Madridban, ahol *dr. Menyhei Gábor* egyetemi docenst 2007-től 2010-ig az európai érsebész társaság vezetőségének tagjává választották. Felkért előadásának címe: Vascular registry in Hungary.

■ *Dr. Menyhei Gábor* a Német Phlebológiai Társaság kongresszusán (2007. szeptember 26-29., Mainz) Behandlung der Perforansvenen: Indikation und minimal invasive Methoden címmel tartott előadást.

■ Az Aristotle Vascular Experts' Meetingen

(2007. október 11-13.) Thessalonikiben *dr. Menyhei Gábor* Experience with endovascular surgery in Hungary címmel tartott felkért előadást:

■ Osztályunk dolgozója, *dr. Benkő László* 2007. november 29-én védte meg PhD-értekezését: Új minimálisan invazív terápia- és lehetőségek az akut és visszatérő nyelőcső várxívzés kezelésében címmel.

A Szemészeti Klinikáról

■ A 2007. október 3-6-ig Portorozban (Szlovénia) megrendezett European Association for Vision and Eye Research (EVER) éves kongresszusán *dr. Kovács Bálint* és *dr. Ajtony Csilla* vett részt. A *Cs. Ajtony, Zs. Balla, B. Kovács: Structure-function relationship in the process of primary open-angle glaucoma c. poszterprezentációt* a bíráló bizottság rövid előadásként is kijelölte.

■ 2007. november 15-18-ig Debrecenben rendezték meg a DROP Interdiszciplináris Fórumot, melyen *dr. Kovács Bálint* a Vasculitisek szemészeti vonatkozásai c. előadást tartotta.

A Szülészeti és Nőgyógyászati Klinikáról

■ *Dr. Bódis József* részt vett a Párizsban megrendezett European Society of Gynecology X. Kongresszusán októberben 10-13-ig.

■ *Dr. Csermely Tamás* egyetemi docens A fogamzásgátlás világnapja alkalmából rendezett sajtótájékoztatót Budapesten, 2007. szeptember 19-én, a Magyar Nőorvos Társaság Gyermeknőgyógyász Szekciójának képviselőjeként sajtótájékoztató előadást tartott.

■ *Dr. Bódis József* moderálásával 2007. szeptember 28-án a Bayer-Schering Pharma az egészségért és a nőkért. Kutatás – Fejlesztés – Innováció címmel regionális szimpózium zajlott Siófokon. A rendezvényen a résztvevők *dr. Csermely Tamás* Kutatás – Fejlesztés – Innováció a fogamzásgátlásban című felkért referátumát is hallhatták.

■ *Dr. Csermely Tamás* docens 2007. október 11-14-ig meghívott előadóként vett részt Bulgáriában, Plovdivban a 60 éves Bolgár Nőorvos Társaság XI. Nemzeti Kongresszusa, valamint III. Bolgár Szülésznői Konferencia rendezvényen, ahol egyben a Tudományos Bizottság tagjai közé is beválasztották. Referátumának címe: Relationship between adolescence and

climacteric osteoporosis: the role of peak bone mass.

■ *Dr. Szilágyi András* és *dr. Koppán Miklós* adjunktus felkért előadással szerepelt a Semmelweis Egyetem I. sz. Női klinikáján megtartott Nőgyógyászati Endoszkópos Továbbképző Tanfolyamon a *Szilágyi A.: A PCOS endoszkópos ellátása* és *Koppán M.: A medencefenék helyreállító sebészete* címmel.

■ *Dr. Szilágyi András* felkért referátumot tartott a Magyar Diabetes Társaság Polycysta ovarium syndroma (PCOS) Konszenzus Konferencián Budapesten, 2007. november 22-én PCOS és 2-es típusú diabetes mellitus címmel.

■ A Fialat Nőgyógyászok III. Kongresszusa Siófokon került megrendezésre 2007. november 8-9-én. A kongresszuson *dr. Bóza Szabolcs* Nőgyógyászati műtéteket követő vizeletretenció meghatározása 3D-volumetria alkalmazásával és *dr. Busznyák Csaba* Hyperstimuláció in vitro fertilizáció során címmel tartott előadást. *Dr. Szabó István* és *dr. Kerecsényi Péter* üléselnöki teendőket látott el.

■ *Dr. Kovács Kálmán* és *dr. Wilhelm Ferenc* adjunktusok részt vettek a Sanghaiban megrendezett The 2nd Asian Pacific Congress on Controversies in Obstetrics Gynecology and Infertility kongresszuson, ahol posztert mutattak be *Wilhelm F., Kovács K., Menyhart Cs., Vértés M., Gócze P. M., Szabó I.: PI3K/Akt signaling in human menopausal endometrium* címmel.

■ *Dr. Gócze Péter* egyetemi tanár A méhnyálkahártya-rák és a méhtestből kiinduló

egyéb daganatok, *dr. Krommer Károly* A petefészekrák korszerű kezelése címmel 2007. október 11-én Mohácson, regionális posztgraduális továbbképzés keretében kreditpontoszerző előadásokat tartottak.

■ *Dr. Gócze Péter* Fogamzásgátlás Mirenával, a felhelyezés technikája címmel felkért előadást tartott és elnöki funkciót töltött be a Bayer Schering Pharma Fogamzásgátlás Szimpóziumán Szegeden, 2007. október 25-én.

■ *Dr. Gócze Péter* és *dr. Bódis József* egyetemi tanárok Szülészeti és nőgyógyászati tudományos tevékenység – helyünk a világban címmel felkért előadást tartottak Nyíregyházán 2007. november 9-én, a Szülész-Nőgyógyász Vezetők Baráti Találkozóján.

■ *Dr. Gócze Péter* egyetemi tanár Nyíregyházán, 2007. november 10-én a Magyar Nőgyógyász Onkológusok Társasága VI. Kongresszusán felkért előadást tartott a Hüvelyi atrófia lokális kezelése ösztadiol 17-béta tartalmú tablettával címmel és a Műtéti szemléletváltozás az onkológiai ellátásban című szekciót moderálta.

■ *Dr. Bay Csaba* és *dr. Gócze Péter* Postmenopausa: problémák és kezelésük címmel felkért referátumot tartott a Magyar Gerontológiai és Geriátriai Társaság XXX. és a Preventív Gerontológiai és Geriátriai Társaság V. Kongresszusán 2007. november 10-én, Pécsen.

■ *Dr. Gócze Péter* egyetemi tanár részt vett és vizsgát tett 2007. október 26-27-én Pécsen, az Agnusmed Kft. Által szervezett Good Clinical Practice tanfolyamon.

Beck Engelbert
hivatalvezető
Tanulmányi Osztály

Tisztelt Hivatalvezető Úr!

A 825-10221/2007. sz. levelében tájékoztattott a 2007/2008-as tanév augusztusi vizsgaidőszakának eltörléséről. Ennek az intézkedésnek az alábbi következményei lesznek:

1. A május-júniusi vizsgaidőszakban a naponta vizsgáztatandó hallgatók létszáma jelentősen meg fog nőni. Ezt a helyzetet az intézetek egy része nem tudja kezelni.
2. Nagymértékben nőni fog az évet ismétlő hallgatók száma. (A Molekuláris sejtbiológia esetében 250 hallgató vizsgázott a legutóbbi augusztusi vizsgaidőszakban, közülük 140-en sikeresen.)
3. A 200-250 évvismétlő hallgató az évfolyamlétszámokat (az I. éven biztosan) kezelhetetlen mértékben meg fogja növelni. 250-300 fős évfolyamokat befogadó tantermünk nincs, 30-40 fős, sok gyenge hallgatót tartalmazó csoportokat nem lehet oktatni. Oktatásunk minősége romlani fog.
4. Az évvismétlők hatalmas száma el fogja riasztani a jelentkezőket, különösen az idegen nyelvű képzéseken.
5. A „Tanrend” c. kiadványok tartalmazzák a 2007/2008-as tanév augusztusi vizsgaidőszakát. Szerződésszegésért tömeges perekre számíthatunk, amelyeket el is fogunk veszíteni.

Kérem tájékoztassa levelem tartalmáról feletteseit.

Tisztelettel

Pécs, 2007. december 7.

Dr. Szeberényi József egyetemi tanár
intézetigazgató

Mindkét levelet olvastam, és osztom Szeberényi professzor aggodalmait. Kérem a Dékáni Vezetést, minden erejével kíséreljen meg további mentességet kieszközölni az augusztusi vizsgaidőszakot eltörlő szenátusi határozat alól.

Barthó Loránd

Egyetért: Bellyei Árpád, Bogár Lajos, Decsi Tamás, Dóczi Tamás, Ember István, Emódy Levente, Huszár András, Kállai János, Melegh Béla, Nyitrai Miklós, Pál Tibor, Szekeres Júlia, Vértes Marietta, Wittmann István.

Temetői megemlékezés

Az Anatómiai Intézet 2007. október 19-én tartotta meg temetői megemlékezését. Évek óta egyre nagyobb létszámban jelennek meg hallgatóink, hogy a hozzátartozókkal és az intézet munkatársaival együtt tiszteletüket fejezzék ki azon embertársaik iránt, akik – felajánlásaik révén – holtukban szolgálják tovább az orvoscéleket. Nélkülük a megfelelő anatómiai oktatás lehetetlen lenne. Az urnák elhelyezése délelőtt történt, míg délután 15 órakor ökumenikus istentisztelet volt a temető kápolnájában. Ezen a hallgatók – immár évek óta – szép műsorral szerepelt. A magyar és

német hallgatókból álló kórus *dr. Nagy András Dávid* vezetésével énekeket adott elő. *Henter Laura* és *Menyhárt Marianna* (II. évfolyam) verssel, míg *dr. Hollósy Tibor* orgonajátékával tette szebbé és meggyőzőbbé a megemlékezést. Az intézet nevében *dr. Mess Béla* mondott beszédet. Az istentiszteletet követően az intézet által létrehozott emlékhelyen közös imádság után a hallgatók és a hozzátartozók elhelyezték a megemlékezés virágait és mécseseket gyújtottak. Ezúton is szeretnénk megköszönni a hallgatók részvételét a megemlékezésen.

Dr. Hollósy Tibor
Anatómiai Intézet

Elhunyt Gáti István professzor

Tisztelt Gyászoló Család!
Tisztelt Gyászoló Gyülekezet!

Búcsúzni jöttünk Gáti István professzor úrtól.

A végső búcsú mindig fájdalmas. Gyászunkat, fájdalmunkat azonban az teszi még szomorúbbá, hogy a Magyar nőorvos társadalom kiemelkedő egyéniségétől búcsúzunk, attól a professzortól, akivel a Pécsi Szülészeti és Nőgyógyászati Klinikán hosszú évekig együtt dolgoztam, hallgattuk tanácsait, akire támaszkodhattunk, aki átadta tudását, akivel szakmai kapcsolatunk Budapestre való távozása után is megmaradt. Büszke vagyok arra, hogy ez a kapcsolat hosszú évek óta igaz barátsággá vált.

Amikor értesítettek, hogy Gáti professzor visszaadta a lelkét az Úrnak, és jöttek telefonok, egyikünk sem akarta elhinni, hogy többé nem láthatjuk nyugalmat árasztó mosolyát, nem hallhatjuk biztató szavait. Lelkünk mélyén Gáti professzor örök életűnek hittük és csak most tudatosult bennünk és döbrentünk rá, hogy örökre elhagyott bennünket a magyar nőgyógyászat legnagyobb alakja.

Thomas Mann írta: „Aki a teremtőtől többet kapott,
annak több a szolgálata is.”

A Jó Isten azonban csak annak ad többet, akiben maradéktalanul bízunk, aki tökéletesen, szívvel-lélekkel, alázattal teljesíti a rá bízott feladatokat, egész életét hivatásának szenteli. Gáti professzor ilyen volt. Sírig tartó példát mutatott valamennyiünknek a gyógyító orvos kimeríthetetlen humánumból, az orvos kutató hitéből, alázatából, emberségből. Hivatása, a beteg iránti szeretete, a magával szemben támasztott etikai normái, erkölcsi tartása tette valamennyiünk példaképévé. Ebben a lélektelen, embertelen világban, amikor az emberek közötti kapcsolat minőségileg romlott, a szó igaz értelmében ember tudott maradni. Személyisége, munkássága sokat jelentett a nőgyógyász társadalomnak.

Tisztelt Professzor Úr!

Mint a Pécsi Szülészeti és Nőgyógyászati Klinika professzora és úgy is, mint a Magyar Nőorvos Társaság elnöke, a Szülészeti Klinika valamennyi orvosa és dolgozója, az ország összes szülész-nőgyógyásza nevében Váczy Mihály soraival búcsúzom:

„Elsitult a szív, amely értünk dobogott,
pihen a kéz, mely értünk dolgozott.
Számunkra Te soha nem leszel halott,
örökké élni fogsz, mint a csillagok.”

Tisztelt Professzor Úr! Kedves Pista Bátyám! Nyugodj békében, emlékedet őrizni fogjuk.

A búcsúztatót dr. Szabó István egyetemi tanár mondta el Gáti István professzor temetésén.

